

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A háboru tartama alatt hetenként egyszer jelenik meg.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:

Egész évre 40 K. (10 K. háborus pótlékkal együtt), félévre 20 K., negyedévre 10 K. Egyes szám ára 80 fillér.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:

Főszerkesztő és kiadóért felelős: Kubitsnek Gyula az OMGE igazgatója.
Felelős szerkesztő: Ballányi Koltán.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Egyről-másról.

(Rendelt a gazdasági szükségletéről. — A tőzeglápok hasznosítása. — Legelők és kaszálók bérbeadásának korlátozása. — Szilva és szilvacefre árszabása. — Új zöltség, fűzelék- és gyümölcsárak. — Az I. osztályú kereseti adó átengedése a községi háztartások javára. — Gazdasági kérdések a képviselőházban. — Vasúti áru-felszállítások. — Megkezdődött a román jubbehozatal. — Mi van a nyerskenderárakkal? — Hadifogyadók? — A vasúti árudíjzabások és a katonai díjszabás felemelése. — Az új örlési rend. — A tojásfogyasztás korlátozása. — Közelednek az utolsó napok!)

Rendelet a gazdasági szükségletéről.

A földművelésügyi miniszter körrendeletben értesítette a törvényhatóságokat, hogy gazdasági szükségletre csak az vásárolható, aki nem termelő, vagy akinek gazdasági szükségletét a termése nem fedezi, amit az átvevő bizottsággal történt elszámolással kell igazolni. Vásárolni csak október 15-ig és az előjáróság által kiállított beszerzési utalvánnyal lehet, de csak ama község területén, ahol a vásárló lakik, vagy ahol gazdasága fekszik. A vásárlás mindenkor csak a Haditermény utján történhetik. Közintézmények, közüzemek, továbbá a hadviselés érdekét szolgáló ipartelemek és vállalatok saját állataik gazdasági szükségletét helyi vásárlással nem fedezhetik, hanem a földművelési miniszter engedelmével a Haditermény utján vásárolhatnak.

A közlelmelési miniszter pedig ugyancsak körrendeletben értesítette a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a szeptember hó 30-ig terjedő házi és gazdasági szükségletre való buza, rozs, kétszeres és árpának a H. T.-től való megvásárolhatására jogosító gabonabeszerzési utalványok f. hó 15-től kezdve akadálytalanul kiszolgáltathatók. Kimondotta egyúttal a közlelmelési miniszter, hogy mivel a folyó évi 2668. M. E. számú rendelet 3. §-ában megállapított korai cséplési, illetve szállítási jutalom csak a vasúti vagy hajóállomásra, illetőleg a malomba tényleg beszállított termények után fizetendő és mivel az ellátatlanok gabonaszükséglete csak a Haditermény raktárában tárolt vagy már átvett, de még a termelőnél levő terményekből szolgáltatható ki, a bizományos által az utóbbi részletek után szállítási prémium fizetésének vagy főszámitásának helye nincsen. Beszerzési utalványra tehát prémios gabonát nem szá-

bad kiszolgáltathatni. Az utalványra kiszolgáltott terményekért a termelő csak a határárat és a fentebb hivatkozott rendelet 1. §-ában meghatározott (15, illetve 10 koronás) ártöbbletet igényelheti, a bizományos pedig a beszerzési utalvány alapján a vásárlótól ezen felül hatósági bizományos jutalék stb. címén métermázsánként négy koronát (buzáért tehát métermázsánként összesen 79 koronát) számíthat föl. Figyelmezteti továbbá a közlelmelési miniszter az összes hatóságokat, hogy a végrehajtási utasítás szerint a beszerzési utalványok július 15-étől kezdve kiállíthatók ugyan, de csak annyi termény erejéig, amennyi a község területén termelt terményekből a bizományos közlése szerint erre a célra már rendelkezésre áll. Hogy ha a beszerzési utalványt mégis nagyobb mennyiségről állítanak ki, a bizományos csak akkor válthatja azt be, hogy ha nem prémios gabona áll rendelkezésre.

Ez is igazolja, mennyire jogos volt az a mindaddig elintézetlen követelésünk, hogy a prémios határidő kitolassék, mert hiszen az engedélyezett prémiumokat az aratás megkezdésekor uralkodó időjárási viszonyok folytán beállott kényszerű késedelem a legtöbb gazdára nézve elérhetetlenekké tette. A prémios határidőket tehát legalább 15—15 nappal ki kell tolni, még pedig a lehető legsürgősebben.

A tőzeglápok hasznosítása.

A hivatalos lapban f. hó 16-án megjelent és nyomban hatályba lépett 2279. M. E. számú kormányrendelet a tőzeglápok kitermelése és igénybevétele tárgyában a következő intézkedéseket tartalmazza:

1. A tüzelőanyagok termelésének fokozása érdekében, a tüzelésre alkalmas tőzeget tartalmazó tőzeglápok tulajdonosai, illetőleg azok, kiket a tőzeglápok kitermelésének joga megillet, a 4. §-ban megszabott következmények terhe alatt a törvényhatóság első tisztviselőjének vagy a Szénügyek Kormánybiztosának felhívására kötelesek az e célból kitűzendő záros határidőn belül a rendelkezési jogok alatt álló tőzegláp kitermelését megkezdeni és a kitermelést a lép terjedelme, minősége, a kitermelés céljából rendelkezésükre álló berendezések és munkaerő által indokolt méretekben, az említett hatóságnak eltérő rendelkezéséig állandóan folytatni. A törvényhatóság első tisztviselője a kiter-

melést elrendelő, vagy a kitermelés módját megszabó rendeletét egyidejűleg bemutatja a Szénügyek Kormánybiztosának, ki jogosítva van annak intézkedéseit kiegészíteni, megváltoztatni, avagy hatályon kívül helyezni.

A jelen szakasz első bekezdésében megszabott kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése az ott említett hatóságnak hatáskörébe tartozik. A törvényhatóság első tisztviselőjének a kitermelés-elrendelő, vagy a kitermelés módját megszabó határozata ellen, a határozat közlésétől számított 15 nap alatt, birtokon kívül felebbezésnek van helye a Szénügyek Kormánybiztosához.

2. Ha az 1. § szerint magánkezelésben levő tőzegláp üzemét bérmunkások alkalmazásával biztosítani nem lehetne, az 1. §-ban említett hatóság felhatalmaztatik, hogy annak a járásnak, illetőleg törvényhatósági joggal felruházott városnak a területén belül, ahol a telep fekszik, az ott lakó munkaképes egyéneket az 1914. L. t.-c. 5. §-a és az 1915. XIII. t.-c. 2. §-a értelmében megfelelő számban a tőzegláp üzemében teljesítendő munkára kirendelhesse.

3. A 2. § alapján személyes szolgálatot teljesítő egyének részére, térítésül a tényleges munkaidő arányában, a hasonló természetű mezőgazdasági munkáért a telep helyén vagy szomszédságában fizetett megfelelő napszámber, legkésőbb hetenként, illetőleg a munkásnak a munkából hététközben bekövetkezett távozása esetében ezen időpontban fizetendő ki.

4. Az 1. § értelmében magánkezelésben levő mindazon tőzeglápok tekintetében, amelyeken a tüzelésre alkalmas tőzegláp termelése magánkezelés mellett kellő gazdaságossággal nem történik, vagy amelyeknek annak kellő gazdaságossággal való termelése biztosítva nincsen, vagy amelyekre nézve tulajdonosuk, vagy az, akit a kitermelés joga megillet, kijelenti, hogy a kitermelést megkezdeni vagy folytatni nem kívánja, vagy arra nem képes, a Szénügyek Kormánybiztosára elrendelheti, hogy azokat tulajdonosaik, illetőleg azok, kiket a kitermelés joga megillet, a Szénügyek Kormánybiztosára által, vagy az ő utasítása alapján az 1. §-ban említett hatóság által kijelölt hatóságnak, testületnek vagy személynek a kitermelés céljából az 1914. évi L. t.-c. 5. §-a értelmében megállapítandó térítés ellenében használatra átengedjék (igénybevétel). A térítés tárgyában megindítandó eljárás az igénybevétel foganatosítását nem akadályozhatja.

Géphajtásos és kézi darálókat, kitünően bevált „Mezőgazdák” lisztörlőmalmokat, Sack-rendszerű ekét, boronát, amerikai Weedert (kerekes gyomirtót) szállít, míg a készlet tart, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 29.

5. A tőzegláppokkal egyidejűleg igénybevetettek tekintendők mindazok a tárgyak, szerszámok, gépek, eszközök, berendezések stb., melyekkel a tőzeget az igénybevétel előtt termelték és amelyek a tőzegttermelés további üzeméhez feltétlenül szükségesek.

Ehhez képest a jelen § 1. bekezdésében felsorolt tárgyak a Szénügyek Kormánybiztosa által az áradásra vonatkozólag kibocsátott rendelkezésnek az érdekeltekkel való közlésétől fogva zár alá vetteknek tekintendők és a tulajdonos azokkal többé szabadon nem rendelkezhetik, azokat el nem idegenítheti, fel nem használhatja, máshová el nem szállíthatja, azokon másoknak jogokat nem engedhet.

Az igénybevett tárgyakért az 1914. évi L. t. c. 6. §-a szerint megállapítandó térítés jár.

6. Az igénybevétel kiterjed magának a tőzegláp területén felül az igénybevételt rendelő hatóság által kijelölendő arra a területre is, amely az üzem céljaira esetleg szükséges kő- és földanyagok és víz előállítására, vagy a felesleges anyagok lerakására és a víz levezetésére megkívánatik, ideértve az e területhez vezető nélkülözhetetlen utak előállítására szükséges tért is.

7. Aki a jelen rendeletet, vagy a hatóságnak a jelen rendelet alapján kibocsátott rendelkezését megszegi vagy kijátssza, vagy megszegésében vagy kijátzásában bármi módon közreműködik, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

8. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki. Végrehajtásával a Szénügyek Kormánybiztosa bízatik meg.

Legelők és kaszálók bérbeadásának korlátozása.

A hivatalos lapban f. hó 16-án közzétett 2988. M. E. számú kormányrendelet, amelynek hatályossági területe egyelőre Csik, Háromszék, Marostorda és Udvarhely megyékre van korlátozva, de a földművelésügyi miniszter által más törvényhatóságokra, sőt az egész országra is kiterjeszhető, kimondja, hogy a rendelet hatályossága területén oly legelőt, havasi legelőt vagy kaszálót, amely — habár nem is egy tagban — tiz kataszteri hold, vagy ennél nagyobb, a 4000/917. M. E. számú rendelet 1. §-ában említett tiz évnél rövidebb időre is hasznonbérbe adni, vagy pedig kihasználását egyébként átengedni csak a hatóság hozzájárulásával lehet. A hasznonbérbeadás, vagy pedig a kihasználásnak egyébként való átengedése a hatóság hozzájárulásának hiányában érvénytelen.

A hatóság hozzájárulását bármelyik fel kérheti.

Semmis minden olyan megállapodás, amely a hatósági hozzájárulás megtagadásának esetére a felek bármelyikét az érvénytelenség törvényes jogkövetkezményein túlménő hátránnyal sújti.

Semmis minden olyan megállapodás is, amely a jelen rendelet kijátzására irányul.

Nem szükséges a hozzájárulás:

1. ha a felek egyike az állam, az Országos Központi Hitelszövetkezet (1898: XXIII. t. c.), a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége (1911: XV. t. c.), az Állat- és Takarmányforgalmi részvénytársaság (2841/917. M. E. számú rendelet) vagy a legelők és kaszálók kihasználására külön kormányintézkedéssel létesítendő szervezet,

2. ha hitelt érdemlően kimutatják, hogy a

felek egymásnak egyenes ágon rokonai vagy unokatestvérénél nem további oldalrokonai, vagy pedig házastársak.

A hatósági hozzájárulás kérdésében döntésre az a szerv hivatott, amely a 4000/1917. M. E. számú rendelet 1. §-ában említett hatósági hozzájárulás kérdésében határoz.

Szilva és szilvacsefre árszabása.

A folyó hó 12-én érvénybeletett 2998. M. E. számú kormányrendelet a szilváért, szilvakészítményekért a szilvacsefréért követelhető határ-árát megszabó múlt évi 2946. M. E. számú kormányrendeletben megállapított eddigi határ-árak helyébe a következő új árakat lépteti szesz-főzésre használt (nem étkezési, csemege-) szilvára vonatkozólag:

1. őszi szilva 33 korona helyett 40 korona,
2. nyári szilva 22 korona helyett 28 korona,
3. a nyári szilvából készült 3-4% szesz-tartalmu csefre 20 korona helyett 22 korona,
4. az őszi szilvából készült 5% vagy ennél magasabb szesz-tartalmu csefre 30 korona helyett 32 korona.

Egyebekben a 2450/1916. M. E. sz. rendelet rendelkezései érvényben maradnak.

Zöldség-, főzelék- és gyümölcsárak.

A Zöldség- és Gyümölcsforgalmi Intéző-Bizottság 68. I. B. számú hirdetménye értelmében folyó hó 16-tól folyó hó 31-ig bezárólag, az alábbi nagykereskedői és fogyasztói árak, illetve folyó hó 14-től folyó hó 29-ig bezárólag, az alábbi termelői árak érvényesek:

A termény neve	Ára 100 kilogrammonként koronában		Ára kilogrammonként fillérben fogyasztóknak
	termelőnél	nagykereskedőnél	
Májusi répa, letisztítva	50	65	80
Kelkáposzta és fodoros kel súlyszerint	60	88	112
Kalaráb (letisztítva, csak a középső szivlevellel)	60	88	112
Korai nyári káposzta	80	110	138
Sárgarépa, petrezselyem, pasztinák levéllel súly szerint	70	104	124
1 kötegben 5-10 db legalább 25 deka	—	—	32
Zöldhagyma felényire vágott szárral) súly szerint	70	98	120
Vöröshagyma (szár nélkül)	90	117	148
A vöröshagyma nagykereskedői árában a zsák ára nincs benne, a zsák önköltségi ára a nagykereskedői árhoz hozzászámítható.			
Zöld fokhagyma (felényire vágott szárral) súly szerint	180	220	256
Érett fokhagyma	200	256	300
Nagy, barna, nyári, fehér, sör és fekete retek, nagyság szerint 100 db	6-10	8-12	1 db 10-14
Fejessaláta 100 fej	8	12	1 fej 16
Kötöző és fodros (cukor)-saláta súly szerint	40	56	70

A termény neve	Ára 100 kilogrammonként koronában		Ára kilogrammonként fillérben fogyasztóknak
	termelőnél	nagykereskedőnél	
Torma	170	210	250
Laboda és sóska	40	66	80
Zöldborsó:			
a) hüvelyes	110	154	184
b) hüvelynélküli	—	—	1 kg. 360
szemes	—	—	— 1 liter 220
Zöldbab (vajbab, viaszbab)	160	206	240
Főzőtök	50	70	86
Ugorka	70	96	118
Paradicsom	120	170	200
Cseresznye: a) lágú	150	210	250
Cseresznye b) ropogós és befőzni való			
nagyszemű	240	310	350
Meggy: a) kisszemű közönséges	140	190	220
Meggy: b) nagyszemű üveg, spanyol stb.	240	310	350
Kajszinbarack (sárga barack)			
I. rendű	180	240	280
II. rendű	120	170	200
Nyári vörösszilva	70	110	134
Ringló	150	210	250
Oszibarack, különleges nemes fajta, kiváló nagyságu, válogatott, hibátlan példányok	400	505	600
I. rendű	240	320	380
II. rendű	140	200	240
Köszméte, egres	100	150	180
Ribiszke	180	240	280
Szamóca, földieper: (erdei és kerti)	240	320	360
Málna (erdei és kerti)	240	320	360
Nyári alma:			
rétesbe való	150	210	250
közönséges	120	170	200
Nyári körte I. rendű	200	260	300
II. rendű	160	210	250
Dió (zsák nélkül)			
a) Vidéken	350	440	520
b) Budapesten	—	460	550
Dióbél (tisztasúly)	1500	1850	1770

Az I. osztályu kereseti adó átengedése a községi háztartások javára.

A pénzügyminiszternek f. hó 13-án kiadott 81.058. számú körrendelete utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy az 1918. évi IX. t. c. 27. §-a értelmében a községek háztartásai javára átengedendő I. osztályu kereseti adó kivételére és kezelésére nézve minő eljárást kövessenek.

Az I. és II. osztályu kereseti adóajstromokat a pénzügyigazgatóságok (adófelügyelő) mellé rendelt számvevőségek a jövőben két érvényesítési záradékkal tartoznak ellátni.

Az egyik záradék a kereseti adó I. osztályának a) — d) alosztályaiában, a másik záradék pedig a kereseti adó I. osztályának e) és f) alosztályaiában adózókra kivetett adók végösszegét fogja feltüntetni.

A számvevőség a kivetés eredményeit feltüntető adóelőirási kimutatásba csakis a kereseti adó I. osztályának e) és f) alosztályaiában és a kereseti adó II. osztályaiában adózókra kivetett

300 „AVANCE” MOTOREKE nyert 1918 óta elhelyezést a monarchiában, ami ezen gazdaságos és sokoldalú szántógép kiváló-ságának legjobb bizonyítéka.

Részletes árajánlással szolgál: **Bacher Rudolf-Melichar Ferenc.** Magyarországi vezérképviselő: **Szűcs Zsigmond,** Budapest, VI., Teréz-körút 26. szám.

adók összegeit állítja be s az egyenes adókönyvben szintén ezeket az összegeket írja elő.

A pénzügyigazgatóságok (adófelügyelő) az érvényesített lajstromokat közszemlére való kitétel és az adók előírása végett a községi előjáróságoknak (városi adóhivataloknak azzal a meghagyással adják ki, hogy az egyéneknél adóelőírást a községi állami egyenes adókönyvben csakis az I. osztályu kereseti adó e) és f) alosztályaiban és a kereseti adó II. osztályában adózókra nézve teljesítsék, ellenben a kereseti adó I. osztályának a)–d) alosztályában adózók terhére kivetett adót egyéneknél a községi pótdadókönyvben írják elő.

A községi (állami) adókönyvek előírás részének felülvizsgálása alkalmával, szintúgy az évi zárlatnál az I. osztályu kereseti adó a)–d) alosztályaiban kivetett adók természetesen figyelmen kívül hagyandók, de a felülvizsgáló tartozik meggyőződni, hogy ezek az adók a községi pótdadókönyvben helyesen irattak-e elő.

A fel az adó kivetéséről az adóívben történt bejegyzés útján értesül.

Az adóívben ez az adó a „Községi pótdadó” hasábjába jegyzendő be.

A községi (városi) háztartások javára átengedett ez az adó nem elkülönítve kezelendő, miután 1918. évi január hó 1-től kezdve megszűnt állami bevétel lenni.

Elkülönítetten irandó elő tehát ez az adó ugy a községi pótdadókönyvben, mint a félnek kézbesítendő adóívben is s az évközi változások (törések, szaporodások) is elkülönítetten vezetendők keresztül.

Az említett adó nem befizetésére, esedékességére, valamint a munkaadók szavatosságára vonatkozó eddigi törvényes rendelkezések továbbra is változatlanul maradnak. Ennélfogva az esetleges hátralékok után késedelmi kamatok ezentul sem szedhetők.

Gazdasági kérdések a képviselőházban.

Wekerle Sándor dr. minisztereinek Bikádi Antal képviselő hozzáintéztelt interpellációjára válaszolva, kijelentette, hogy a termésnek a csépléskor való lefoglalására a kormány meglette a szükséges előkészületeket. Habár a terméseredményekről még teljesen tiszta képtünk nincsen, mégis remélhető, hogy a múlt évi fejadagokat fel lehet emelni, vagy legalább azt elérni, hogy a később esetleg előálló hiányok miatt a fejadagok leszállítására nem lesz szükség. Egyelőre a múlt évi fejadagokat állapították meg, de a közlelmzési miniszter fel van jogosítva arra, hogy mihelyt a termés eredményét látja, ezeket a fejadagokat felemelhesse, különösen a mezőgazdasággal foglalkozók részére és elsősorban a mezőgazdasági cseledek ellátásának biztosítása érdekében.

A magunk részéről nem győzzük hangsúlyozni, hogy a mostani 15 kilogrammos havi fejadagot, amely a földművelő népnek nem elégséges, okvetlenül fel kell emelni. A gabonadugdosás egyetlen észszerű ellenszere az, ha a gazda és mezőgazdasági munkás anyit terményt tarthat vissza jogszerűen, amennyiből megélhet. Ha azük a kiszabott porció, mindenki kénytelen azt tilos uton megtoldani, ennek pedig a köz látja kárát s a rekvirálások temérdek költséggel terhelik az államot, türehtetlen zaklatások sanyargatják a gazdaközöniséget, ami elégséges fejadagok megállapítása esetén mind feleslegessé válik. Gondolni kell arra is, hogy az éhes ember nem sokat okoskodik inkább a vetőmagnak visszatartott készletekből pótolja az elégtelen kenyér-

adagot, csakhogy elhallgattassa gyomra korgását, éhező gyermekeinek sopánkodását. Ez pedig a jövő évi közlelmzést és hadseregellátást veszélyezteti, tehát sürgős intézkedésre van szükség. A magyar gazdanép kenyéradagja nem lehet egyforma a németekével vagy az osztrákokéval, mert hiszen a mi népünknek évszázadok óta megszokott nemcsak legfőbb, de jóformán egyetlen tápláléka a kenyere és szalonnája. Ne adjunk tehát senki másnak a mi kenyérünköt és szalonnánkból addig, míg magunk jól nem laktunk.

Csemez István a legutóbbi interpellációs napon a szerinte jelentékenyen csökkent kenyérmagtermesztő terület szaporítása érdekében intézett kérdést a földművelésügyi miniszterhez. Kijelentette, hogy a zöldségfélék, kukorica, reppce, cirok, len, kender és más takarmányművek, sőt a burgonya termesztése is, hasonlíthatatlanul jobban kifutódik a gazdának a kenyérmagtermesztésnél, tehát a gazda valósággal hazafias áldozatot hoz, ha búzát és rozstot termeszt. Ezt kötelessége is az ország kenyérral való ellátása érdekében megtenni, de az örökös rekvirálások és az alacsony fejkvóta nagyon sok gazdának elvette a kedvét s ma már ezek húzódoznak attól, hogy a maguk szorosán vett szükségletén felül természetesen gabonát. Ez pedig közlelmzésünk nagy veszedelemmel járna, amit meg kell előzni az eddigi rekvirálási módszer gyökeres átalakításával és a fejkvóta felemelésével. Szerinte el kellene rendelni, hogy szántóföldünknek fele gabonával, még pedig kétharmadrészből öszivel, egyharmadban tavaszival vetessék be, ami legrosszabb termés esetén is 60 millió métermáza termést eredményezne. Ebből az összes szántóföld arányában holdanként kivetendő gabonakontingens volna átveendő a hadsereg és az ellátatlanok szükségleteinek fedezésére, a többinek a forgalma szabad volna. A fejkvótát a mezőgazdasági munkában foglalkozókra nézve havi 25 kilogramm gabonában tartaná Csemez István megállapítandónak, végül a közös szérűk rendszerének tűzveszélyes és fölösleges munkát okozó rendszerét kifogásolta. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter válaszában kimutatta, hogy kenyérmagtermesztésünk nincs csökkenőben s a maga részéről az ipari növények termesztésének további fokozásában, amit teljes erejéből igyekszik támogatni, nem lát semmiféle veszedelmet kenyérmagtermesztésünk kitermelésére. Az eddigi rekvirálás helyett sehol egész Európában ki nem próbált új rendszerrel való kísérletezést felelte kockázatosnak tartaná. A cséplőszénzsükséglet idejében való behozatala és leszállítása biztosítva van.

Ugron Zoltán az erdélyi határszéli vármegyék kenyérmaginsége tárgyában interpellálta a kormányt s kérte, hogy miután a székelyföldön kéz alatt már 1000, 1200 koronát is fizetnek egy métermáza csempészett búzáért, sürgős intézkedés történjen az ottani ellátatlan szegény nép kenyérének biztosítására. Ezenkívül a marharekvirálások ügyében intézett kérdést a földművelésügyi miniszterhez, kérve a román betörés folytán amugy is sokat szenvedett erdélyi marhaállomány fokozott kímélését.

Vasuti árufelszámolások.

A vasuti szállítási késedelmek és az elhárított vasuti lopások folytán a szállító közönség köréből egyre több felszólamlás érkezik a MÁV. visszkereseti osztályához, amelyben a feladó fel az állítja, hogy feladott küldeménye a rendeltetési állomáson nem érkezett meg s ennél fogva

a küldemény kutatását vagy értékének megtérítését kéri.

Ezeknek a felszólamlásoknak mintegy 60–70 százaléka — a MÁV. igazgatósága szerint — indokolatlannak bizonyult, amennyiben a nyomozás során számos esetben kiderült, hogy a címzett a küldeményt időközben vagy később mégis megkapta.

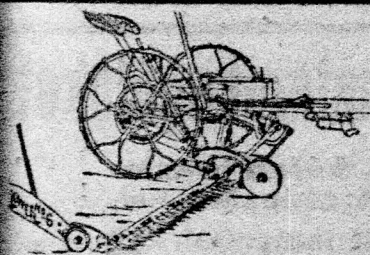
Tagadhatatlan, hogy a mai rendkívül nehéz viszonyok között a szállítás hosszadalmasabb, nehezebb, mint békében volt, de az e tekintetben fennforgó leküzdhetetlen nehézségek a szállító felek előtt is ismeretesek s ezekkel számot is kell vetniök.

Ha a feladók bizonyítékot (a címzettől vett értesítés stb.) tudnak szolgáltatni arra, hogy az áru a fuvarozási határidőn belül nem érkezett meg, a rendeltetési állomásra, úgy a feladó-állomás köteles a feladó kívánságára az áru elmaradása iránt a szükséges nyomozást megindítani. Annak lehető elkerülése végett, hogy a MÁV.-nak a jelenlegi viszonyok között különben is rendkívüli nehézségekkel küzdő visszkereseti osztálya beadványokkal idő előtt indokolatlanul meg ne terheltessék. Mindenki, aki valamely árut szállított vasuton s a címzettől arról értesül, hogy az áru a valószínű szállítási időn belül meg nem érkezett, a feladott áruk elmaradása miatt elsősorban a feladóállomáshoz forduljon, csak ha az utóbbi által megindított nyomozás eredménytelen volna, forduljon a MÁV. visszkereseti ügyosztályához további eljárás, esetleg kártalanítás végett. Utóbbi esetben kellő gondot kell fordítani arra, hogy a V. Ú. Sz. 99. §-ának a fuvarozási szerződésből eredő jogok érvényesítésére vonatkozó rendelkezései pontosan megtartassanak, nevezetesen, hogy a vonatkozó beadványok az ott előírt okmányokkal kellően felszereltessenek.

Megkezdődött a román juhbehozatal.

A gazdaközöniségünk szélesebb körét érdeklő román juhbehozatalról enesei Dorner Béla kir. jószágfelügyelő, a földművelésügyi miniszternek e behozatalt intéző brassói megbízottja, lapunk kitűnő munkatársa, a következőkben tájékoztatott bennünket a hozzá intézett kérdéseinkre.

A romániai juhok beszállítása az összes szorosokon át már június végén megkezdődött és jóval több, mint 100,000 darab juh már idebent van a magyar határon. A juhok nagy része cigája- és rackakeverék, kis része tiszta racka és tiszta cigája fajta. Az anyag általában véve sokkal jobb, mint azt várhattuk. Öreg juhot keveset láttam, tehát a rekviráló tiszték Romániában elég hozzáértéssel válogatták ki a romániai falvakban az anyagot. Az első időben, mikor még Románia közeli vidékéről jött az anyag, körülbelül 50 százalék volt fejős anya, a másik része mult évi és idei bárány és kevés kos. Most azonban, hogy Románia messzebb vidékéről jön az anyag lábont tehát már hosszabb ideje van uton és mikor a hajtásközben természetesen nem lehet őket gondosan fejni, a fejős juhok egy része elapad, ha csak a megduzzadt tőgyet a fiatalabb bárányok ki nem szopják, így kevesebb a fejős anyajuh. Sajnos, gyakoriak voltak az első napokban a fejős elmulasztása folytán a tőgyrepedés. Romániában tudvalevőleg épp ugy szárazság volt, mint nálunk és a juhokat a kisült legelők helyett az öszibuzavetésekre kellett hajtatnia a romániai Wirtschafts-stabnak, hogy őket továbbithassák a magyar határig. A földművelésügyi minisztérium által előírt 3 heti vesz-

Csak is azonnali
előjegyzés esetén
szállíthatók még:
fűkaszálók és
marokrakók.

Részletes felvilágosítást és árajánlatot kívánatra küld: ...

Bächer Rudolf — Melichar Ferenc

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND,

Budapest, VI. kerület, Teréz-körút 26. szám.

tegzárt pásztorhiány miatt nem tudjuk betartani, hanem az 8—10 napra korlátoztatott.

Az egyes vármegyék részére a földművelésügyi miniszter által kiutalt kontingensek kiadását már megkezdettük. A négy szoroson körülbelül 350 embert foglalkoztatunk, kik az őrzéssel, a fejéssel, pásztránakészítéssel, a kényszeryágással, az elhullottak nyuzásával stb. vannak elfoglalva. A pásztorokat mi élelmezzük és most kaptunk a pénzügyminisztériumtól részükre dohányt és cigarettát, hogy őket az elszökéstől visszatartsuk, hiszen ma egy falusi napszámos sokkal többet keres és sokkal könnyebb dolga van, ha napszámra jár, mintha a zord hegyekben éjjel-nappal a viszontagságos idő mellett juhokat őriz.

A zord időjárás egyáltalában sok nehézséget okozott és nagyszámu juh bele is pusztult. A juhok általában megnyirva érkeznek, de sok köztük a nyíratlan is. A juhok ára elősúlyban kg.-ként 450 K., ugy, hogy egy birka átlag 90, egy hárány 45 K.-ban kerül, a selejtes bárány ára pedig elősúlyban 3 K. kg.-ként.

Mi van a nyerskenderárrakkal?

Ismétellen megirtuk, az OMGE a kormánytól is eljárta több ízben amiatt, hogy a kendergyárak nem akarták a kenderkötőre kormányrendeletben megállapított 38 K.-ás árt a termelőknek megfizetni, ugy, hogy a gazdák közül nagyon sokan bíróság elé vitték ügyüket, hogy ez szerezen érvényt a kormányrendeletének. Minthogy néhány esetben a bíróság még is állapította a gazdának a 38 K.-ás árhoz való feltétlen jogát, most már, hír szerint, egyes kendergyárak is jobb belátásra jutottak és néhány esetben per nélkül is megfizették a kendertermelőknek a határát, illetőleg a különbözetet, amennyivel olcsóbban vették át tőlük a kendert.

Hangsúlyozzuk azonban, hogy ez még mindig nincs általánosságban ugy s hogy — ami a legszégeylenesebb a dologban — a kormány maig sem tudott saját rendeletével a kendergyárakkal szemben feltétlenül és kötelezőleg érvényt szerezni. Kezünkben levő eredeti levelek szerint, egyes kendergyárak még mindig azt az álláspontot merik a jogerős kormányrendelettel szemben elfoglalni, hogy míg a kormány a rendelet ellen beadott felebbezésüket el nem intézi, nem hajlandók a már kifizetett 23 koronán felüli 15 koronás különbözetet, amely pedig a gazdákat jogosan megilleti, kifizetni. Ez a példátlan magatartás nemcsak egyes gazdák érzékeny megkárosítását, nemcsak a kormányrendeletek tekintélyének csorbítását, nemcsak a legfűrhetlenebb jogbizonytalanságot jelenti, hanem persze el is veszi a gazda kedvét a kendertermesztéstől, ami pedig fontos közszállítási és hadiérdekekkel is kapcsolatos. Mert ugyan ki hajlandó ugy vállalkozni a költséges és fáradságos kendertermesztésre, hogy terményének törvényes árát bírói uton, esetleg évekg huzódó perrel legyen kénytelen követelni?

Ez a helyzet tarthatatlan és annak a legerélyesebb eszközökkel végét kell vetni. Utóljára kérjük tehát a kormánytól: mi van a gazdákat törvényesen megillető s a kendergyárak által önkényesen, jogtalanul megtagadott nyerskenderünk kifizetésével?

Hadifogolyadó?

Véletlenül került kezünkbe egy vidéki lapban a csongrádvármegyei gazdasági munkabizottságának következő hivatalos hirdetménye: „Minden gazdaság, avagy mezőgazdasággal foglalkozó

kérhet fogoly avagy katonai munkást, de bizonyos kötelezettségek mellett. Ugyanis aki foglyot vesz igénybe, az tartozik egy nyilatkozatot aláírni, mellyel kötelezi magát, hogy minden hadifogoly mezőgazdasági munkás után minden a gazdaságban eltöltött munkanapra fejenként 2 koronát a községi elöljárósághoz, az átvett hadifogoly beszoállítására alkalmával befizet. Természetesen a fogoly ellátása, ruházata és illetménye a gazdát terhelik. Akik katonai munkásokat vesznek igénybe, azok szintén egy nyilatkozatot tartoznak aláírni, amelynek alapján kijelentik, hogy minden katonai munkás után esedékes élelmezési pénzt a munkabizottságnak felajánlja.”

Ez a hadifogoly munkások után önkényesen később is meglehetősen jelentékeny adó tudomásunk szerint semmiféle kormányrendelettel sem alapszik és nézetünk szerint ilyen adó kirovására a gazdasági munkabizottságoknak nincs is joguk. A munkabizottság igényelheti a hadifogoly munkások kiutalása, szállítása és őrzése körül felmerült tényleges kiadásának az érdekelt gazdák részéről való megtérítését, de önálló adók kirovását olyan hatásköri túllépésnek és a gazdaközönség olyan indokolatlan megterhelésének látjuk, amely ellen szükségesnek láttuk szavunkat felemleni, ugy hisszük különben, hogy bizonyára akadt az ily módon megadóztatott gazdák közt is olyan, aki ez ellen felszólt a kormányhatóságok semmiesetre sem adhattak az illető munkabizottságnak igazat.

A vasuti árudijszabások és a katonai díjszabás felemelése.

Lapunk múlt számában behatóan foglalkoztunk a vasuti árudijszabások tervbevett újabb emelésének kérdésével. Mint most illetékes helyről értesülünk, a kormány az új árudijszabásokat a MÁV. és az általa kezelt helyi érdekű vasutak vonalain október hó 1-én szándékozik életbeléptetni. A katonai díjszabás felemelése még előbb alkalmasint már augusztus 1-én megtörténik, de — mint tudjuk — nem a háboru egész tartamára visszaható hatállyal, ahogyan mi követeltük. Nézetünk szerint ez a magyar érdekek súlyos sérelmét jelenti, mert hiszen a háboru eddigi négy esztendeje alatt több száz milliót ráfztettünk a katonai szállításokra, ami nyilván a háboru terhek rovasára volna irandó és a kvóta arányában Ausztriát is kellene, hogy terhelje. Annnyival inkább, mert 1914-től 1917-ig a katonai szállítások súlypontja a MÁV. vonalaira esett, míg most a szállítások túlnyomó része Ausztria vonalaira tolódot át. A MÁV. építményeiben és felszerelésében a katonai szállítások folytán bekövetkezett romlás egész terhét, még az osztrák kvótát is, a hazai polgári forgalommal megfizettetni, most pedig a felemelt katonai díjszabás szerint bennünket az osztrák vasutak javára külön is megadóztatni: ez bizony helytelen galléroskodás a nemzeti vagyonnal, amibe semmiképpen sem tudunk beletörődni.

Az új örlési rend.

Napok óta várjuk, de lapunk zártáig nem jelent meg a hivatalos lapban az új örlési rendelet, amely az idén, sajnos, a meglehetősen gyenge kenyérmagtermésre való tekintettel, a gabonának a tavalyhoz képest erősebb kiörlését fogja elrendelni. Míg tavaly a buza kiörlési aránya 80% volt, az idén 87% lesz. A rendelet előírása szerint a 76 kg.-os buzából elő kell állítani 16% finom (tésztalisztát), 24% főzőlisztet, 47% kenyérlisztet és 11% korpát, míg

2% porlásra számítható. Eszerint az idén a finom liszt a tavalyi kiörlési aránynál 4%-kal kevesebb, a főzőliszt 4%-kal több lesz és emelkedik 7%-kal a kenyérliszt aránya is. A korpatermelés viszont majdnem a felére fog csökkenni, ami az amugy is rendkívül kedvezőtlen takarmányozási viszonyokat még vigasztalanabbá teszi és bizonyára súlyosan éreztetni fogja hatását tojmag hustermelésünkre. A 71 kg.-os roszból 90% egységes kenyérlisztet és 7% korpát kell kiörlölni, árpából viszont, tekintet nélkül a hektólitersúlyra: 80% lisztet és 17% korpát kell kiörlölni. Az örlési rendeletet egyébként lapunk jövő számában részletesen ismeretjük és reméljük, hogy addigra a kívánt korparendeletéről is beszámolhatunk.

A tojás felhasználásának korlátozása.

A tojáshiányra való tekintettel a közlelmezési miniszter 71.500. számú rendeletével f. hó 20-tól kezdve eltiltotta vendéglői üzletekben, kávéházakban stb. külön tojásételek kiszolgáltatását, ugyszintén cukrászüzletekben is külön tojásételek készítését és tojásnak sütemények előállításához való felhasználását. A tilalom egyelőre augusztus 31-ig marad hatályban.

Közelednek az utolsó napok!

Jövő héten lejár a nyolcadik hadikölcsön jegyzésének f. hó 24-ig bezárólag meghosszabbított határideje, tehát már csak pár nap áll mindazok rendelkezésére, akik hazafias kötelességüknek eddig még nem tettek eleget, hogy mulasztásukat pótolják. Hangsúlyozzuk, hogy az állam számon fogja kérni mindenkitől, miképpen támogatta a maga anyagi erejéhez mérten a nemzet nyolcadik pénzügyi erőpróbáját. Aki tehát megokolatlanul távol tartotta magát kötelezettségei lerovasától vagy nem oly mértékben teljesítette azt, mint ahogyan tőle elvárható volna, nem fog menekülhetni a bujkálás erkölcsi és anyagi hátrányai alól.

A háboru terhek fedezése, a tulságos bankjegyforgalom apasztása csak ugy lehetséges, ha ez a nyolcadik hadikölcsönünk még hatalmasabb anyagi eredményt fog felmutatni, mint az előbbiek. Létünket, vagyonunkat, jövőnket fenyegetik reánk törő ellenségeink, akiknek áradata elé a magyar katonai vitéz szövetségeseikkel összefogva, áttörhetetlen gátat emelt. Ezt a gátat kell mindnyájunk közös munkájának, közös erőfeszítésének tovább erősítése, hogy a háboru reánk szakadó ötödik és remélhetőleg utolsó esztendejében is megtörjön rajta minden ellenséges támadás és hogy azok is, akik annyi áldozatok árán védtek ezt a gátat s mögötte vonuló rónáinkat minden pusztítás ellen, mielőbb visszatérhessenek övéikhez, békés polgári munkájukhoz.

De nemcsak a kötelesség szava, a józan számítás is arra biztat bennünket, hogy minden megtakarított pénzünket hadikölcsönjegyzésre fordítsuk, mert hiszen ennél biztosabb és jobban gyümölcsöző tőkeelhelyezés sem ma, sem a közel jövőben nem képzelhető s mivel az állam adózási és egyéb tekintetben is kedvezményekben részesíti ezt a tőkeelhelyezést. A magyar gazdának tehát a hadikölcsön legyen most a takarékpénztára s amit ma terményeiből bevesz és későbbi beszerzésekre félrevesz, azt helyezze el okvetlenül a legjobban kamatozó és legbiztosabb hadikölcsönkötvényekbe!

Hogy szeretteink mielőbb hazajöhessenek: jegyezzünk hadikölcsönt!

„IKARUS“

automobil- és repülőgépkatrészgyár
részvénytársaság

Budapest, VIII., Kisstáció-utca II. sz.

Telefon: József 53—47.

Gyárt és javít automobil- és motorekűtőket

bármely rendszerű szerkezettel, készít benzintartályokat robbanásmentes elzárókészülékkel.

Tömegcikkek gyártása sajtolt lemezből.

Olcsó Gazdasági Könyvtár

48 füzet, 4660 oldal, 1280-nál több szöveg Közétti Ábrával. Ára bérmentes küldéssel 75 K. Ezek a Buday Barna, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkára szerkesztésében megjelenő, sorozatos „Köztelek Olcsó Könyvtár” cím alatt jelennek meg és nélkülözhetetlen közikönyvek a gazdáknak. Híszletos árjegyzéket bérmentve küld a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., ÜDÖS-ut 27.

Az adótörvények módosítása.

A törvényhozás az 1918. évi IX. törvényekben az 1917. évi január 1-től életbe léptetett adókat lényeges módosítás alá vette. A módosítás kiterjed a jövedelem- és vagyonadóra, meghosszabbítja a hadinyereségadóról szóló törvény hatályát és a hozadéki adók legtöbbje után 1918. évtől kezdődőleg 60%-os hadipótlékot léptet életbe. Ha figyelembe vesszük, hogy a pénzügyminiszteri indoklás a jövedelemadó emeléséből 15. a vagyonadó módosításából 10. a hadinyereségadóból 100 és a hadipótlékból 47 millió korona bevételi többletet remél, az új rendelkezéseket eléggé súlyosoknak kell minősítenünk. Igaz ugyan, hogy a törvényhozás a javaslatnak két nagy jelentőségű prozódiumát mellőzte és egy a hozadéki adóknak a jövedelemadóból való levonását megengedte, mint a vagyonadónál a feladótétel kedvezményét állította be: mégis azt kell hinnem, hogy a pénzügyminisztérium indoklásában a szokásos pesszimizmussal beállított bevételi többlet e két nagy horderejű engedmény dacára is be fog folyni.

A novellában keresztülvitt és e lap hasábjait érdeklő módosítások a következők:

A jövedelemadót illetőleg:

A hozadéki adók levonásának a jövedelemadó szempontjából az 1916. évi XXVI. t. c. 4. §-a szerint akkor volt helye, ha az adóköteles a nyers bevételekről és az azokból levonható tételekről előírt vallomást ad. A novella 2. §-a az adóévet megelőző évben tényleg befizetett hozadéki adóknak az összjövedelemből való levonását ahoz a hármastételhez köti, hogy az adóköteles 1. a kitűzött határidőben, 2. számszerű vallomást adjon, s 3. ebben az egyes forrásokból eredő jövedelmét egyenként vallja be.

Az a körülmény, hogy becslés útján megállapítandó jövedelemnél (pl. a földbirtok jövedelménél) a felszólamlási bizottság a fél által számszerűen bevallott jövedelmet nem fogadja el, hanem azt magasabb összegben állapítja meg, a levonás iránti igényt nem érinti. A hadinyereségadót nem a tényleg befizetett, hanem az adóévet megelőző évre kivetett összegében kell levonni.

Az alaptörvény szerint a jövedelemadó tétele 120,000 koronáig és 5%-ig emelkedett s a 120,000 koronán felüli jövedelem 5000 koronánként felfelé kikerekítve, általában 5%-os kules alá esett. A novella a progressziót 200,000 koronáig és 8%-ig fokozza s a 200,000 koronán felüli jövedelmek 8%-os kules alá esnek.

A 3. § szerencsés megoldással, pótlék formájában beiktatja adórendszerünkbe, az agglégényadót, helyesebben *egyedülálló adót* olyképpen, hogy a kivetett jövedelemadónak 15%-ot fizeti az az egyén, akinek háztartásához családtag nem tartozik és 10%-ot fizeti az, akinek háztartásában csak egy családtag van. Családtagnak tekintendők azok, akik jövedelmük után a

jövedelemadóban a családfővel együtt adóznak, továbbá azok, akiknek eltartásáról az adóköteles törvény szerint gondoskodni tartozik (feleség, lemenők, felmenők, oldalrokonok), végül az adóköteles részéről állandó anyagi támogatásban részesülő lemenők akkor is, ha nem laknak az adóköteles háztartásában.

Ily pótlék azonban a novella 30. §-a értelmében az 1918. évre még nem vehető ki.

A vagyonadót illetőleg:

A vagyonadóról szóló 1916. évi XXXII. t. c. csak azokat vonta vagyonadó alá, akiknek adóköteles vagyona 50,000 K.-at meghalad. A novella 4. §-a az adókötelezettséget kiterjeszti azokra is, akiknek vagyona 20,000 K.-nál több. Az a kedvezmény, hogy a fundált jövedelem után kivetett jövedelemadót a vagyonadóból — ennek 75%-a erejéig — le kell vonni, megszűnik s ehelyett a vagyonadónak felét fizetik azok, akik a jövedelemadóra vonatkozó vallomásukat a fentebb ismertetett három feltételnek megfelelően állítják ki, továbbá azok, akik jövedelemadó fizetésére nem kötelesek (tehát azok, akiknek jövedelme 10,000 K.-án alul van).

Ez a rendelkezés azonban az alább előadottak szerint csak 1919. évtől kezdődőleg lesz hatályban, miután az 1918. évre a vagyonadó tekintetében új kivetésnek általában helye nincs s amennyiben a törvényszerinti esetekben helye lesz, még a korábbi szabályt nyer alkalmazást.

A vagyonadóban a progresszivitásszintén tovább fejlesztett 2,400,000 K.-tól 4,000,000 K.-ig és 0.5%-tól 0.6%-ig.

A vagyonadó alapelve az, hogy az adóköteles vagyon megbecsülésénél az érték meghatározás időpontjában fennálló *forgalmi érték* kell venni és hogy a háborus értékelkedés figyelem kívül hagyandó. A háboru alatt szerzett vagyontárgyak értékének megállapításánál is általában a háborus vételár irányadó. A háboru után beállható értékcsökkenést azonban a szerződéstől számított öt éven belül is figyelembe kell venni. A háboru alatt keletkezett üzem és vásárolt földbirtok és annak felszerelése (üzemi tőkéje) tehát e szabály alá esik, míg a háboru előtt fennállott gazdaságnak vagy üzemnek ugy a háboru előtt már megvolt, mint a háboru alatt beszerzett berendezése továbbra is békeértékben veendő fel.

A mezőgazdasági ingatlan értékelésére vonatkozó szabályok (évi átlagos haszonbér 20-szorosa, vételár stb.) az erdők, városi ingatlanok és községi belsőségek értékelésénél is értelemszerűleg alkalmazandók.

A hadinyereségadót illetőleg:

A hadinyereségadóról szóló 1916. évi XXIX. t. c. a hadinyereségadót csak az 1914., 1915. és 1916. évek többnyereségére, vagyis ama jövedelemtöbbletekre alkalmazta, melyek a békeével, vagy a békeévi átlaggal szemben ezekben az években jelentkeztek. A novella a törvény hatályát kiterjeszti azokra a jövedelemtöbbletekre, amelyek az 1917., 1918. és 1919. évben a békeével szemben mutatkoznak. Az alapelv megmarad, hogy t. i. minden egyes hadiév jövedelmét egybe kell vetni a békeév jövedelmével s az adó alapja az ilyképp mutatkozó többlet. Békeévi jövedelemnek az 1913. év, vagy pedig, az adóköteles kívánsága szerint, az 1911—1913. évek átlagjövedelme veendő. Ha az 1913. évi jövedelem, vagy az 1911—1913. évi átlag a rendesnél alacsonyabb volt, normális évtől a fel az 1906—1913. évek bármelyikét

kérheti. Minthogy az 1914—1916. évekre szóló hadinyereségadó kivetése alkalmával az adózók legnagyobb részére nézve a békeévi jövedelem már megállapított, a mostani kivetésnél is ezt a már megállapított jövedelmet kell egyik tényezőül venni, kivéve, ha az a tényleges jövedelemnek bebizonyítottan nem felel meg. Ily esetben a helyesbítést mindkét fél kérheti; de nincs helye helyesbítési kérelemnek oly jogcímen, amely jogcím felett a közigazgatási bíróság már egy ízben érdemlegesen döntött.

Ha a félnek a békeévi jövedelme nem volt vagy az 10,000 koronánál kevesebb volt, továbbá akkor is, ha a fél a békeév jövedelméről vallomást nem adott, ezt a jövedelmet 10,000 koronával kell felvenni.

A jövedelemadó kivetésénél adóalapul rendszerint az adóévet megelőző évi jövedelem szolgál. Az 1918. évi jövedelemadónál tehát az 1917. évi jövedelem. A hadi nyereségadó a jövedelemadóval egyszerre lévén kivetendő, az 1918. évre kivetett jövedelemadó alapja már megadja az 1917. évi hadinyereségadó egyik tényezőjét is. Az 1916. évi XXVI. t. c. 10. §-a viszont megengedi, hogy abban az esetben, ha az adóév jövedelme rendkívüli háborus körülmények folytán lényegesen csökkent, (pl. az 1917. évi 80,000 korona jövedelem a család fő hadbavonulása folytán 30,000 koronára szállt le,) a magasabb múlt évi jövedelem helyett a jövedelemadó szempontjából a kisebb folyó évi jövedelmet kell alapul venni. A hadinyereségadó szempontjából azonban ilyen esetekben is az 1917. évi magasabb és nem az 1918. évi kisebb jövedelem fog 1917. évi tényezőként számításba vétetni.

Az *erdőjövedelem* hadinyereségadójára nézve az alaptörvény azt a rendelkezést tartalmazta, hogy ezt a jövedelmet a többi jövedelemforrásoktól elkülönítetten kell számbavenni s itt az adóalap az a különbözet, mely a fa eladása körül a békeévi és az egyes háborus években holdanként mutatkozott, ezt a különbséget annyiszor véve, ahány holdon a háborus években fakitermelés történt. Ha pl. az adózónak 1913. évben tőkevagyonból 21,000, földbirtokból pedig 32,000 K. jövedelme volt, mely utóbbiban 4 hold erdőnek tövön való eladásából eredő 6000 K. is bennfoglaltatik, — míg 1917. évben tőkevagyonból 30,000, földbirtokból pedig 67,000 korona jövedelme volt, mely utóbbiban 7 hold erdőnek tövön való eladásából eredő 22,400 K. is bennfoglaltatik: a fa eladási ára mindkét tényezőnél elsősorban leítendő s az így mutatkozó 47,000 K. békeévi és 74,600 K. hadi évi jövedelem között mutatkozó 27,600 K. jövedelemtöbblethez az erdőjövedelemnek következőleg számítandó többletét kell hozzáadni: A békeévi jövedelem holdanként (6000:4) 1500 K., hadi évi jövedelem holdanként (22,400:7) 3200 K., a holdankénti különbözet tehát 1700 K., amely 7 hold után 11,900 K. A már megállapított 27,600 K. jövedelemtöbblet figyelembevételével tehát a hadinyereségadó alapja (27,600 + 11,900) 39,500 K. lesz.

Ezt a szabályt a novella is átveszi azzal a kiegészítéssel, hogy ha a fakitermelés a békeévi nagyobb jövedelmet igazol, mint a háborus évben (pl. 40 hold 1500 koronájával 60,000 K.), akkor ez az elkülönített számítás és a holdankénti különbözethez egybevetése elmarad s az erdőjövedelem ugy a békeévi, mint a hadi évi, a többi jövedelemforrásokhoz egyszerűen hozzáadandó. Ha a hadi évek fakitermelése oly mérvű, hogy az ebből eredő bevételt már nem

MALACOK KERESTETNEK 2 és fél hónapostól
BRILL LAJOS 9 hónaposig
 azonnali vagy későbbi átvételre. Legmagasabb árat fizetem.
 sertsbizományi irodája, Budapest, VIII., Kenyérmező-utca 6.
 Táviratok: „Sádelék, Budapest”.
 Telefon: József 31-77.

jövedelemnek, hanem vagyonszerzésnek kell minősíteni, akkor nem az egész évi jövedelem, hanem annak csak az egyévi rendes vágásterületre (szálerdőben $\frac{1}{100}$ rész, sarj- és középerdőben $\frac{1}{30}$ rész) eső része tekintendő jövedelemnek és csak ez szolgál beszámítási alapul.

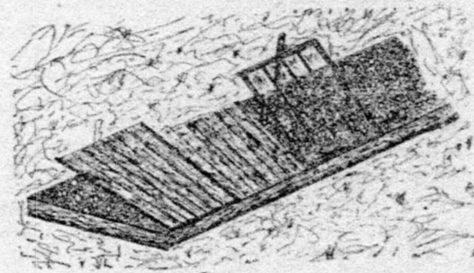
A korábbi adótételekkel szemben az 1917., 1918. és 1919. évi jövedelemtöbbletek a következő adókules alá esnek:

az első megkezdett, vagy teljes	10,000 K. után	10%
a további	10,000 " "	15%
" " " "	20,000 " "	20%
" " " "	20,000 " "	25%
" " " "	20,000 " "	30%
" " " "	20,000 " "	35%
" " " "	200,000 " "	40%
" " " "	200,000 " "	45%
" " " "	200,000 " "	50%
" " " "	200,000 " "	55%
és a további többletek után (tehát 900,900 K.-n felül)		60%

Nincs helye hadi nyereségadó kivetésének, ha a hadiév jövedelme 10,000 koronát meg nem halad, vagy ha meg halad is, a többlet 3000 koronánál nem több.

Hadipótlék:

A földadó, házosztályadó, a III. oszt. kereseti adó, a bányaadó és a tőkekamatadó után az 1918. évtől kezdve 60%-os hadipótlék fizetendő, amely hadipótlék után azonban más állami, vagy helyhatósági adó nem jár. Nincs helye hadipótlék kivetésének a betétkamatadó után,

26. ábra. Csiperke melegágyban, részben szellőztetve és kitakarva.

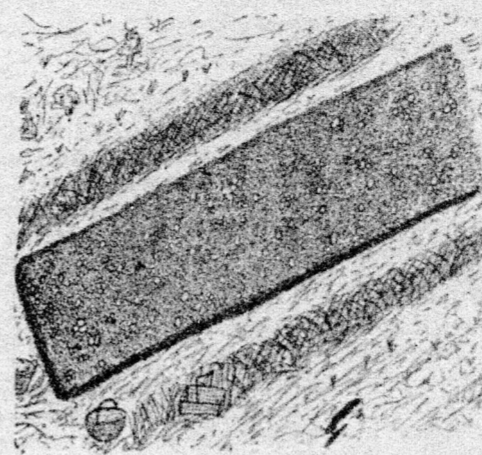
Budapesten a 80 és vidéken a 60 koronát meg nem haladó III. oszt. kereseti adó után, az egyes kétszobás házak házosztályadója után, a katonai házassági biztosítékok kamattjévedelme után, végül a III. oszt. kereseti adónak anna többlete után, amely az üzlet terjedelmének emelkedése címén az 1916. évi XXXIII. t.-e. 2. §-a alapján emeltetett fel.

A bérbeadott földbirtokot terhelő földadó után kivett hadipótlék a bérlet terhel. Amennyiben tehát az ingatlan terhelő összes adók fizetését a bérlet a bérleti szerződésben magára vállalta, ez a kötelezettség a hadipótlékre is vonatkozik, ha pedig ilyen elvállalás nem történt a bérszösszeg a hadipótlék összegével önmagától emelkedik.

Az 1918. évi adókivetés:

a jövedelem-, vagyon- és hadinyereségadóra nézve annak következtében, hogy a törvény megalkotása késedelmet szenvedett s hogy illyképp a kivétési munkálatok ebben az évben befejezést nem nyerhetnének, mint általános kivetés elmarad s e helyett a jövedelem- és vagyonadónál csak az 1917. évi adótételnek egyszerű átírása történik meg. A hadinyereségadónál pedig 1917. évi tényezőül a jövedelemadó 1917. évi megállapításánál alapul vett 1916. évi jövedelmet kell alkalmazni

Uj kivetésnek csak 1. az adóztatás alól eddig valamely okból kimaradottakkal és 2. azokkal szemben van helye, akik az 1917. évben 100,000 koronát meghaladó jövedelem, vagy pedig 2,000,000 koronát meghaladó vagyon után voltak jövedelem-, illetve vagyonadóval megróva, továbbá 3. azokra nézve, akik részletes val-

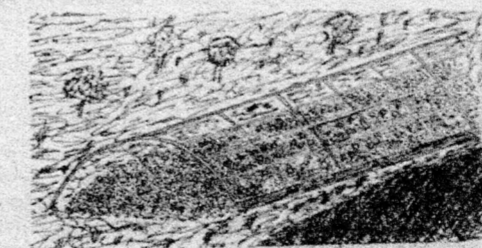

27. ábra. Egyszerű, sima gombaágy, szalmástrágya vagy tőrekszalmával takarva.

lomas képesen jövedelem-, vagyon-, vagy hadinyereségadójuknak helyesbítését kérik, végül 4. azokra nézve, akiket a pénzügyigazgatóság külön adókivetésre idéz.

E rendelkezés következtében tehát az 1918. évre valamely okból kimaradottak kötelesek benyújtani: 1. akik az 1917. év folyamán ezen adók kivétele alól valamely okból kimaradtak, 2. azok, akik az 1917. évben 100,000 K.-t meghaladó jövedelem, vagy 2,000,000 K.-t meghaladó vagyon után voltak jövedelem-, illetve vagyonadóval megróva, 3. azok, akik új kivetés elrendelését kérik és 4. azok, akikkel szemben a rendelkezésre álló adatok alapján a kir. pénzügyigazgatóság (adófelügyelőség) új kivétést igényel.

A 2. pont alattiak szabályszerű és az előbb ismertetett három feltételnek megfelelő vállalkozásai — különben 5 és 10%-os adópótléka terhe alatt — 1918. évi augusztus hó 15. napjáig, a 3. pont alattiak pedig a külön adókivetés elrendelésére irányuló kérelmüket legkésőbb 1918. évi július hó 31-ig kötelesek legkir. pénzügyigazgatóságnál (Budapesten az adófelügyelőnél) benyújtani, amelynek kerületében

28. ábra. Földbirtokosok gombaágy, megrögzített, erős vessző vagy léc fedőbordázzal, ponyva- vagy szalmatakaró felfogására.

jövedelem-, vagyon-, illetve hadinyereségadóval meg voltak róva.

Az 1918. évi adókivetés során a vagyonadó az 50,000 K.-n aluli vagyon után nem vetendő ki, de az 1919. évi adókivetés során arra, akire 50,000 K.-t meg nem haladó vagyon után a vagyonadó kivételtek, amennyiben már 1918. évi

augusztus hó 31-én tulajdonosa vagy hasznélvezője volt az adóköteles vagyonnak, a vagyonadó visszahatólag az 1918. évre is, tehát kétszeres összegében lesz megállapítandó.

Tiry Zoltán dr.

Hadiköcsönre jegyezni minden magyar embernek hazafias kötelessége!

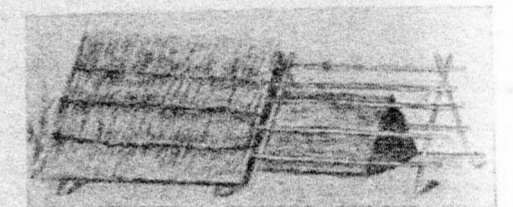
A csiperkegomba tenyésztése.

(Együttal válasz „G. N. J. Komját” kérdéseire.)

(Befejező közlemény.)

A csiperkeszedés úgy történik, hogy a rendszeren esomóból, fészekből előtörő, kelően kifejlett gombát, a hüvely- és mutatóujjunkkal megfogva, helyéből óvatosan és tövestől kicsavarjuk s a helyén támadt lyukat, szedés befejezése után, meleg földdel kitöltjük. Rendszeres hőmérséklet mellett a gomba azután gyorsan fejlődik, úgy hogy minden másnap szedhetünk és helyes kezelés és gazdálkodás mellett az ágy 2—3 hónapig is szakadatlanul adja a gombát.

Pincekben, vermekben gyakran előfordul, hogy amint az ágyak heve alábbszáll, a helyiség hőmérséke is erősen eszikken és a gombák fejlődésükben megállanak. Ilyenkor haladéktalanul intézkedni kell a helyiség fűtése, kellő melegen tartása végett. A csiperkegomba általában ott diszlik zavartalanul és legjobban, ahol a helyiség hőfoka $+12^{\circ}\text{C}$. alá és $+18^{\circ}\text{C}$. fölé soha-

29. ábra. Földszintre vett gombaágy ágyfedőbordázzal és tőrekszalmával takarva.

sem emelkedik. Kihűlt helyiségben a csiperke, mint már említettem, lassan vagy egyáltalán nem fejlődik, a nyert gombák is szin és zamattól valók; de a nagy meleg sem szolgál javára, mert a gombák hosszú vékonyszárúak, kicsi kalapjuk lesznek és kalapkarimájuk is hamar kinyílik, ami a gomba értékét nagyban alászállítja.

A kereskedelemben ugyanis I-ső rendű gombának csakis a teljesen zártkarimájú, jól fejlődött és hibátlan fogadják el; ellenben a nyílt karimájú, ha még oly szép és nagy is, csak a II-od rendűek közé osztható.

A sérüléseket a csiperkegombán, annak egyik legáztalabb és legfálskabb ellensége, a meztelen csiga, szokta okozni. Volt rá eset, hogy egy éjjel egy egész ágy termését tönkretettek. Irtásuk a legkönnyebben gyűjtéssel, összefogóssal történik és pedig úgy, hogy kalapbót, burgonyát vágunk kettélé és hogy a csiga a vágott laphoz ferjen, vágott lappal rézsutosan befelé fordítva az ágyakra rakjuk s az éjjel alájok húzódo csigákat kora reggeli órákban összefogóssuk. Avagy mivel a csigák a korpát is nagyon kedvelik, egy-egy márk korpát helyezünk az ágyra s a reá mihamar odacsuszó csigákat ott szedgethetjük össze.

A csiperke melegágyi tenyésztése teljesen meggyezőző módon történik a növényházi tenyész-

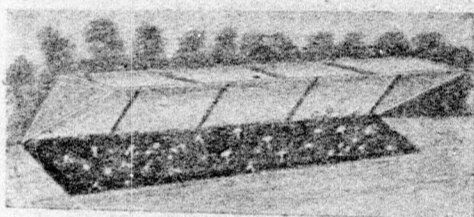
Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek. Európa-szerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

EREDETI KALMÁR-ROSTÁK
ES „HERKULES” TENGERIMORZSOLÓK
KALMÁR ZS. ÉS TSA, HÓDMEZŐVÁSÁRHELY
 KÜLÖNLEGES TERMÉNYTISZTÍTÓ GÉPGYÁR ÉS VASÖNTÖDE.
 Ezévi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

téssel. Idejére nézve is ugyanakkor indokolt az ablak és takaró alatt való mivelet, mint előbbiekben. A csiperke melegágy készítése rendszerint őszszel veszi kezdetét, úgy szeptember hó közepe táján, hogy mire a szabadföldi csiperke a fagyok miatt megszűnik, a melegágyból szedhessük azt tovább. Ha pedig azt akarjuk, hogy az egész tél folyamán szakadatlanul legyen friss gomba, úgy osztjuk be melegágyainkat, hogy az első után 2—3 hétre újabb és azután ismét újabb ágyakat készítünk. Különböztetést nemcsak a csiperke folytonossága, hanem a nap-nap után gyűlö friss lótrágya helyes kihasználása is így kívánja.

A gombamelegágyak helye éppen úgy, mint a vermeké, száraz, meleg és védett fekvésű legyen. A melegágyat földbe sülyesztjük, illetve helyét 30—50 centiméternyire kiássuk. Ellenben ha víz hozzáfolyása vagy az altalajviz emelkedésétől kellene tartani, tanácsosabb lesz a föld fölött megkésztetni azt.

Amidőn a melegágy begyulladt, humózus földdel vékonyan beterítjük s azt gombaészirával teledugdossuk. Ezek után ismét felrakjuk az ablakot és a takarót, amelyet az ágyakról csak akkor és csak addig szedünk le, amíg az ágyakban tisztogatás, szellőztetés, szedés és nagyritkán az öntözés miatt el kell távolítani. Hosszantartó erős fagyok beálltával a szalmatakaró és deszkával fedett ágyakat még szalmás trágyával is be kell borítani és hogy az ágy talaja és légköre is állandóan egyenletes meleg

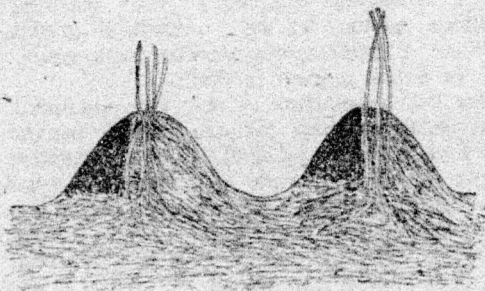

30. ábra. Egy téglalal árnyas tövébe mélyített csiperke ágy domboru felület és olajospapiros fedéltakaróval.

legyen, a melegágy ládája körül rakott és süppedő trágyát gyakran kell utána rakni, esetleg friss meleg trágyával kicserélni. A hosszasan befedett és esetleg penészesedésnek induló, avagy tulságosan nedves ágyakat indokolt lesz verőfényes, enyhe napokon kitakarni és szellőztetni, mint ahogy ezt mellékelt ábránk is mutatja.

A csiperke szabadban való termesztése szintén igen különböző módon történhet. Lehet az ágy földbe sülyesztett melegágyyszerű vagy a föld felett megvetett. Földolog, hogy helye védett, nyugodt és a kertnek vagy udvarnak olyan részében legyen, ahol az állandó trágyaszalmaszemetelés felette szembeszökő és alkalmatlan ne legyen. A szabadföldi ágyak készítése március-áprilisban veheti kezdetét és pedig éppen úgy, mint a melegágyaknál, egymásután 2—4 heti időközrel több ágyat is készíthetünk. A trágyát a szabadföldi ágyak részére éppen úgy elő kell készíteni, mint a téli termesztéshez. Az ágyak megvetése akár mélyített ágyban, akár földszíne fölött készítjük, lehetőleg domboru legyen. A domboru ágyak előnye az, hogy a hosszantartó esőzések kevésbé zavarhatják meg tenyésztünket, ellenben hátrányuk, hogy szárazságban gyakrabban és óvatosabban kell öntözni. Az ágyak öntözéséhez nagyon finoman permetező rózsájú locsolót használjunk s az öntözés ezzel is igen óvatosan, ügyesen úgy

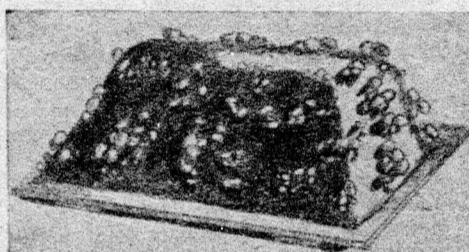
történjék, hogy a domboru ágyról a földet le ne mossa, sőt a víz se folyjon le. Az öntözéshez sohase használjunk hideg kutvizet, hanem mindig langyos vizet, mely a talaj és légkör hőfokával egyenlő, sőt, mivel a kutvizben gyakran olyan ásványi alkotórészek is lehetnek, amelyek a csiperke tenyésztésre károsak, leghelye-

31. ábra. Csiperketenyésztés a spárgahalmokban.

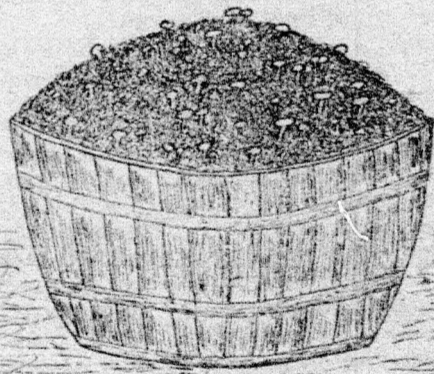
sebben úgy járunk el, hogy esővizet gyűjtünk s a gombaágyakat kizárólag langyos esővízzel (téli hólével) öntözzük.

Amint a téli tenyésztésnél is láttuk, a csiperke egyáltalán nem igényel világosságot, sőt a verőfényt nem is kedveli; ha mégis előtör, hamar kinyílik és fergesedik. A rekkenő hőt, a nagy meleget rendszeren meg is sinyli. Szabadföldi ágya éppen ezért inkább árnyasabb, hűvösebb, mint heves verőfényes és inkább nedve-

32. ábra. Csiperkeágy hordozható deszkalapon.

sebb, mint tulságos száraz helyen legyen. Hogy a csiperke mindeme igényességének eleget tegyünk, a szabadföldi ágyakat állandóan árnyékoljuk. Az árnyékolás történhet jól kirázott

33. ábra. Csiperkeágy meglékelt fenékű kádban.

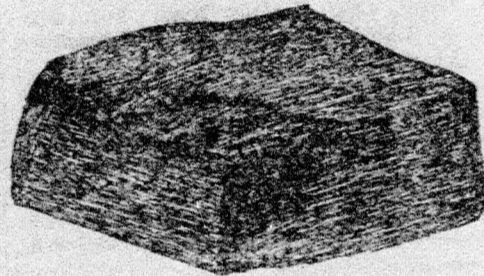
szalmás trágyával, törekszármával vagy mohával. A moha tartja a legenyvetesebb hűvösen és nedvesen az ágyat, de ha tulságosan átázik, nehezen szárad s ezért minduntalan ki kell cserélni. A szalmás lótrágya vagy törekszármája kevésbé egyenletes hűvösen és nedvesen tartja az ágyat, de viszont szellősebb s az átázások

után hamarabb szikkad. Nagy szárazságban, hőségben, ha a takaró is erősen kiszárad, szintén meg szoktuk öntözni, úgy amint az ágyon van.

Az ágyak miként való készítését, fedését tünteti fel a 26—29. ábra. A 27. ábra egy egyszerű sima ágyat mutat, amely szalmás trágyával, vagy törekszármával lesz a kezelés, illetve szedés után beborítva. A 28. ábra egy földbe sülyesztett, de domborura ágyazott ágyat mutat, amely fölé erős mogyoróvesszők- vagy lécekből készült borda borul a fedőszalma, esetleg ponyva fenntartására. A 29. ábra egy földszint rakott domboru ágyat mutat, szintén a takaró fenntartására szolgáló ágakokkal, míg a 30. ábra egy fal tövébe mélyített domboru ágyat mutat, amelynek takarója olajos papirossal bevont fedőszalma lécbordázat.

Utóbbinak előnye az, hogy a hosszantartó esőzések alkalmával a csiperkeágyat megvédi a tulságos átázástól. Az ilyen fedőszalma takarókat éjjelre, avagy esendés, meleg esők idején el kell távolítani és csak kora reggel, vagy ha az ágy eléggé átázott, tesszük ismét helyére.

A csiperke szabadföldi tenyésztésének egy igen egyszerű és könnyen kivihető módját mutatja a 31. kép. Itt ugyanis azt látjuk, hogy a feltöltött spárgahalom egyik felébe lótrágya van beágyazva. Ez a dolog úgy történik, hogy tavasszal, amidőn a spárgasorok fölé a földet felhuzzuk, az egyik és pedig árnyékosabb felét megnyitjuk, kezelt trágyával (esetleg kihűlt gombamelegágyak trágyájával) kitöltjük, jól

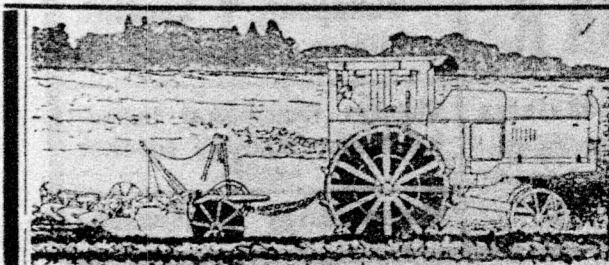

34. ábra. A valódi francia gombacsirátégia vagy koeha.

odatapossuk, csirával megrakjuk és a földet ismét reáhuzzuk. Kedvező idő mellett és ha a hely is alkalmas, a spárga nyári zöldhajtásai árnyékban temérdek gombánk teremhet.

Kezdőknek, kisebb területekkel rendelkezőknek, akik pl. csak a saját háztartásuk ellátása és a szórakozás kedvéért is szeretnének a csiperke tenyésztésével foglalkozni, nagyon célszerű a 32. és 33. ábrán feltüntetett módon deszkalapra, vagy kétfelé fűrészelt óeska hordóba (ami egyébként lehet dézsa, teknő s ehhez hasonló faedény is) csiperkeágyat készíteni.

A deszkalap, amely legalább egy méter széles legyen, meg lesz rakva jó tömötten 30—35 cm. kezelt lótrágyával s ezt melegágyfölddel egy-két ujnyi vastagon befedve, beletűzdeljük a gombacsirát. Majd az egészet egy simított deszkával jól leverjük és kint a szabadban, vagy valamely hűs szimben, árnyas, hűs helyen felállítjuk és fedjük; a tulságos átázástól védjük, de ha kell, nagyon természetesen, öntözzük is. Ugyanílyen módon készítjük meg az edényekbe is a gombaágyat. Megjegyzendő, hogy az edények fenekét mindenesetre meg kell furni, lékelni, hogy a leszivárgó nedvességet, vizet átteressze. Eppen ezért ajánlatos az edények, ládák, polcokon megvetett ágyak fenekére is egy vékony réteg nádat tenni, ami a zavartalan leszivárgást nagyban elősegíti. Az

HANSA-LLOYD MOTOREKE budapesti raktárról azonnal szállítható!

Szántáson kívül vontatásra, cséplésre, aratásra is használható.
KÖNNYŰ SŰLY! OLCSÓ ŰZEM! ELSŐRENDŰ KIVITEL!
Tekintettel a kivételre engedélyezett korlátolt mennyiségre, mielőbbi előjegyzést ajánlunk.

Minden felvilágosítással és árajánlattal szolgál a vezérképviselőt:

HANN ARTHUR ÉS TÁRSAI BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/K. SZ.
Sürgőnycim: Case Budapest. Telefon: József 100.

alkalmatlanságokra készített ágyat azután tetszés szerint hordozhatjuk egyik helyről a másikra, kertbe, udvarra, színbe, pincébe, verembe, szóval oda, ahol éppen alkalmas hely kínálkozik; bár a csiperkegombatenyésztés a legszeszélyesebb műveletek egyike, ha azonban sikerült, ugy bizonyára ez is a legtöbb hasznos és mellette sok gyönyörűséget és kellemes meglepetéseket nyújtó foglalkozás.

A sikertelenségek, csatlódások pedig ismétlem — mert eléggé nem ismételtető — legtöbb esetben a megbízhatatlan gombacsira következmenyei, miért is annak beszerzésénél mindenkor a legjobbat, a legmegbízhatóbbat válasszuk. A jó, az ugynevezett valódi francia csiperkegombacsira, friss, szálas, egészséges állományú és sohasem törmeléken, darabos, hanem szép formás téglányalak (34. ábra.), egészen beszívódve, ép egészséges micéliumokkal.

L. Huillier István.

Fegyverrel és pénzzel védjük a hazát! Jegyezzünk hadikölcsönt!

Többtermelés szervezése.

Folyó évi május hó 23—24 én, mint azt a „Köztelek” június hó elsőjén megjelent számában olvashattuk, Bécsben „A Közép-európai Közgazdasági Egyesületek” a többtermelésről értekezletet tartottak.

Az értekezlet ismertetéséből leginkább megkapta figyelmemet Krolopp Hugó orsz. képviselő, az OMGE titkárnak felette figyelemre méltó felszólalása.

Tény az, hogy a többtermelés fokozásának két útja van: az egyik, a szaktudás és tőkebefektetésen alapuló, hosszú idő fáradságos és következetes munkájából eredő fokozatos többtermelés; a másik, a többtermelés lehetőségének általánosítása, azáltal, hogy a kitenyészített (nemesített) többet termő vetőmagot a kisgazdák vetőmagul kiosztják.

Krolopp felszólalásában említé, hogy Svédországban ugyszólván máról holnapra a gabona-termésállagokat holdankint 3. q-val emelték azzal, hogy ott a kisgazdák nemesített vetőmagot bocsátottak rendelkezésükre.

Anélkül, hogy Kroloppal legkisebb mértékben is ellentétben volnék, mert hiszen minden szavában a magam igazát is megtalálom, még egy harmadik körülményre is felhívom a figyelmet.

A céltudatos haladás alapuló többtermelésnek egyik le nem kiesinyelhető útja az is, ha a kisgazdák termelésébe beleviszük a céltudatos-ságot azzal, ha nekik a vetőmagmegválasztásnak szakszerű és céltudatos módját mutatjuk meg.

Ezen körülményt, mint majd alant láthatjuk, a többtermelés szervezésénél szintén megvalósítandónak tartom.

A nemesített vetőmagnak mindenütt való kiosztása már tárgyi okokból sem valószínűsíthető meg mindenütt, nem, különösen a mostani és még ki tudja meddig így tartó viszonyok között.

Ilyen tárgyi okok lennének:

1. az elegendő mennyiségben rendelkezésre nem álló nemesített vetőmag;
2. a szállítási nehézségekből kifolyó megkésések, illetve teljes elkallódások;
3. a nem egy esetben tapasztalt kiosztási nehézségek és visszaélések.

Ott, ahol a kiosztásnak semmi akadályja nincs, ott a nemesített vetőmagnak kisgazdák között való kiosztása legmesszebbmenő módon támogató és irányítandó és azt hiszem, ott mi is a svédországihoz hasonló eredményeket érhetünk el.

Ugy azokon a helyeken, ahol a nemesített vetőmag kiosztott, mint pedig különösen ott, ahol a nemesített vetőmag ki nem osztható, alkalmas módon fel kell hívunk a gazdák figyelmét a vetőmagmegválasztás szükségességére és annak mikénti módjára.

Meg kell mondanunk és meg kell mutatunk a kisgazdáknak, hogy tekintve hazánk nagyon is különböző talaj- és égáji viszonyait, minden helyen egységesen bevaló vetőmagot nem oszthatunk szét, hanem már igen szép eredményt érhetnének el a többtermelésnél, ha a kisgazdák a maguk viszonyainak legjobban megfelelő növényegyedeket szaporítanak el, illetve a legjobb növényegyedeket összeszedve, azokat vetnek el.

Már egy előző cikkemben rámutattam arra, hogy leginkább célravezető lenne, ha vidékenként — talaj- és égáji viszonyoknak megfelelően — egyes gécpontokat állítanának fel, amelyek az illető vidék vetőmagtermesztését a kezükbe vennék, illetve a körzetükhöz tartozókat irányítanák.

Ma minden gazda többet szeretne termelni, tekintve az eléggé nagy árakat és látva a nagy nineselenséget. Csupán az a baj, hogy nem tudja a módját, mint termeljen többet, vagy esetleg olyan képzelt főtalon halad, amelyen a várt eredményt nem éri el. Avagy nem-e ezen körülményre vezethető vissza az a kapkodás, amivel a természetű növények váltakozásával találkozunk?

Már 1912-ben, midőn Szeged-Alsótanyán egy aratóünnepélyen részt vettem, ott is, a „Köztelek”-ben is, a „Szegedi Napló”-ban is, ana véleményemnek adtam kifejezést, hogy ezeket az aratóünnepélyeket állandósítani kellene, még pedig olyanformán, hogy ott ne csak szónoklat és tánc, hanem növénykiállítás is legyen.

Ma már mindinkább terjed az a tudat, hogy a növénytermesztésnél is tulajdonképpen egyes növényegyedekkel állunk szemben és eme növényi egyedeknek olyan sajátosságai vannak, amelyek egy fajta keretein belül is, az egyik növényt a másiktól lényegesen megkülönböztetik és ezek a növényi sajátosságok átöröklődnek.

Ezt tudva s ezen tudat terjesztését tartva szem előtt, a növénykiállításokat az eddigi módtól eltérően kell szervezni, úgy hogy a növénykiállításra ne az elesépet és kirostált (esetleg szemenként válogatott) termést szemesen hozzák el, hanem a gazdák aratáskor szedik össze azokat a gabonafőveket a maguk egészében, amelyeket ők legszebbnek és legjobbnak tartanak, megjelölve a helyet és az időt, ahol és amely időben szedték.

Ezen növénykiállításon, illetve bemutatáson, egy arra alkalmas, szakszerű és figyelmet felhívó előadást kellene tartani a behozott növényegyedekről.

Ha ezen előadást hozzáértő tartaná, kétségtelen, hogy a növényegyedek olyan tulajdonságaira hívna fel a figyelmet, amely tulajdonság az egyes gazdák előtt, ha már megfigyelt is volt, mégis általuk nem méltányolt és a vetőmag megválogatásánál teljesen figyelmen kívül hagyják.

Ezek után könnyen belátható, hogy ha ott a helyszínen egymással szembeállítják a különböző gazdaktól hozott növényfőveket, egy kis magyarázat után már maguk kezdik elbírálni növényeiket, ők maguk fognak arról vitatkozni, vajjon melyikük növényének sajátossága az, amelyik a továbbtermesztésre, szerintük, a legalkalmasabb.

Aki a kisgazdákat ismeri, az beláthatja, hogy ilyen növénybemutatás után még hónapok múlva is, milyen beszélgetés, milyen vita indul meg közöttük minden alkalommal, midőn összjönnek. Csodálkozhatunk, sőt nem egyszer mosolyoghatunk azon, hogy milyen kifogyhatatlanok az érvelésben, milyen szertelen, majd milyen talpraesett nézetek hangzanak el.

Csak hadd beszéljenek. Az a fő, hogy értelműkhöz kezd férközni a haladásnak megérthetősége. Légy résen, hogy úgy irányítsad őket, ahogy azt céloz elérésére megkívánja.

Ma háború van, nem érnék rá, de meg kedvünk sines aratásutáni dinom-dánomokat esapni, de éppen ez a borzalmas háború mutatta meg azt, hogy mezőgazdasági termelésünket minden módon fokoznunk kell és éppen a háború követeli meg, hogy a többtermelés fokozásának minden módját ragadjuk meg a jövő érdekében.

Ma a dinom-dánomnak el kell maradni, de nem a tanulás és tanítás legjobb alkalmának, amire, mint a legjobbak egyike, az aratás utáni növénybemutatás a legjobb.

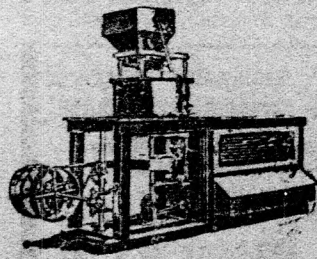
Erős meggyőződésom az, hogy az aratás után megtartandó növénybemutatás a kisgazdák érdeklődését igen nagy mértékben felhívna az egyes növényegyedekre; kezdenék belátni azt, hogy az ő buzatábláikon is igen különböző növényegyedek vannak, amelyeknek sajátosságait adják meg azok gazdasági használhatóságát.

Egy egészen új, tudatos nézet alakulna ilyenformán ki közöttük és a haladás, a többtermelés elérésében ez az, ami kívánatos, a többi már a kérdés keretén belül magától, illetve az intőzőkörök szakszerű utasítása szerint mehetne.

Hihető, hogy minden egyes növénybemutatáson akadna egy-egy lelkes és törekvő gazda, akit azután irányítani és gyámolítani kellene, aki az ott látottak és hallottak szerint arra határozna el magát, hogy vetőmagját az ott elmondott módon válogatja meg, ami ismét a jobb talajművelést és okszerűbb trágyázást vonná maga után. Könnyen elihető, hogy ez a kisgazda, aki magának annyi fáradságot nem sajnált, hogy a vetőmagját, kint a táblán aratás előtt szedte össze, a vetőmagot arra alkalmas földbe teszi és így évről-évre a megújuló növénybemutatásokkal újabb és újabb, több és több gazdát vonzanak az okszerű gazdálkodás zászlója alá.

Az elmondott eljárást, ha lassabb is, ugyszólván célravezetőbbnek tartom, mint csupán a nemesített vetőmagkiosztást, mert ez alapjából indítaná meg a mezőgazdasági haladást, kezdve a tudatos vetőmagmegválasztáson, a mely talajművelést és mint említém, az okszerű trágyázást is maga után vonná, annak minden kellékével és tennivalójával.

Ha azonban csak nemesített vetőmagot osztanánk ki, ugy járnánk, mint, mondjuk, a műtrágyák terjesztésével, hol a gazdálkodási rendszer, az ő primitív talajművelésével és hiányos trágyázásával a régi maradt, mert a gazdák mindent a műtrágyák termésfokozó hatásától vártak.

WOHANKA ÉS TÁRSA UTÓDA R.-T. Budapest, V. kerület, Vilmos-császár-ut 76.

**Nyersolajmotorok,
nyersolajlokomobilok**
minden nagyságban
azonnal szállíthatók.

Olcsó üzem, tökéletes
szerkezet, tartósság, nyugodt járás, egyszerű
kezelés stb. ::

Olajokat, tömítéseket, technikai
üzemszükségleti cikkeket
szállít.

Gazdasági malmok.

Munkálkodásunknál kapkodni sohasem szabad, rettegni avagy idegeskedni fölösleges, mert ha munkánkat tudatossággal, ügyszeretettel és türelemmel végezzük, annak eredménye felől egészen bizonyosak lehetünk.

Gazdáinkat ma nem nagyhangu ígéretekkel kell valamire reábirni, hanem meg kell nekik értelmük szerint magyarázni a dolog lényegét, fel kell világosítani arról, hogy munkálkodásuk körülbelül mennyi idő múlva, mily módon mennyit eredményez. Szóval beléjük kell nevelnünk a munka alaposságát, megbízhatóságát; intenünk kell a munka türelmére és szeretetére s végül munkálkodásukba rendszert kell vinnünk.

Ha mindezeket arra termett vezető venné a kezébe, rendszeresen dolgozna, lenne türelme és kitartása, a kitzűött cél, a többtermelés meg is valósulna.

Igazán volt Somssich László grófnak, midőn a többtermelési értekezleten nagy fontosságot tulajdonított a vándor (gazdasági) tanári intézmény fejlesztésének, mert a többtermelés szervezésénél, úgy mint én most e kérdést felvettem, egy-egy gazdasági tanárra igen szép cél és eredményes feladat vár és ehhez-ahhoz értő, tenni és szervezni tudó férfiakra van szükségünk.

Lehet, hogy midőn e sorok napvilágot látnak, az aratás derekán, avagy a végén leszünk és így az én általam elmondottak későn jelenvén meg, az idén nem kísérelhetők meg, legfeljebb a burgonyaszüszésnél vagy a tengeri törése után de már a jövő évre igenis keresztülvihető lehet.

Álljon bármint a dolog, a jelen cikkemmel csak kötelességemet véltém teljesíteni, midőn a többtermelés előmozdításához hozzájárulni akarok.

(Algyógy.)

Páll Béla

gazd. segédtanár.

Néhány tájékoztató megjegyzést kell a fenti cikkhez fűznöm. Most már különösen a buzából, de rövidesen az árpából, zabból és tengeriből is van annyi nemesített vetőmagunk, hogy jóformán az ország egész vetésterületét a viszonyoknak megfelelően nemesített fajtákkal elláthassuk. A szállítási nehézségek elhárítása céljából nagyobb nemesítőink vidékenként elitanyagszaporítótelepeket állítanak fel és így nem kell a magot az ország egyik végéből, a másikba fuvarozni. Ezenkívül a nemesítő gazdaságokat vidékenként, hálózatszerűen szerveztük, vidékenként vannak „góepontjaink”. A nemesített fajták vetőmagjának esete nem azonos a műtrágyákéval, mert ahol a kiscgazdák részére nemesített vetőmagot kiosztunk, ott rendszeresen megmagyarázzuk, hogy mint a tehetősebb állatfajtát jobban kell etetni és ápolni, úgy a nemesített növények is akkor adják az igazán jó termést, ha azokat gondosabban vetik és művelik, mint ahogyan eddig történt. Ez már több vidéken megtörtént és ezt a kiscgazdák nemcsak megértik, hanem, mint a példák mutatják, követik is. A nemesített fajták révén tehát a művelés és a trágyázás is megjavítható a kiscgazdák körében.

Grabner Emil.

Olcsó Gazdasági Könyvtár

48 füzet, 4660 oldal, 1280-nál több szöveg közzétételével. Ára hármentes küldéssel 75 K. Ezek a Budapesti Állami Gazdasági Egyesület által kiadott, a szerkesztésben megjelent, sorozatos „Köztelek Olcsó Könyvtár” cím alatt jelennek meg és nélkülözhetetlen kézikönyvek a gazdáknak. Részletes árjegyzéket bérmentve küld a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénységi szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői út 25.

Földbirtokok és bérletek közvetítése.

A háboru alatt a földbirtokforgalom óriási mértékben megnövekedett. Csaknem azt mondhatnánk, hogy a föld is *lánckereskedelem* tárgya lett. Ez a körülmény közgazdasági szempontból határozottan káros, mert a földbirtokot valóságos értékénél magasabbra emeli, a földbirtokot sok esetben arra nem hivatottak kezébe juttatja s a tulajdonos gyakori változásával a termelés eredménye is csökken.

A földbirtokforgalomban mutatkozó egészségtelen állapotnak egyik fontos oka a birtokközvetítés szabályozatlansága. Birtokközvetítéssel nálunk mindenki foglalkozhat és tényleg hivatásosan vagy csak mellékfoglalkozásként igen sokan foglalkoznak is.

Ez a szabályozatlan birtokközvetítés igen sokban oka annak, hogy a föld is valósággal *lánckereskedelem* tárgya s a földvásárló s vevőközönséget is sok károsodás éri az ahoz nem értő, lelkiismeretlen földügynökök révén.

Azt hiszem, a gazdaközönség legnagyobb része osztja azt a véleményemet, hogy a *földközvetítést szabályozni kellene*; még pedig oly módon, hogy birtok- és bérletközvetítéssel csak azok foglalkozhassanak, akiknek arra *hatósági engedélyük* van, mert csak ily módon lehetne elérni azt, hogy azoknak, akik birtokközvetítéssel foglalkoznak, meg legyen a szükséges megbízhatóság és szakértelmük.

A jelenlegi viszonyok között, amikor ez még csak jámbor óhaj, igazán időszerű a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* azon elhatározása, hogy a *földbirtokok és földbérletek közvetítésével* az eddiginél intenzívebben fog foglalkozni.

A *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* ma már, ugyszólván, az összes fontosabb áruk közvetítésével foglalkozik, amire a gazdának szüksége lehet. Igazán itt az ideje, hogy a földbirtok- és bérletközvetítéssel is az eddiginél intenzívebben foglalkozzék és kivegye azt az ügynökök avatatlanságából, vagy legalább is ellensúlyozza működésüket.

A szövetkezetben a birtok- és bérletközvetítést tapasztalt, képzett gazdák végzik, akik a földhöz értenek s azt szeretik is. Azt hiszem, a gazdaközönség szívesebben fogja ilyen kezekre bízni a földbirtokok és bérletek közvetítését, mint azokra a kávéházi ügynökökre, akiknek fogalmuk sincs a gazdálkodásról s akiknek a szemében a magyar föld semmivel sem több, mint bármely más áru, amelynek közvetítésével keresni lehet.

A *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* birtok- és bérletközvetítése egész más irányelvek szerint történik. A közvetítéssel megbízott tisztviselők lehetőleg minden közvetítésre bejelentett birtokot, vagy bérletet teljesen díjtalanul megtekintenek, szakszempontból azt megbírálják s fölveszik az illető birtok értékére vonatkozó összes fontos adatokat. Ennek az a nagy előnye, hogy a birtok, vagy bérlet iránt érdeklődők a szövetkezet által fölvevett adatok és információk alapján teljesen szakszerű tájékozódást szerezhetnek az egyes eladó, vagy béreadó birtokok felől és olyan birtokot hoznak csak a közvetítéssel foglalkozó szakértő tisztviselők az érdeklődőknek javaslatba megtekintés végett, amely igényeiknek, gazdasági képességüknek és anyagi erejüknek megfelelő s így sok felesleges utazástól s érzékeny károsodásoktól mentik meg a venni, vagy a bérelni szándékozókat.

Az eladóra és a béreadóra nézve is nagy előny, ha szakértő és megbízható közvetítővel vannak összekötésben, mert az ilyen közvetítő a birtokot meg tudja bírálni s a venni vagy bérelni szándékozó elhatározására föltétlenül nagy hatással van, ha a közvetítő a szokásos üres, vagy a valóságnak meg nem felelő frázisok helyett a birtokról, annak viszonyairól az érdeklődőknek teljesen szakszerű képet ad és rámutat, hogy az illető gazdaságban hogyan kellene gazdálkodni és mit lehetne okszerű gazdálkodással elérni.

Egyszóval nemcsak egyszerűen üzleti alapon álló közvetítőnek, hanem egyszersmind gazdasági tanácsadónak is kell az illetőnek lenni, aki birtok-, vagy bérletközvetítéssel hivatásszerűen foglalkozik.

Ebben a szellemben folyik a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* birtok- és bérletközvetítése. A szövetkezetnek az a célja, hogy egy hatalmas központi birtok- és bérletközvetítő szervnek vesse meg ezzel az alapját, mert az egész gazdátársadalomnak fontos érdeke, hogy a birtokadásvétel, béreadás, bérebevétel közvetítése ne a sok ezer, kávéházi asztal mellett működő ügynökre legyen bízva, hanem a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* hatalmas szervezetében legyen a birtok- és bérletközvetítésnek méltó helye.

Azt mondja a példabeszéd, hogy az eladó portékát nem szokás a véka alá rejtteni. Igazán közérdek, hogy az eladó és béreadó birtokok is a jövőben a zugügynökök köréből a nyilvánosság elé kerüljenek, hogy minél szélesebb körben értesüljenek az eladó és béreadó birtokokról. Ez a cél a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* révén a legjobban elérhető.

A közvetítésért a szövetkezet méltányos, a törvény által megengedett díjat számít fel, amely birtok adásvételénél a vételár 1%-a, bérletek közvetítésénél az évi bér 10%-a. Tudva azt, hogy a birtokközvetítők ennek igen sokszor a többszörösét szokták a maguk részére kikötni, az eredményben a legjobban, a költségben pedig a legolcsóbb a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* birtok- és bérletközvetítése.

Amikor a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* ezt az életre való tevékenységét a „Köztelek” hasábjain ismertetem, meggyőződése, hogy a közérdeket szolgálom és hiszem, hogy igen számosan fogják a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* birtok- és bérletközvetítését igénybe venni.

Reichenbach Béla.

LEVÉLSZEKRÉNY.

A rovaiban csak a közérdeklő kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői Üzenetek”-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők, hirdetési, lapreklamálási, cím-változtatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadó-hivatalhoz fordulni.

Tőzeg, mint alomanyag. 57. számú kérdés. Szeretnék tőzeggel almozni. Hol lehet nálunk tőz eget kapni? Mi az ára? Kérem tudatni, hogy mik a tőzegalmazás előfeltételei s mit ér a tőzeg, mint alomanyag. S. K.

Felelet az 57. számú kérdésre. Magyarországon jelenleg alomtőzeg eladásával csak herceg Eszterházy Miklós uradalma foglalkozik. Az árak és egyéb feltételeknek megtudása céljából

HALDEK IGNÁC UTÓDA

A HADITERMÉNY RÉSZVÉNYTÁRSASÁG FŐBIZOMÁNYOSA

MAGNAGYKERESKEDÉS.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 43.

Cégtulajdonos: Greiner Soma

Sürgöny-cím:
HALKLEE

AJÁNL: Sárga és fehér tarlórépamagot, félhosszu, bőtermő, koránérő ugorkamagot, elsőrendű minőségű takarmánytökmagot, spárgatákkal keverve, továbbá takarmányrépamag pótlására 1917. évi termésű „Kleinwanzlebener” és „Koloss” cukorrépamagot, nyulszapukát, biborherét, muhart, baltacim- és fűmagvakat, ólomzárólt lucernát és lóherét.

Telefon:
18—62

az uradalmi tőzeggyárak intézéséhez kell fordulni Eszterházára. Tudtommal jelenleg 14 koronát kérnek az alomtőzeg 100 kg-jáért, helyt gyári vasutállomás. Az alomtőzeget szárazon, pajtában kell tartani. Felapritásához Németországban használnak egy különleges tépőgépet, de ennek beszerzése felesleges, mert a tőzegalókat trágyavillával, esetleg ásóval könnyen szét lehet bontani. A tőzeg kitűnő alomanyag, 30% nedvességtartalommal saját súlyának 6—10-szeresét tudja a trágyaléből felszívni, azonkívül az ammoniákat kémiaiilag is megkötí s így eltűnését megakadályozza. Ezen oknál fogva a tőzegalommal kezelt istálló szagtalan s a nyert trágya értékesebb a szalmatrágyánál. A különböző alomtőzgek értékmeghatározásának alapjául vízfelszívóképességük szolgál. Általános elfogadott egységes üzleti szokások azonban e tekintetben Németországban sincsenek. Ha a tőzeg 30% nedvességtartalom mellett saját súlyának 6-szorosát felszívja, akkor már használható alomtőzegül, 8—10-szeres vízfelszívóképességgel bíró tőzeg már igen jó. V. O.

Cselédek családtagjainak kórházi ápolatása. 58. számú kérdés. A gazda gyógyítási és gyógykezelési kötelezsége kiterjed-e a cseléd családtagjainak kórházi ápolatására és költségeinek fedezésére is? N.

Felelet az 58. számú kérdésre. A gazdasági cselédek és családtagjaik gyógykezelési kötelezségéről az 1907. évi XLV. t. c. 28. §-a intézkedik. Ennek második bekezdése értelmében: „Ha maga a cseléd vagy az éves, illetőleg az állandóan alkalmazott szegődményes cselédnek vele élő felesége vagy vele egy háztartásban élő tizenkét éven aluli gyermeke a szolgálatbalépés tizenötödik napja után, a szolgálati idő alatt megbetegszik, az orvosi gyógykezelés és az orvosszerek költségét, legfeljebb 45 napig a gazda a sajátjából tartozik fedezni és a szükséges fuvart is ő tartozik adni.” Ugyanezen törvényhely utolsó bekezdése a gazda ezen gyógykezelési kötelezségére vonatkozóan kimondja, hogy: „Ezen § rendelkezései csak a házi betegápolásra és az orvosi gyógykezelésre vonatkoznak. A kórházi és gyógyintézeti ápolásra vonatkozó törvények rendelkezéseit a jelen § nem érinti.”

A gazdasági cselédek kórházi és gyógyintézeti gyógykezelésére vonatkozólag a nyilvános betegápolási költségek fedezéséről szóló 1898. évi XXI. t. c. 5. §-a rendelkezik, kimondván, hogy: „A szolgálati idő alatt megbetegedett cselédnek kórházi és gyógyintézeti ápolási, valamint szállítási költségeit a gazda fizeti:

a) ha a megbetegedés legalább 15 napi tényleges szolgálat után a cseléd és gazda hibáján kívül következett be, 30 napig;

b) ha pedig a megbetegedés bármily tartamu tényleges szolgálat után, a gazda hibájából történt, a cseléd teljes felgyógyulásáig.

A gazda gyógykezelési kötelezségének mérve tekintetében a két törvényhely lényeges különbséget tartalmaz. Amíg ugyanis az 1907. évi XLV. t. c. 28. §-a világosan a cselédről, annak vele élő feleségéről és vele egy háztartásban élő, tizenkét éven aluli gyermekéről intézkedik, megállapítván velük szemben a gazda házi gyógykezelési kötelezségét, addig az 1898. évi XXI. törvény cikk 5. §-a a cseléd kórházi és gyógyintézeti kezelési kötelezségével kapcsolatban kizárólag magáról a cseléd-ről szól s kizárólag a cseléd kórházi és gyógyintézeti gyógykezelési kötelezségét rója a cselédtartó gazdára.

A két törvényhely összevetéséből tehát világos, hogy a cselédtartó gazda gyógykezelési és gyógyszerkezeltési kötelezsége a házi betegápolás terén kiterjed a cseléd személyén kívül annak vele élő feleségére, vagy vele egy háztartásban élő, tizenkét éven aluli gyermekeire is, a kórházi és gyógyintézeti kezelés terén azonban a gazda már csak magának a cselédnek a gyógykezelési költségeit tartozik viselni, családtagjait azonban nem.

Teljesen azonos álláspontra helyezkedett a m. kir. közigazgatási bíróság 1911. évi április hó 26-án 7018/1910. K. szám alatt hozott elvi jelentőségű határozatában, amelyben a panaszszal élő gazda jogorvoslati kérelmének helyt adva, az alsóbíróságoknak a cseléd felesége és gyermekei kórházi ápolási költségeit a gazda terhére megállapító határozatait megváltoztatva, a gazdát a tőle követelt kórházi és ápolási költség megfizetésének kötelezsége alól felmentette. R.

Bojdisz-féle új gabonaművelési rendszer. 59. sz. kérdés. Miben áll a Bojdisz Miklós karácsonyfalvai plébános által az ázsiai és európai gabonaművelési rendszer egyesítése révén létesített új növénytermesztési rendszernek lényege és előnye? Ez az állítólag a földművelésügyi minisztérium által is kipróbált rendszer a gyakorlatban bevált-e? F. dr.

Felelet az 59. sz. kérdésre. Bojdisz Zehetmayr nyomán igyekszik a Demtschinszky-féle sülyesztett vetést és művelést a gabonának hazánkban az általános termelésben meghonosítani. Eljárásának lényege abban áll, hogy a gabonát, eddig még csak őszi búzát, egy magaszerszertett gép segítségével, amely lényegében azonos a Kühne-gyártól annak idején forgalomba hozott Zehetmayr-féle vetőgéppel (1. nevezett gyár 540. és 548. számú prospektusai), sülyesztett sorokba veti el, még pedig igen kevés, átlag 16—25 kg. vetőmagmennyiséggel. A géptől húzott barátádkat a fiatal vetések felett azok kellő megerősödése után hengerrel behuzza, ami által a növények feltöltetnek, ezután ismét kb. két hét múltán a vetéseket a hengerezés káros hatásának ellensúlyozása végett megfogcsolja. Ilyen eljárással a növények kedvező időjárás által támogatva igen erőteljes bokrosodásnak indulnak, hatalmas kalászkok fejlesztenek, amint ez a jelenség általán ismeretes azokból a próbálkozásokból, amelyek annak a megállapítására irányultak, hogy a buza ritka vagy sülyesztett vetése vagy kapálása a gyakorlatban minő eredményekkel járhat. A Bojdisz-féle rendszerrel való hivatalos jellegű kísérletezések még folyamatban vannak, így azok lezárása előtt végleges érvényű megállapításokat a módszer hasznosságát illetőleg, tenni nem lehet. Magától értetődő dolog, hogy a leirt rendszer alkalmazására csak korai vetéssel (a leirt ápolási munkák ideje az őszi), jó erőben lévő, lehető tökéletesen előkészített talajon lehet gondolni, a rendszer próbaköve pedig végeredményben hazai viszonyaink között a rendes beéredés ténye, lehetőség, mert a kései fejlődés, ami e rendszernek nálunk legtöbb veszélyt jelentő járuléka, tulajdonsága, a mi szélsőséges klimatikus viszonyaink közepette a termés minőségére és mennyiségére nézve sokszor végzetes vagy nagyon hátrányos következménnyel járhat. Bizonyos az, hogy az olyan különleges gabonatermesztésseljárásokkal való kísérletezések, mint aminő a Bojdisz-, illetve Zehetmayr-féle is, eddig sem nálunk, sem Németországban nem tudtak járnai azzal az eredménnyel, amely a gyakorlat által való

felkarolásra vezethetett volna. Erről a kérdésről egyébként nemrégiben is jelent meg a „Köztelek”-ben egy bő adatokat felölelő cikk a folyó évi 11. számban „A buza orosz rendszer szerint való művelése” cím alatt. S.

Nem jó magyar ember és nem igaz hazafi, aki anyagi erejéhez mérten nem jegyez hadikölcsönt!

A gazdaközönség köréből.

Mig nem késő!

Eddig a világháboru súlyos négy éve alatt a mezőgazdák a legmesszebbmenő áldozatokat hozták és mindenkor jogos és méltányos igényeikről is lemondottak, kipróbált hazafias érzésüktől indítva a „Salus Rei Publicae” elvét követve, ha az ország mostoha közállapotának szüksége azt megkívánta, de az idén a múlt évekhez viszonyított jobb terméskilátások alapján joggal elvárhatja, hogy tarthatatlan elnyomott helyzetén könnyítve legyen, mert a gazdaságnak eddigi példás magatartása, éppen nem bátoríthatja fel az intező köröket és végrehajtó hatalmat arra, hogy ezt az osztályt, amely a magyar államiség integritásának legnagyobb biztosítója, a súlyos megpróbáltatások újabb terheit is ráhárítva — a pusztulás veszélyébe és az elégedetlenség nagy táborába kergesse!

Nem szándékom ezuttal a gazdák sérelmeivel részletesebben foglalkozni, amelyeknek illetékes helyen teljes figyelembe vétele állítólag leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik, jóllehet a gazdák egyik fő kívánságának a szabadforgalom helyreállításának kidrálását logikusan csak akkor lehetne indokolni, ha valamennyi közszükségleti cikk, köztük az annyira fontos ruházati cikkek is rekvirálva és az éppúgy végrehajtvá lenne, mint a mezőgazdasági termények. Ugyilátszik azonban, hogy a nagytőke és ipari érdekelttség százfeji hydrájával a kormány a küzdelmet eredményesen nem tudja felvonni. Csak néhány fontos kívánságnak akarunk kifejezést adni, a megjelent természetlel szemben, amelyből igen helyesen a fejkvóta és gazdasági szükséglet megállapítás hiányzik, mert annak mérve a termés eredményétől függ.

Ha már a cséplőgépeknél leendő rekviráláson sem lehet változtatni, legalább néhány fontosabb, hogy úgy mondjam, „Sine qua non” kívánság megfelelőbb teljesítést joggal elvárhatjuk, ami számottevő különbözetet nem vonhat maga után. Vonatkozik ez a termények határárszabásának felemelésére, a termelők házi és gazdasági szükségletének méltányosabb és igazságosabb megállapítására.

Legyenek tehát elsősorban a ha'árak a papírpénz forgalmi és vásárlási értékének megfelelően felemelve és megállapítva, amit bővebben szükségtelen indokolni.

A házi szükségletnek megállapításánál semmi szükség sincsen az egyebekben inkább követésre méltó szövetségeseinknek az egységes fejkvótára vonatkozó utasítására, mert az országvilág előtt kétségkívül álló barátságunk, amely közös erősségünk, elvégre nem mehet odáig, hogy a magyar gyomrot is német mintára átformálja és komoly szükség nélkül — csupán túlaradozó szimpátiából — továbbra is koplálásra kényszerítse. Mintha az ország lakossága nem nyomorgott volna eleget ahhoz, hogy éhező szájából ki ne vegyék a kenyeret!

**Konyhakertek öntözésére
benzinmotoros szivattyúk,
legújabb rendszerű
szívógázlokomobilok
szállíthatók.**

**MOTOR- ÉS GÉPGYÁR
MARTOS és HERZ
BUDAPEST, VII. KER., ERZSÉ-
BET-KIRÁLYNÉ-UT 87. SZÁM.**

Wedel gróf német nagykövet nyilatkozata is, hogy a szövetséges államok egyéni önállóságának és függetlenségének mindenképpen érintetlennek kell maradnia, az egységes fejadagok megállapítására vonatkozó kísérletet is alapjában kizárja és az ilyen igazán „elmélyített” szövetségből, amely nem érdekünk, nem kérünk.

Legyen pedig a fejenként és havonként visszahagyandó gabona mértéke a mezőgazdasági cselédeknek a legmagasabb és minden esetleges későbbi rekvirálás alól mentes! Ezt követeli a termelés folytonosságának lehetősége, mert a tavalyi és még inkább ideai állapotok megismétlődése a cselédvizonyok terén már katasztrófális veszélyt jelentenek a mezőgazdaságra és így közvetve az ország közéletére is. Mikor lehetséges volt a bányamunkásokat kivételes elbánásban részesíteni, ami igaz, nem annyira belátásból, mint szervezett és veszedelmes erejűkből fakadt, épp úgy indokolt lehet ez a gazdasági cselédeknek. Mert tudvalevő, hogy létszámuk a háboru alatt harmadrészére, sőt annál jelebb szállott és ezen speciális foglalkozásokat pótolni hadifoglyokkal vagy egyéb munkásokkal mindinkább nehezebb.

Gazdaságok léte vagy nem léte, megfelelő hozama, vagy felszerelésének pusztulása függ és mérhetetlen érdekek fűződnek a nem elegendő felkarolt és figyelembe nem vett gazdasági cselédek kérdésére megfelelő rendezéséről. Mindent géppel végezni elvégre nem lehet. A megbízható jóvaló cselédre most kettős szükség is volna, mert a gépek száma is megfogyott és a leg-tökéletesebbet is tönkre teszi, épp úgy, mint a nagyértékű állatállományt is a nem hivatott idegen munkás és elkényeztetett hadifogoly.

Közgazdasági fontos érdek tehát elősegíteni a mezőgazdasági cselédek boldogulását, hogy ne más pályán legyenek kénytelenek megélni, keresni, nehogy azt a keveset is elveszítsük, ami még megvan közülök. A sokat hangzatosított többtermelésnek egyik sarkalatos alapja is a jó mezőgazdasági cselédvizonyok. Adjunk ennek az eddig inkább elméletileg szépen feldolgozott korszellem eszméjének gyakorlati tartalmat is azzal, hogy egyik jelentős faktorának — a mezőgazdasági cselédeknek — jobb helyzetet és hasznos munkásságát megfelelő intézkedésekkel biztosítsuk. Ezt a fontos közgazdasági érdeket pedig — amit elsősorban állami feladat volna előmozdítani — éppen ellenkezően, destruktív irányban, érinti az olyan mostoha elbánás, aminőben a kormányhatalom a gazdasági cselédek részcsitette, az irgalmatlanul végrehajtott ismételt rekvirálási eljárásokkal.

Annak a szegény, földhözragadt, nagyszámu családdal megáldott cselédnek, mert hüvelyes veteménye, zöldsége, burgonyája sem termett csak kenyere meg téstája maradt volna, azt meg elvették tőle, úgy, hogy most már igazán nincs mit ennie és felvehetik bátran az ellátatlanok közé, de míg kenyeret kap, attól éhen halhat.

Üres gyomorral csak rendeletek keserű utóizével, nehéz testi munkát nem végezhetnek és a gazdaságokban megáll a munka, nem a szervezethez és harci riadójárta, amelylyel a számban kevés ipari munkásság kedvére kiereszkolja, ami eszébe jut, hanem egyszerűen, mert a cselédeknek nincs mit enniük és jártányi erejük is alig van.

A kormány azzal, hogy a gazdasági cselédek életmért kivételes elbánás alá venné, egyszerre határozatosan segítene a mindinkább tarthatatlan cselédhiányon, lényegesen elősegítené a mező-

gazdaság fokozottabb teljesítőképességét, amivel közvetve az ország jövő gazdasági boldogulásának is egyik alapkövét fektetné le.

Az őstermelők és gazdasági munkásoknál is a háboru alatt érvényben levő legmagasabb fejkvóta sem bizonyult elégségesnek, ezzel végre vessen számot a kormány. Gyakorlati tapasztalatok igazolják annak az eddigi mérték-megállapításnak igazságtalanságát is, hogy a gazdasági férfi és női, valamint serdületlen családtagok között különbség tétellett a lisztadagokban. Számítalan esetben fogyaszt ugyanis a női munkás vagy a serdületlen napszámosgyerek annyi kenyeret, mint a férfimunkás, sőt a nehéz testi munkát végző gyermekeknek még többre van szükségük; ezektől legfőbb táplálékukat megvonni egyenlő az ország földművelő lakosságát az elsatnyulás és pusztulás örvényébe áldozatul dobni.

A gazdasági szükségletek címén visszahagyandó mennyiségeknél a vetőmagszükséglet mértékének mikénti megállapítását tartom egyik legfontosabb kérdésnek. E téren ugyanis a multban, a rendeletek idejének kezdetén, a kat. holdankénti vetőmagszükséglet mennyisége az egész ország területére egységesen lett megállapítva. Már pedig köztudomásu, hogy a talaj, éghajlati viszonyok, a vetés ideje, jelentékeny befolyással vannak a vetésre, amely körülményeknek figyelmen kívül hagyása, a várható termés hozamát érzékenyen csökkenti. E tekintetben utalok idevonatkozó kísérleteimre, amely szerint ugyanazon földbe egyik részén késő ősszel rögzös szántásba, majd esőzéstől szalonnássá vált talajba is, kat. holdanként 160 liter = 128 kg. búzát vetettem, másik részén pedig a Nógrád megyében szokásos 130 liter = 104 kg.-t. Az eredmény azután a sűrűbb vetésnél holdanként a 3 qt is meghaladta.

Kérdem, észszerű volna-e a viszonylagosan csekély megtakarításért kevesebb vetőmagot engedélyezni, ami a következő évben jelentékenyen nagy terméssel töltöttől fosztaná meg az ország felvidékét és az ahhoz hasonló erdélyi hegyvidékét, ahol számolni kell a talaj tökéletlen és sokkal nehezebb porhanyításával, a szélsőséges időjárással, amely körülmények kedvezőtlenül befolyásolják a vetőmag csirázását, fogamzását, fejlődését és az elvetett mag nagy szárazulokán elpusztulását vonják maguk után.

Ez a kérdés célszerűen megoldható azzal, hogy vetőmagvak holdankénti mértékének megállapítása vármegyénként a gazdasági egyesületek javaslata szerint történjen. Az ország jövő évi közelítése függ ettől, bölcs intézkedés az, amely a „Holnapra” is gondol és ne kényszerítsék a jó gazdát hánis adatok bemonására, hogy ezzel hazafias kötelességét — többet termelni — jobban teljesíthesse.

A sok jogos panasz közül, amelyekről az illetékes körök tudomással bírnak a fentebb kifejtett három különösen fontos kérdés megfelelő rendezésére utaltam és pedig ismételve: A termények maximális árának felemelése, az őstermelők, mezőgazdasági munkások házi szükségleteinek címén visszahagyandó fejadagoknak valamennyi az eddig érvényben levő mértékét meghaladó megállapítása, különösen tekintettel a mezőgazdasági cselédekre és végül a vetőmag holdankénti mennyiségének vármegyénkénti meghatározása.

Ha ezen kívánások megfelelő teljesítéséről, amelyek minimumnak tekinthetők — a kormány a kiegészítő termésrendeletekben gondoskodik — meg vagyok győződve, hogy az or-

szág gazdaközönségére, akiből országszerte elkeseredést váltott ki a kormányhatalomnak irányában tanusított eddigi mostoha elbánása — megnyugvással venné azt és kettőzött ambícióval, munkakedvvel teljesítené a rendkívüli nehézségek közepette is önzetlen kötelességét a háboru dicsőséges mielőbbi befejezhetésének hathatós előmozdítására.

Ipolykürt.

Keglevich István gróf.

A késői aratás, mint országos csapás és egyéb bajok.

Dunántul hat vármegyében ügyelek fel polgárbérlőkre, tehát sokat járok és így sokat látok és tapasztalok.

Az aratást Magyarországon a parasztság mindig későn kezdi, különösen a buzaaratást. Sajnosan kellett ezt az idén is tapasztalni. Julius 9-én Somogy nagy részében vajmi csekély buza volt learatva. 9-én, 10-én, 11-én igen nagy meleg volt, úgy, hogy egyszerre és rohamosan túlerőlt lett az egész buza s ha most egy pár napig — amint mutatkozik — szeles és esős időjárás lesz, kiveri a legszebb szemeket. Miután a paraszt egész Magyarországon későn kezd aratni, fejből is ki lehet számítani, milyen óriási a veszteség a kihullott szemek révén; vegyük ehhez, még a kései aratás miatt beállott minőségbeli veszteséget (mert nem mindegy, hogy 81 vagy 78 kg.-os búzát aratunk) s akkor elég csinos veszteség áll elő.

Az ideai szépen mutatkozó, gyönyörűen érő búzában nagyon sok helyen tetemes üszögkárt találtam; tehát nagy %-ot erre is le kell számítani az ideai búzatermésből.

Egyes helyeken egér-pocokkárokat is láttam!

Miért kell ezeknek a bajoknak és csapásoknak legszebb reményeinket tönkretenni? Most még nagy jutalom is volt kitűzve a korán beszállított gabonáért és a buza aratását még sem kezdték el elég korán, különösen a paraszt nem. Mind azt mondja, hogy zöld. Ki fogja a magyar parasztot általánosan az egész országban megtanítani arra, hogy zöld búzát is lehet (amit ő zöldnek tart) aratni és az annál súlyosabb lesz. A mostani gazdasági felügyelők bizony nem!

A paraszt sok helyen nem szeret pácolni, de a mult év őszén még több helyen nem lehetett, mert csávázószert olyan későn kaptak, hogy akkor a buza már ki is kelt. Meg van tehát fejtve a sok üszögös buza!

Minálunk rendszertelen össze-visszaság van. Nincs ember, aki a végrehajtást jól ellenőrizze. Tessék csak kijönni a vidékre és meggyőződni arról az aktavándorlásról, ami Magyarországon végbemegy és mint akad meg azután minden rendelet a falusi bírónál! Az eredmény pedig = 0.

Fentebb vázolt bajainkat csak úgy tudjuk orvosolni kellően, ha járási gazdasági felügyelők lesznek! Ezek ne legyenek protekciós irodai molyok és aktagyártók, hanem kint járó-kelő gazdák, akik — ha kell — karhatalommal teremtsek rendet kint és bent, különösen a parasztnál, a trágyakezelés terén, mert utóvégre is a parasztföld termése rántja le mindig az átlagokat. Többtermelésről pedig addig, amíg ezek a bajok nincsenek orvosolva, ne merjen senki irni és beszélni!

Kései buzaaratás elhagyása, vagyis arassunk korán, a búzavetőmag kötelező csávázása, kötelező pocokirtás, okszerű trágyakezelés: ezek kellőnek a magyarnak!

(Kaposvár.)

Egry Ernő.

Zöldség-, főzelék- és gyümölcsterméseket minden mennyiségben megveszünk. Budapesti Zöldség-, Főzelék- és Gyümölcs-Nagykereskedők Egyesülése (Syndicat). Budapest, IX. kerület, Csarnok-tér 6. szám. Telefon: József 48-20.

Jegyzett-e már hadikölcsönt? F. hó 24-én lejár a jegyzési határidő!

Termesszünk biborherét!

A háboru folyamán már ismételt felhívtuk olvasóinkat arra, hogy biborherét termesztenek. Hogy e felhívásunk nem volt hiábavaló és hogy a biborhere, különösen a mostani háborus viszonyok közepette milyen áldásos növénynek bizonyult hazánknak nem tulságosan száraz vidékein, azt bizonyítja az a körülmény is, hogy míg a háboru kitörésekor biborherét aránylag csak nagyon kevés gazdaságban elvételre termesztek, addig a háboru folyamán a biborhere termesztése egyrészt az egyéb heremagvakban való hiány, másrészt pedig a termesztésével járó nagy előnyök miatt hazánkban csakhamar oly általánossá vált, hogy már az utóbbi években magjával is bővebben, sőt fölöslegben voltunk és az utóbbira az idén is kilátás van. De talán van remény arra is, hogy az idei nyár és ősze eleje még sem lesz annyira csapásszerűen száraz, mint amilyen a múlt esztendőben volt, amikor hazánk javarészen nem csak a tarlóba való vetést tette lehetetlenné, de még az augusztus második felében, szeptemberben vetendő biborhere elvetésének is gátat vetett.

A biborhere ugyanis csak egy tekintetben nagyon kényes, abban tudniillik, hogy különösen fiatal korában a szárazságot nem bírja; egyébként pedig egyike a legigénytelenebb növényeknek, amennyiben ha nem tulságosan gyengén megy bele a télbe, 25 °C száraz fagyot is kibír, továbbá talajban nem válogató, csak ne legyen az tulságosan száraz, nedves vagy sovány; bármilyen, nem szélsőséges tulajdonságokkal bíró, jobb erőben lévő talajon tehát sikerrel termesztethető ott, ahol augusztus vége, szeptember eleje nem szokott rendellenesen szárazzá kialakulni. Kat. holdankint gabonastávra 15—20 kg. mag vetendő.

Egy további nagy előnye a biborherének, hogy nagyon korai, rendszeren május második felében már kaszálható, nem puffasztó, minden állat által kedvelt, ugye zölden, mint szénává szárítható nagyon tápláló szalastakarmányt nyújt; szénatermése átlag 20—25 q. kat. holdankint, de jó talajon és csapadékos évben az a 40 q.-át is meghaladhatja.

Másik jó tulajdonsága az is, hogy bőven szokott magot adni, kat. holdankint 4—6 q.-át is. Hazánk csapadékosabb vidékein pedig a biborhere termesztésével az az előny is jár, hogy a biborhere korán hagyva el a földet, utána sokkal inkább válik lehetővé és biztosabbá a kettős termesztés, mint a későbbben lekerülő tavasszal vetett takarmánynövények vagy a kalászosok után; így biborhere után még leginkább gondolhatunk arra, hogy korai tengerit, burgonyát, paszulyt, tököt, esetleg zöldtrágyának csillagfürtöt, továbbá csalámádét, muhart, kölest, mustárt stb. vessünk.

Lapunk hasábjain arról is volt már ismételt szó, hogy a zabosbüköny mennyire drága takarmány, különösen a mai viszonyok között; a zabosbükönynek legalább részben való pótlására figyelembe jöhet a biborhere is, de családok elkerülése végett ismételjük, nem tulságos száraz viszonyok között.

Végül felemlítjük még, hogy a biborhere termesztését az ez iránt érdeklődők a következő munkákban is megtalálhatják részletesebben a

Szilassy-Grabner: Szalastakarmánynövények termesztése című műben, vagy aki olcsóbb kiadvánnyal és rövidebbre szabott utmutatással beéri: *Konkoly Thege dr.*: Szántóföldi szalastakarmánytermesztés című füzetben. Mindkét munka kiadóhivatalunknál is megrendelhető.

Olcsó Gazdasági Könyvtár

48 füzet, 4660 oldal, 1280-nál több szöveg Közötti ábrával. Ára bérmentes küldéssel 75 K. Ezek a *Buday Barna*, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület főtákkára szerkesztésében megjelent, sorozatos „Köztelek Olcsó Könyvtár” cím alatt jelennek meg és nélkülözhetetlen kézikönyvek a gazdáknak. Részletes árjegyzéket bérmentesen küld a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénnytársaság az alábbi címekre: Budapest, IX., Üllői-út 27.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Egyről-másról	1153
Az adótörvények módosítása	1157
A csiperkegomba tenyésztése	1158
Többtermelés szervezése	1160
Földbirtokok és bérletek közvetítése	1161
A gazdaközönség köréből	1162
Termesszünk biborherét!	1164
Levélsekreny	1161
Vegyesek	1164
Kitüntetések hadiérdékű polgári munkásságért.	
Szterényi József báró. — Bányász László dr. — pénzügyi tanácsos. — Halalozás. — Tul a hétezen... — A Magyar Gazdaszövetség igazgatóválasztmányi gyűlése. — Borvizsgáló szakértői bizottságok. — A szövetségi tagoknak kiadott pálinka eladása. — A Sopronmegyei Gazdasági Egyesület pályázatát hirdető másodfokú állásra. — Felvétel a Kertészeti Tanintézetbe. — Zsák- és ponyvakölcsönzők Országos Egyesülete.	1165
Kereskedelem, tőzsde	1166
Szerkesztői üzenetek	1167

Kitüntetések hadiérdékű polgári munkásságért. A király a személyekörűli miniszter előterjesztésére Eckartsauban június hó 26-án kelt legfelsőbb elhatározásával a háboru alatt szerzett érdemeik elismerésül *Korányi Frigyes* báró, az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatójának, *Szilassy Zoltán*, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatójának, *Krolopp Hugó* az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkárnak, *Mutschenbacher Emil* dr., az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ügyvezető-titkárnak és lapunk h. szerkesztőjének, *Meskó Pál*, a Magyar Gazdaszövetség h. igazgatójának, *Balogh Elemér*, a „Hangya” vezérigazgatójának, *Eörsy Ferenc*, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete igazgatójának, *Halász József*, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete igazgatójának, *Glós Barna*, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete igazgatójának és *Szabó Iván*, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete igazgatójának a *II. osztályú polgári hadiérdemkeresztet*, továbbá *Grédinger Pál* uradalmi számvevőnek, *Keresztessy József* urad. intézőnek, *Friedl György* üzemi igazgatónak, *Tólos István*, a „Hangya” sátorlajuhelyi kirendeltsége főnökének, *Tarický Jenő*, a Hegyvidéki áruboltok ügyvezető igazgatójának és *Vas Izidor*, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete osztályvezetőjének a *III. osztályú polgári hadiérdemkeresztet* adományozta.

Szterényi József báró. A király folyó hó 7-én kelt legfelsőbb elhatározásával *Szterényi József* kereskedelemügyi miniszternek és törvényes utódainak a közgazdaság terén szerzett kiváló érdemei elismerésül „brassói” előnévvel

a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozta. Egy valóban a maga erejéből, a maga tehetségével, tudásával, szorgalmával magasra emelkedett férfit ér a királyi kegynek ez az újabb megnyilvánulása, amelyre közvetlen alkalmat a román békekötés adott. Kétségtelen, hogy *Szterényi József* itt is erélyesen és sok hozzáértéssel védte gazdasági érdekeinket, mint ahogyan ugyanezt várjuk tőle még fokozottabb mértékben az Ausztriával és Németországgal folytatandó, hosszú időkre kiható jelentőségű gazdasági és vámtárgyalások során. Nagyon rokonszenves a gazdaközönség előtt *Szterényi József*nek az a komoly és elszánt törekvése, mely az ipari cikkek határának megszábasát és az áruuzsora letörését igyekszik keresztülvinni. Ebben a törekvésében, valamint a mezőgazdasági érdekeket megértő s azokat egyetemes közgazdasági érdekeinkkel összhangba hozni tudó közeleti munkálkodásában mindenkor számíthat támogatásunkra. Ugy hisszük, *Szterényi József* báró megértette az idők szavát és óles itéletével levonta a világháboruak azt a nagy gazdasági tanulságát, hogy a legnagyobb gazdasági erőt az adja, ha másoktól függetlenül, minmagunkra támaszkodhatunk s hogy ennek az elvnek a gyakorlati érvényesülése elsősorban erős, korszerű és virágzó mezőgazdaságot feltételez.

Bányász László dr. — pénzügyi tanácsos. A király *Bányász László* dr. pénzügyi titkárnak a dohányjövédéki központi igazgatóságnál a dohánytermelési ügyosztály főnökhelyettesének s a Magyar Dohányjóság szerkesztőjének, a pénzügyi tanácsosi címet és jellegűt adományozta. *Bányász László* szakirodalmi téren már régebben működik s több könyve is számos cikkei jelentek meg a dohánytermelés és jövedék köréből. Azelőtt a budapesti kereskedelmi akadémia tanára és művészeti kritikus is volt. Mindezek alapján az előléptetés érdemes tisztviselői és szakirodalmi munkásságának együttes elismerését jelenti.

Halalozás. Felsőözüri és kohanóci *Ottlik Iván* titkos tanácsos, volt földművelésügyi államtitkár édesanyja, özvegy idősb *Ottlik Gezáne* született *Benyóvszky* Bianka, a híres *Benyóvszky Péter*nek, *Kossuth Lajos* egykori védőügyvédének leánya, nyolcvanöt éves korában a temesmegyei Ószényben meghalt. *Ottlik* titkos tanácsoson, az OMGE választmányi tagján és családján kívül gyászolja másik fia, *Ottlik Péter* földbirtokos családjával és néhai ifjabb *Ottlik Géza* családja.

Tul a hétezen... Mint egyesületünk legutóbbi igazgatóválasztmányi ülésének jegyzőkönyvében olvasható volt, az OMGE tagjainak létszáma egy év leforgása alatt több mint 1100-al gyarapodott s ma már örvendetesen közeledik a 7200 felé. Olyan szép és biztató eredmény ez, amire egyesületünk egész eddigi, kilenc évtizedet meghaladó múltjában nincsen példa. Reméljük, hogy most már nem is fog az OMGE ennél a fejlődési fokozatnál megállni, hanem egyre gyorsabb ütemben toborozza és tömöríti maga köré az ország egész gazdaságát s az öntudatra ébredő, végre-valahára szervezkedő magyar gazdák egyetemének éppen olyan hatalmas szervezete lesz, mint aminővel német birodalmi gazdaságaink díszkedhetnek. Negyedszázaddal ezelőtt, 1892. elején, mikor az OMGE újjászervezése megtörtént és lapunk megindult, az akkori országos taggyűjtési mozgalom nyomán az egyesület alapítótárgyjainak száma 408, az évdíjas tagoké pedig 1249 volt. 27 évvel ezelőtt tehát az OMGE fejlődésének legújabb korszaka

"Terra"

Sürgönyeim: „Terramag Budapest”.

MAGKERESKEDELMI ÉS KIVITELI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

EZELETT

SZEMERE ÉS GYÖRGY

Budapest, V., Széchenyi-utca 7. szám.

AJÁNL. 1918. évi termésű fajazonos magas csiraképeségű fehér, kerek tarlórépamagot 85 koronáért kg.-ként.

1657 taggal kezdődött meg. A Köztelek lap már akkor is a legjobb tagtoborzónak bizonyult s ennek köszönhető, hogy 1893-ban már 1905, 1894-ben 2124, 1895-ben pedig — az akkori elnökválasztási mozgalmak folytán — 2618 az egyesületi tagok száma. A millennium évében a taglétszám 2828-ra, 1898-ban 3041-re, 1903-ban 3730-ra, 1906-ban 3919-re emelkedett s a 4000-es taglétszámot 1907-ben haladtuk meg. 1908-ban a tagok száma már 4320 volt, azután pedig a Károlyi Mihály gróf indította nagyszabású taggyűjtési mozgalom hatása alatt 1910-ig 4938-ra emelkedett s 1911-ben érték el az 5000-es taglétszámot. Innen kezdve a háboru kitöréséig évről-évre 2—300-at tesz ki a létszámemelkedés, mely a háboru első éveiben valamivel lassabb, úgy hogy 1916-ban a tagjegyzéket 5869 taggal zártuk le. Ezután örvendő felfelé fordulás mutatkozott s a múlt év június havában az OMGE tagjainak száma 6025-re emelkedett. Azóta rövid egy év alatt már a 7200-as taglétszám felé közeledünk, vagyis alig több mint negyedszázad alatt megkétszereződött tagjaink száma. Ennek az eredménynek oroszánrésze illeti meg ama buzgó apostolainkat, akik a taggyűjtési mozgalmainkat lelkesen felkarolták és támogatják. Ide tartozik legújában az Országos Központi Hitelszövetkezet érdemes vezetősége, közigazgatásunk számos kitűnő, hivatása magaslatán álló és az OMGE taggyűjtési mozgalma buzgón támogató tisztviselője, valamint mindama tagjaink is, akik hétről-hétre lelkes odaadással sietnek a maguk taggyűjtésével segítségünkre s akiknek lapunkban már közzétett névsorát a múlt héten beérkezett tagajánlások nyomán a következőkkel egészíthetjük ki, példaadásul és elismerésül: Batha László főszolgabíró (6 taggal), Kállói Nagy Gyula főszolgabíró (6 taggal), Thuróczy Károly főszolgabíró (4 taggal), Onodi Balázs (5 taggal), Blumenthal Benő, Dutka Jenő, Falcione Sándor, Franciscs József, Gayer Pál, Hadwiger Albert, Ipolyi Keller Iván, Kende Zsigmond, Klein Lajos, Kurdi Rudolf, Molnár Gusztáv, Weisz Henrik.

A Magyar Gazdászövetség igazgatóválasztmányi gyűlése. A Magyar Gazdászövetség igazgatóválasztmányi gyűlésén Darányi Ignác elnök napirend előtt az aktuális kérdésekről emlékezett meg. Az első a gabonarekvirálás kérdése, amelyet leginkább kell most tárgyalni. A gazdák, mondták, ragaszkodtak ahhoz az elvi alaphoz, mely szerint az összes gabonának lefoglalását a cséplésnél, helyesnek nem tartják. Miután a kormány erre az álláspontra helyezkedett, ez ellen tenni a jelenben módunkban nincs. Hiányt látunk atekintetben is, hogy ha már vannak drákói rendelkezések is a rekvirálást illetőleg, megmaradtak az alacsony fejadagok és nincs rendelkezés a vetőmagkvótának és az állattartáshoz szükséges mennyiségnek felemeléséről. A 14—18 kilón aluli fejadag mellett lehetetlen a természetét tovább folytatni. Ebben az esetben két eshetőség állhat be. Elfogják titkolni a készleteket, hogy a maguk számára biztosítsák a szükségletet, a másik, hogy az alacsony fejadagok mellett a munkások és cselédek megszöknek a gazdaságokból. Kéri a választmányt, forduljon sürgősen a miniszterelnökhöz és kérjen orvoslást. Az osztrák cséplési rendelet sokkal enyhébb, mint a miénk. Hiányzik a korparrendelet is, amely pedig egyidőben lett volna kiadandó. Illetékes helyen az árat illetőleg rámutattak arra, hogy a magyar gabona a legolcsóbb az egész világon, Franciaországban 75 frank, amely Svájcban beszerezve majdnem háromszorosát teszi a ma-

gyarországi árnak. Az Ukrániában vásárolt gabonát 169 K.-val fizeti az államkormány. Mindent el kell követni, hogy a maximális gabonaárak valahára aránybáhozassanak a tényleges árakkal. Kívánatos azért, hogy sürgős intézkedésre hívják fel a gazdák a kormányt és kérjék azt is, hogy ilyen és hasonló kérdésekben a gazdasági érdekvépviseletek mindenkor meghallgattassanak. A vámkérdés mikénti alakulása is igen nyomja az országot. Mi, azt az álláspontot foglaljuk el, hogy a Németországhoz való közeledést kívánjuk és nem idegenkedünk az esetleges vámuniótól sem. Anélkül, hogy a vámunió ellen szólnánk, hangsúlyozni kívánjuk, hogy szuverenitásunkat minden esetben a leghatározottabban fenntartani óhajtjuk. Megengedjük, hogy nagy külpolitikai szempontok szólnak a vámterület kiterjesztése mellett, de nekünk nem lehet egységes vámterületet létesíteni és egyenlő vámvédelmet elfogadni oly államokkal, melyek csekély termelési költséggel dolgoznak. *Bedegi Gábor* indítványozza, hogy a Szövetség a fekvőta felemelése mellett foglaljon állást és hogy különösen a gyermekek fejadagjai emeltesenek fel, mivel azoknak fejlődésük szempontjából több táplálékra van szükségük. *Magyar Kázmér*, *Desseoffy Emil* gróf, *Vittmann János*, *Balogh Elemér*, *Bernát István* felszólalása után a választmány határozatot hozott, amelyben kimondja, hogy az előki előterjesztést teljes mértékben honorálva bár, nem tartja a Gazdászövetség helyenvalónak a cséplésnél való rekvirálást, a rendelet megjelenésén, azon változtatni már nem lehet. A Gazdászövetség álláspontja az, hogy a felesleget a magyar gazdaság mindig szívesen odaadja maximális áron, de nincs indokolva, hogy Ausztriának, Németországnak a maximális áron adjon elelmi-szert, amikor ők iparcikkeket csak óriási áron bocsátanak rendelkezésünkre. A vámkérdésben és birtokpolitikában a választmány csatlakozik az előki által kifejezett felfogáshoz és ebben az értelemben óhajt eljárni. *Balogh Elemér* hangsúlyozza, hogy a gazdáközönség a hadseregnek a háboru előtti áron ad készséggel gabonát és buzát, ha a hadsereg a neki nagy mennyiségben rendelkezésre álló és az elfoglalt területeken zsákmányolt, a mezőgazdaságban használható cikkekből a háboru előtti áron bizonyos mennyiséget részére átad. *Schandl Károly* dr. ügyvezető-titkár beszámol a szervezkedésről, amely nagy lendülettel és páratlan sikerrel jár. Az ősz folyamán 40 megyei szervező gyűlést fognak tartani. *Vittmann János* bejelenti, hogy a Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete 148 községi testületét belépteti a Gazdászövetségbe. Végül *Bernát István* javasolta, hogy az agrárprogramot német és tót nyelven is adják ki.

Borvizsgáló szakértői bizottságok. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a borhamisításnak és a hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló 1908: XLVII. t.-c. végrehajtása tárgyában a m. kir. földművelésügyi miniszter hivatali elődje által 1908. évi december hó 30-án 112.000. szám alatt kiadott rendelet 97. §-a értelmében *Budapest* és *Kolozsvár* szervezett állandó borvizsgáló szakértői bizottságokhoz a m. kir. földművelésügyi miniszter által f. évi június 3-án 78.610/1918. szám alatt kiadott rendelet alapján tagokul: 1. a *budapesti* állandó borvizsgáló szakértői bizottsághoz *Abeles Zsigmond* bornagykereskedő, *Glück Frigyes* vendéglős és fogadótulajdonos, *Jálics Ferenc* földbirtokos *budapesti* lakosokat, továbbá *Hubert*

Henrik pozsgőborgyáros és ifj. *Palugyay Ferenc* bornagykereskedő, *pozsonyi* lakosokat, 2. a *kolozsvári* állandó borvizsgáló szakértői bizottsághoz dr. *Baintner Ferenc* kolozsvári gazdasági akadémiai tanár, *Farkas Samu* és *Szántó Miklós* bornagykereskedő, *Nagy Gábor* vendéglős és *Tanács József* az Erdélyi Pinceegylet igazgatósági tagja, *kolozsvári* tagokat nevezte ki. Ugyancsak a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a titkári teendőket ellátásával a *budapesti* állandó borvizsgáló szakértői bizottságnál ifj. *Ketty Károly* dr. báró miniszteri titkár, a *kolozsvári* állandó borvizsgáló szakértői bizottságnál pedig *Ruzitska Béla* dr. *kolozsvári* tudományegyetemi ny. rk. tanárt bizta meg.

A szövetkezeti tagoknak kiadott pálinka eladása. A gyümölcsértékesítő és szeszfőző szövetkezetek tagjai egyes helyeken azt a pálinkát, melyet a szövetkezet igazgatósága akár házi szükséglet címén, mint olcsóbb pálinkát, akár pedig a fogyasztókkal szemben megállapított határon való értékesítés végett a tagoknak kiadott, tovább eladták. Figyelmezteti a központi intézet a gyümölcsértékesítő és szeszfőző szövetkezetek tagjait, hogy ezáltal jövedéki kihágást követnek el, aminek következménye minden, a pénzügyőrök által felderített, vagy nekik feljelentett esetben pénzbüntetés lesz. Pálinkát ugyanis csak annak szabad forgalomba hozni és pedig csak 25 literen felül, aki maga termelő. A szövetkezet, mint jogi személy, nem lévén azonos a taggal, ez az utóbbi termelőnek annál kevésbé tekinthető, mert a központi szeszfőzőben csak a szeszfőző-vállalkozó (község, szövetkezet stb.) főzhet. Elannyira, hogy még az ugynevezett „befőzés” esetén is maga a szeszfőző tekinthető egyedül termelőnek és az árusorkönyvbe a nyersanyagot ily esetben is, mint készpénzben átvett anyagot, kell bevezetni és a gazdának kiadott pálinkát is, mint eladottat, kell a naplóba feljegyezni és elkönyvelni. Aki kiesnyben eladni akar, annak erre a pénzügyigazgatóságtól írásbeli engedélynek kell lennie, akár palackozva, akár poharazva akarja forgalomba hozni pálinkáját.

A Sopronmegyei Gazdasági Egyesület pályázatát hirdeti másodtitkári állásra. Pályázhatnak olyan gazdasági akadémia vagy tanintézet végzettek, akik németül is tudnak. Előny, ha a pályázónak gazdasági gyakorlata van, hasonló ügykörben már működött és a szőlőtermeléshez ért. Az állással járó kezdőfizetés évi 3600 K., 1000 K. lakbér és mellékköltségek. Pályázati kérvények bizonyítványmásolatokkal felszerelve az egyesülethez augusztus hó 15-ig benyújtandók, az állás a folyó év őszén elfoglalandó. Sopron, 1918. július 12. *Sopronvármegyei Gazdasági Egyesület.*

Felvétel a Kertészeti Tanintézetbe. A *budapesti* M. Kir. Kertészeti Tanintézet állami okleveles kertészképző tanfolyamára a felvételek szeptember hó 1-ig tartanak. Szükséges előképzettség a középiskola hat osztályának elvégzése. Az intézet fiuk számára internátussal van ellátva. A szegénysorsu tanulók számára több alapítványi hely van. Az előkészítő gyakorlati évet a tanulók a földművelésügyi minisztériumhoz intézett kérésre vagy a tanintézetben, vagy valamely állami telepen végezhetik, ahol teljes ellátásban részesülnek. Felvilágosításokkal az igazgatóság szolgál. (L. Menei-ut 45.) Telefon: József 86—30.)

Zsák- és ponyvakölesönzők Országos Egyesülete. A zsák- és ponyvakölesönzői szakma, amely az ország fejlett mezőgazdaságához képest igen

MAYER HENRIK ÉS TARSÁ VETŐMAGNAGYKERESKEDÉSE,

Budapest, V., Akadémia-u. 8. A Haditormény R.-T. magbízományosai.

Sürgőnycim:
VETŐMAG
BUDAPEST

VESZÜNK

idei termésű

BIBORHEREMAGOT
a legmagasabb napi árban.

AJÁNLUNK

fehér-, kerek, belföldi és sárga, hosszú, dán

TARLÓRÉPAMAGOT

Telefon:
165—62

tekintélyes üzletágot képvisel, eddigelő a Magyar Kereskedelmi Csarnok kebelében, mint ezen egyesület szakosztálya működött. A vidéki zsák- és ponyvaköcsönző intézetek rendkívül nagy számban történt csatlakozása és a szakosztályi szervezet munkakörének állandó bővülése folyton szükségessé vált e szervezetnek országos érdek-képviselővé való kiépítése. A szakmabelieknek e hó 7-én megtartott országos kongresszusa a Zsák- és Ponyvaköcsönzők Országos Egyesületének megalakítását egyhangulag elhatározván, elnökké: Nagel Marcellt (Nagel Adolf-cég); társelnökké: Fischl Simont (Fischer J.-cég), Rotter Zsigmond (Berger Testvérek) és Schillinger Sándort (Schillinger Miksa-cég); alelnökké: Boskovits József, Kolozsvár, Hatschek József, Győr. Az igazgatóság tagjaivá: Domán Ignác, Arad, Gerő Vilmos (Strasser A.-cég), Herczeg Miklós (Berger Izidor-cég), Radó Samu, Nagyvárad, Spitz Samu (v. Spitz József), Wiener Adolf, Debrecen, Wimmer Károlyt (Berger Testvérek-cég); pénztárossá: Schlesinger Rezsőt (Schlesinger és Társa); ellenőrré: Faludi István (Faludi és Elek); számvizsgálókká: Patak Hugó, Princz Jakab Miskolc és Reiter Adolfoi Nagykároly választotta meg. Az új egyesület elnöke az egyesület legközelebbi teendőiként kiemelte azokat a nagyfontosságú feladatokat, amelyek a küszöbön levő cséplésnél a szakmára a természetes betakarítása körül várnak. Utalt azokra a jelentős gazdasági érdekekre, melyek a meglévő zsák- és ponyvaállomány fenntartásához fűződnek. Ez az állomány a háború bosszu tartama alatt állandóan esőkken, a nyersanyag hiánya folytán kibővítése nem remélhető, míg a nagyközönség a ruházati problémát a vonatkozó miniszteri rendelet és a Zsákbizottság intézkedései dacára aképpen igyekszik enyhíteni, hogy ruházati célokra zsákokat dolgoztat fel. Az egyesület ezért, nehogy a természetes betakarításánál és a malomipar stb. ellátásánál kritikus helyzet álljon elő, a köcsönzések tulajdonjogának biztosítására szigorú büntetőjogi szankciót fog sürgetni. Ezután Fischl Simon társelnök a ponyvaköcsönzői szakma mai helyzetét ismertette.

A járványok elleni védekezés a mai nehéz viszonyok közepette a gazda egyik legfontosabb és egyben egyik legnehezebb feladata. Minden háború kísérő jelensége az emberi és állati járványok rendkívül nagy mértékben való fellépése és elterjedése. A bakteriológiai tudományak hatalmas fejlődése nagy diadala az emberi kultúrának és a védőoltások alkalmazása valóságos erodája a mai háború jelenségeinek, miután segítségével sikerült úgy az emberek, mint az állatok millióit a fertőző betegségek romboló hatásával szemben oly mértékben megerősíteni és megvédeni, mint még eddig soha. A járványok elleni védelmi harc ilyen hatásos fegyverei az állami ellenőrzés alatt álló Laboratórium Védőoltóanyagok Termelésére Részvénytársaság (Budapest, IX., Lónyay-utca 18/b.) kiváló hatású védőoltóanyagai és gyógyító szérumai. A lélegzetes időszak bekövetkezése előtt felhívjuk minden okszerű gazda figyelmét a védőoltások mielőbbi végrehajtására.

Olcsó Gazdasági Könyvtár

43 füzet, 4660 oldal, 1280-nál több szöveg készült ábrával. Ára bérmentes küldéssel 75 K. Ezek a Budapesti, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Könyvtára szerkesztésében megjelent, sorozatos „Köztelek Olcsó Könyvtár” című alatti jelennék meg és nélkülözhetetlen kézikönyvek a gazdáknak. Részletes árjegyzéket bérmentesen küld a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 26.

NYILTTÉR.

(A rovatban figyeltetve nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

ERDÉLYI MÁRK

gőzekebészantási vállalat
BUDAPEST, V., CSÁKY-UTCA 15. SZ.
TELEFONSZÁM: 144-62., TÁVIRATI CÍM: „GŐZEKE”

Gőzekebészantást
és szőlő-rigolozást
vállal.

Egy teljesen új

HERECSÉPLŐ

Első Magyar Gazdasági Gépgyár készítménye,
jutányosan eladó.
Érdeklődni lehet és megtekinthető: Olajipar
Társaságnál, Rákospalota, Pest m.

Zöldség-, főzelék- és gyümölcs-

terméseket minden mennyiségben megveszünk.

Zöldség-Magykereskedők Egyesülése
R.-T., Budapest, IX., Pipa-utca 4. sz.

Főzeléket, zöldséget és gyümölcsöt
nagyban vesz és elad:

A budapesti gyümölcs-, kerti és gazdasági veteménykereskedők közös irodája,
Budapest, IX. ker., Erkel-utca 3. szám.
.. Telefonszám: József 34-87. ..

TARLÓRÉPAMAGOT

ennivaló, valódi fehér, hazait, saját, ez évi termésemet ajánlom vetési célra. Garantálom a mag csíráképességét, azonosságát és minden idegen magtól mentességét. Ára különként 120 korona és a csomagolás önköltségén, utánvét mellett. Megrendeléseket Sárdy Vilmos számtartó címére kérek.
Csertő, u. p. Szigetvár, Somogy megye.

Bérletet keres Somorja és temetői halárban, Pozsony megyében, volt földbirtokos. Ajánlatokat kér Kovács Lajos főhadnagy, Budapest, Tavaszmező-u. 19.

Földbirtokok és földbérletek

vételénél és eladásánál legelőnyösebb a

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezelét

igénybevenni, Budapest,
V. ker., Alkotmány-utca 29. sz.

A cséplési időnyre való tekintettel ajánljuk a

Cséplési mázsakönyv, Cséplési értesítő és egyéb gazdasági nyomtatványok

beszerzését, melyeket az alábbi terjedelemben, illetve árak mellett szállít nyomtatványkezelői osztályunk.

55. sz. Cséplési mázsakönyv, 200 lapos terjedelemben, kiszakítható lapokkal, barna papírkötésben, indigóval való használatra, darabja 8.— K.
63. sz. Cséplési mázsakönyv, 100 lapos terjedelemben, közepén perforálva, kemény, barna papírkötésben, darabja 6.— K.
55. sz. Cséplési értesítő, 100 lapos terjedelemben, puha fedéllel, darabja 6.50 K.
64. sz. Cséplési mázsakönyv, napi 55szestéshez 12.— K.

Megrendelések a „Patria” r.-t. nyomtatványkezelői osztályához, Budapest, IX., Üllői-ut 25. intézendők, hol az összes gazdasági nyomtatványok is beszerezhetők.

Arjegyzékkel készséggel szolgálunk.

Most jelezd meg!

A világháború és az új élet.
Hector Lambrecht könyve után fordította Gábor Sarolta. Ára bérmentes küldéssel 6.80 K

A mesterséges csibenevelés.
Írta: Winkler János. 24. szöveg köze nyomott ábrával. Ára bérmentes küldéssel 5.30 K

A napraforgó termelése.
Írta: K. Ruffly Pál. Ára bérmentes küldéssel 1.40 K

A méz-nitrogéntrágya.
Lipschütz H. nagyszabású műve, fordította: Károly Rensz dr. művegyémi magántanár. Ára bérmentes küldéssel 4.30 K

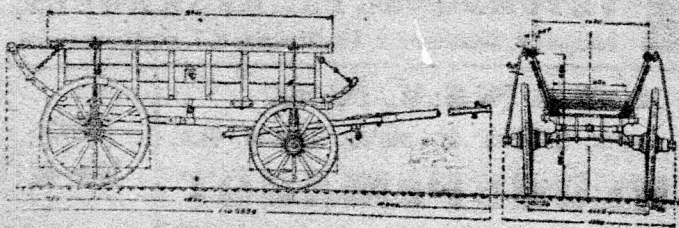
Szeszőzés gyümölcsökből.
Hörös Tóth János és Osztróvsky Antal. Ára bérmentes küldéssel 16.40 K

Zöldségmagtermesztési Utmutatás.
Írta: Velich István. Ára bérmentes küldéssel 2.— K

Bortermelési adóról
szólv 1918. évi törvény, kiegészítve a bortermelési adóról szóló végrehajtási utasítással, szabkiadásban megjelent. 2 korona 10 fillér előzetes bekládése ellenében a könyv bérmentesen küldetik meg.

A cséplésnél keletkező gabonavesztés és az elhárítás módzatai.
Írta: Zaymoss Ilés. Ára bérmentes küld. 2.80 K

Megrendelést az ország első való bekládése mellett a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám. (Köztelek.)

Szilárd és tartós kivitelű, legjobb gyártmányú

losonci gazdasági szekerek azonnal szállíthatók.

Árajánlattal szívesen szolgál!

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége
Budapest, V., Vilmos-esászár-ut 32.

Műpalát, moszat azonnal szállít; Graber Miksa és Fia, Turócszentmárton. 1922

Olcsó Gazdasági Könyvtár

48 füzet, 4660 oldal, 1280-nál több szöveg készült ábrával. Ára hármasért 75 K. Ezek a Buday Barna, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Könyvtára szervezésében megjelent, sorozatos „Köztelek Olcsó Könyvtár” cím alatt jelennek meg és nélkülözhetetlen közkönyvek a gazdaságnak. Részletes árjegyzéket bérmentve küld a „Patria” Irodalmi Vállalat és nyomdai részvénytársaság székhelykereskedője, Budapest, IX., Üllői-ut. 95.

A magyar föld gyümölcsös a magyar földért! Jegyezzünk nyolcadik hadikölcsönünkre!

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Napijelentés a gabonatózsdáról.

1918. július 18.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonasztyájának jelentése a „Köztelek” részére.)

Gabonaneműekben üzletkötések nem történtek.

Budapesti takarmányvásár. (A székesfővárosi vásártanács jelentése a „Köztelek” részére.) Jul. 16.

Hozatalok és árak.

Table with columns: Szilastakarmányok, Félhozatal, Árak métermázsánként illérekben. Lists various types of hay and straw with their respective prices.

Összesen szilastakarmány 21 szekér. Átlag 1300 kg. Összes suly 27,300 kilogramm. Szalma- és alomfélék. Alomszalma 5 szekér 3800-4000. Zsupszalma 6 4500-4500. Szalmaszecska 1 6000-6000. Réti széna III. r. csom. ra.

Örlemények és abraktakarmányok. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete abraktakarmány osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Finom korpa Határ 25- korona. Goromba korpa Határ 25- korona. Rozskorpa Határ 25- korona. 100 kg.-ként ab feladó vasutállomás. Zsákokért 11- korona fizetendő 100 kg.-ként.

A szeszüzlet.

Denaturált szeszben a forgalom igen élénk volt és főleg parti célokra és a detailkereskedelem ellátására történtek szállítások. Gyümölcspálinkában igen gyér a kínálat és kisebb tételek csak a maximális áron jóval drágábban kerültek forgalomba. Borspárlatban a kereslet állandóan élénk és vevők a legmagasabb árakat engedélyezik.

Budapesti lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1918. július 18.

Table with columns: Félhozatal, Árak (drb.-ként, kor.). Lists horse breeds and their prices.

Eladatlan maradt 341 drb. Irányzat: élénk. Székesfővárosi vágóra vásároltatott 52 darab. Vidéki vágóra vásároltatott 8 darab. Bécsi vágóra vásároltatott 8 darab. Használati 15 17 darab.

Budapesti vágómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1918. július 18.

Felhajtás: 1597 darab magyar, 2 darab boszniai, összesen 1597 drb nagy vágómarha, nevezetesen: 950 darab magyar és tarka ökör, 470 drb magyar és tarka tehén, 161 drb boszniai ökör, 2 drb boszniai tehén, 161 drb magyar bika, 2 drb boszniai bika, 28 drb magyar bivaly, 2 drb boszniai bivaly. Minőség szerint: 141 darab elsőrendű hizott bika, 141 darab középminőségű bika és 13 darab alárendelt minőségű bika; 141 darab elsőrendű hizott ökör, 141 darab középminőségű ökör és 13 darab alárendelt minőségű ökör; 2 drb elsőrendű hizott tehén, 927 drb középminőségű tehén, 31 drb alárendelt minőségű tehén. A mai felhajtás 602 darabbal kisebb volt a multhatinél. Irányzat és árak nem változtak. Eladatlan maradt: 11 darab.

Table with columns: Következő árak jegyzék, métermázsánként elősúlyban. Lists prices for various types of cattle.

Budapesti szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1918. július 12.

Felhajtás: 835 darab, ugymin 835 darab élő belföldi szopós borjú, 2 darab belföldi rugott borjú, 2 darab éves növendék, 2 drb galíciai szopós, 2 drb galíciai rugott élő borjú, 2 darab élő bányai, 2 darab belföldi leölt, 2 darab galíciai leölt, 2 darab bécsi leölt borjú, 2 darab leölt bányai, 2 darab kecske. Az irányzat lanyha volt, az árak nem változtak. Eladatlanul visszamaradt 22 darab szopós borjú.

Jegyzett árak:

Table with columns: Élő borjú, Éves növendék, Leölt borjú, Élő bányai. Lists prices for various types of sheep and goats.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1918. július 8.

Felhajtás: 308 darab juh, ugymin: 2 darab hizalt drb, 162 drb feljavított juh, 2 darab kisorsolt kos, 100 drb kiverő és anyajuh, 40 darab bányai, 4 darab kecske, 2 drb szerbiai juh. Az irányzat élénk volt, az árak nem változtak. Eladatlanul visszamaradt: 2 darab.

Jegyzett árak métermázsánként elősúlyban:

Table with columns: Hízalt drb, Kivételesen, Feljavított juh, Kisorsolt kos, Kiverő és anyajuh, Bányai. Lists prices for various types of sheep.

Bécsi szarvasmarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1918. július 15.

Felhajtás Összege: Minőség szerint:

Table with columns: Hízott a legelőmarhában felhajtás, Csontozni való marhában felhajtás, Összesen, Eladatlan maradt. Lists prices for various types of cattle.

Származási hely szerint:

Table with columns: Magyarország, Galíciai és bukovinai, Osztrák tartományokból, Boszniai, Ökör, Bika, Tehén, Bivaly. Lists prices by region.

(Árak 100 kilogrammonként elősúlyban, koronaárértékben fogyasztási adó nélkül.)

Table with columns: 1918. jul. 15., Rendű, Rendű, Rendű, Rendű. Lists prices for different grades of cattle.

Irányzat: a mai felhozatal 759 darabbal nagyobb volt a multhatinél. A vásári bizottság 2223 darab vágómarhát változatlan árk mellett osztott ki a mézárósnak. Rekvirált marha volt: Alsóausztriából 607 darab. Stájerországból 89 darab. Morvaországból 312 darab. Hódmezővásárhelyre érkezett 112 darab. Helyi katonaság részére 123 darab. Jóléti husnak 184 darab.

Bécsi szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1918. július 11.

Félhozatal: (kg.-ként illérekben tiszta súlyban) I. oszt. II. oszt.

Table with columns: Magyarország, Ausztriából, Ausztriából, Magyarország, Ausztriából, Magyarország, Ausztriából, Magyarország, Ausztriából. Lists prices for various types of sheep.

Irányzat: a hozatalt a vásári bizottság változatlan árk mellett osztotta ki a közkörházaknak.

Bécsi sertés vásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1918. július 16.

Sertésfelhajtás nem lévén, sertés vásár nem tartott. De vásáron kívül a lefolyt héten felhozott közvetlenül a sertésvágóhidra és pedig: 1003 drb hussértés és 1167 darab zsirsértés, összesen 2107 darab vágósertés. 795 darab hussértéssel kevesebb és 1001 darab zsirsértéssel több a multhatival szemben. Hódmezővásárhelyre fordított 266 darab hussértés és 8 darab zsirsértés. A városi sertésátvevő hivatal részéről 736 drb hussértés és 1159 darab zsirsértés. Magyarországi vől köztük 55 darab hussértés és 1113 darab zsirsértés. Szerbiából volt 252 darab hussértés. Okkupált Orosz Lengyelországból volt 698 darab hussértés és 54 darab zsirsértés.

ERGOMOBIL BIG FOUR 30-35 HP motoros, kétgéprendszerű szántógarnitúrákat, 50 HP motoros, magánjáró szántógépeket, előnyös árban raktárról azonnal szállít; MAGYAR ORSZÁGOS BANK R.-T. (ezelőtt Központi Kereskedelmi és Bank Részv. társ.) GÉPOSZTÁLYA, BUDAPEST, V., VILMOS-CSÁSZÁR-UT 26. SZ. Sürgőnycim: Centralis. Telefonszám: 86-97.

Bécsi juhvásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1918. július 11

Főhajtás:	Arak	Állár
Magyarországból drb	Angol husos ürök	
Galiciából	I. r. hizott ürök	
Oszták tartományokból	Középm. hiz. ürök	390—350
	Selejteles juh	
Osszesen	Anyajuh	

Irányzat: e hozatalt a vásári bizottság változatlan árák mellett osztotta ki az érdekeltek között.

Szerkesztői üzenetek.

G. T. Sch. *Ezeré*. A karónélküli paradicsomtermesztés a karóztól csak annyiban különbözik, hogy karó híján nem kötözködik, nem metszik, hanem teljesen magára hagyjuk, mint pl. a tököt. Ily módon a karóztalan paradicsomtövek elbokrosodnak, jó erőben lévő talajon és esetleg öntözésben is részesítve, hatalmas töveket alkotnak, miért is, hogy a közbejárás lehető legyen, 2—2,50—2,50 méter távolságra is ültetjük. Hozama — ha minden jól sikerült — megütheti a karóztól paradicsomét, minősége azonban mindenkor alatta marad.

F. F. 240. sz. *Időroviposta*. A házinyulterenyésztésről szóló könyvet, melyet Andrásovics Géza írt, szerezték meg a „Patria” irodalmi vállalatától (Budapest, IX., Üllői-ut 25). Abban mindent meglett, ami a házinyulterenyésztés elméleti részét illeti. Gyakorlati kiképzést valamelyik katonai állatelepen, vagy valamelyik privát telepen nyerhet. Műtán körülményeit közelebbről nem ismerjük, ilyen telepet nem is nevezhetünk meg.

F. F. 240. sz. *Időroviposta*. A házinyulterenyésztésről szóló könyvet, melyet Andrásovics Géza írt, szerezték meg a „Patria” irodalmi vállalatától (Budapest, IX., Üllői-ut 25). Abban mindent meglett, ami a házinyulterenyésztés elméleti részét illeti. Gyakorlati kiképzést valamelyik katonai állatelepen, vagy valamelyik privát telepen nyerhet. Műtán körülményeit közelebbről nem ismerjük, ilyen telepet nem is nevezhetünk meg.

F. F. 240. sz. *Időroviposta*. A házinyulterenyésztésről szóló könyvet, melyet Andrásovics Géza írt, szerezték meg a „Patria” irodalmi vállalatától (Budapest, IX., Üllői-ut 25). Abban mindent meglett, ami a házinyulterenyésztés elméleti részét illeti. Gyakorlati kiképzést valamelyik katonai állatelepen, vagy valamelyik privát telepen nyerhet. Műtán körülményeit közelebbről nem ismerjük, ilyen telepet nem is nevezhetünk meg.

F. F. 240. sz. *Időroviposta*. A házinyulterenyésztésről szóló könyvet, melyet Andrásovics Géza írt, szerezték meg a „Patria” irodalmi vállalatától (Budapest, IX., Üllői-ut 25). Abban mindent meglett, ami a házinyulterenyésztés elméleti részét illeti. Gyakorlati kiképzést valamelyik katonai állatelepen, vagy valamelyik privát telepen nyerhet. Műtán körülményeit közelebbről nem ismerjük, ilyen telepet nem is nevezhetünk meg.

F. F. 240. sz. *Időroviposta*. A házinyulterenyésztésről szóló könyvet, melyet Andrásovics Géza írt, szerezték meg a „Patria” irodalmi vállalatától (Budapest, IX., Üllői-ut 25). Abban mindent meglett, ami a házinyulterenyésztés elméleti részét illeti. Gyakorlati kiképzést valamelyik katonai állatelepen, vagy valamelyik privát telepen nyerhet. Műtán körülményeit közelebbről nem ismerjük, ilyen telepet nem is nevezhetünk meg.

FOGLYOKNAK

svéd cellulóséből!

Ing,
alsónadrág,
munkaköpeny,
munkaruha,
szalmazsák,
takaró (papír- és tiszta gyapjuból).

GUTMANN J. ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII., RÁKOCI-UT 16.

D. L. Az üszököfélék és gombák által elregett sás etetés után esetenként megbetegedéseket és mérgezés okozta hirtelen elhullást is észlelték. Utóbbi előfordulásában a fekete hosszanti sávok alakjában észlelhető Spheria rimosa Albert nevű gombának tulajdonítanak szerepet.

A sás magában véve nem ártalmas az állatok egészségére és nem is okozhat hirtelen elhullást, az elhullás mindenekelőtt a rajta élő üszököféléknek, illetőleg mérgező hatású gombáknak tudható be; az, hogy a legelőmarhák nem betegedtek meg, a kaszált sás pedig elhullást hozott, arra vezethető vissza, hogy amíg a legelő állat ösztönösen kerül a mérgező hatású gombáktól elregett sást, addig a kaszált sással ezt nem tudja megtenni.

Az erdei szederszár sok emészthetetlen nyersrostot tartalmaz, még abban az esetben is, ha frissa hajtásait kaszálják s ennek folytán magában elregett, nem fedezi a fejőstehén táplálékanyagigényét. Minthogy az újabb vizsgálatok szerint az egyes takarmányfélék különleges hatást fejthetnek ki a tejmirigy működésére, nem lehetetlen, hogy a szederszár olyan kémiai anyagokat tartalmaz, melyek a tejszaporítást hátrányosan befolyásolják és a tehének tejhozamát apaszítják.

W. B. Butka. A hónapok és nyári retek kora tavaszszal vetendő és még ez évben virágzik, illetve érleli magvát. Az őszi és téli retek pedig aratás táján a tarlórépával és céklával egyidőben vetjük, átteleltetjük és mint magrépákat, illetve retekkeket kiültetjük. A kora káposzta, kalarábé és kel magvát június-júliusban vetjük, augusztus-szeptemberben palántáljuk, október végén, novemberben felszedjük, eleleljük és kora tavasszal kiültetjük. A carfiót októberben vetjük, palántáit ismételtelten áttüzelve melegágyaszerű ágyásokban teleltetjük, áprilisban ültetjük ki a szabadba, avagy még korábban melegágyba. Bővebbet L'huillier „Konyhakerti magtermelés” füzetében. Megrendelhető: Budapest, „Patria” könyvkiadóvállalatnál.

G. I. Tera. A torma termesztés, okszerű művelését minden részlet dolgaira kitérve egy legközelebbi cikkünkben fogjuk ismertetni. Dugványbeszerzés végett pedig már most érintkezésbe kell lépni a Magyar Mezőgazdák Szövetségére Magosztályával vagy Mauthner Odón magkereskedésével, esetleg Bíró Pál debreceni avagy a helyi uradalommal (Zala megye) és Tallán Béla törökkanizsai uradalma intézőségével mint termelővel.

Sz. F. Török. Kalarábánag-termesztése céljából a legsebb példányokat választjuk és hagyjuk meg, melyeket megfelelő módon átteleltetve, tavasszal kiültetünk. A művelés részletes ismertetése és egyéb növények magtermesztési művelési munkái bőven írva megtalálhatók L'huillier: „Konyhakerti magok termelése” című füzetében. Megrendelhető a „Patria” könyvkiadó vállalatánál Budapest, IX., Üllői-ut 25.

G. J. Mező. Dughagyma termesztése céljából a hagymagot korán, március-áprilisban legelőszőrűbb vetni, bár lehet és sikerülhet a májusi, sőt későbbi vetés is, ha a csirázás, kelés és fejlődés egész ideje alatt öntözhetjük, zavartalan és gyors fejlődését biztosítottuk s ha az őszi időszak hosszan elnyúlón kedvező a beérésére. A vetés történhetik sűrű sorokba, 8—10 cm. re, vagy szórva, mint a kender és lent szokták sűrűn és sekélyen. Legajánlatosabb fajta a cékla a Zillai, makói és hollandi.

K. B. Biglyasalya. A sűrűn kelt sárgarépa meg kell ritkítani, sőt nagyobb fajtáit egyezni is érdemes. A ritkítást esős időben célszerű végezni, amikor a tövecskék könnyen kihúzhatók. A kihúzott répácskákat, ha elég erősek értékesíthetjük, sőt valamint a takarmány- vagy céklarépa szoktuk, el is palántálhatjuk, kipótolva földözve a hiányos helyeket, avagy külön ágyakba ültetve. Fődolog, hogy a palántásra használt répácskák a földből teljes gyökérzettel, épen kerüljenek elő és hogy ültetés alá előkészítve, leveleiktől megtisztogassuk, megkurtítsuk és alaposan beiszapoljuk, öntözzük.

Szász-Nagylég. Az éti- vagy főzőtökök tenyésztésére guggon ülő vagy indátlán fajtáinál 1—1,50×2 m., a futóindás fajtáké 2,50—2,50; 3—3 méter, aszerint több vagy kevesebb, amint helyét, fészket trágyával, műveléssel jól vagy kevésbé jól készítették elő.

D. D. Keselyűpuszta. A csiperkegomba (champignon) tenyésztésére vonatkozó terjedelmes és a tenyésztés minden részletére, módjára kitérő cikkünk lapunk f. évi 27. és 28. számában megjelent.

P. I. Nagyutód. Legjobb ismert házinyulterenyésztőtelepe Hreblay Emil m. kir. gazdasági felügyelőnek van Eperjesen.

T. I. Hajnalostanya. Egy szántógéptalálmány gyakorlati kipróbálásig eljutni igen nehéz, ha a kellő tőke nem áll rendelkezésre. Ezért igyekezzék valakit, ki hajlandó lenne az első gép elkészítését anyagilag elősegíteni, az ügynek megnyerül. Már ez is nagy utánjárást igényel, azonban csak úgy vezethet eredményre, ha a találmányt az illetőkkel, kikől a támogatást reméli, megismerteti. De ezt csak akkor teheti, ha a szabadalom már be van nyújtva, mert ellenkező esetben előfordulhat, hogy elveszti jogát a találmányhoz. Ha Magyarországon már megtörtént a bejelentés, ezzel már jogai teljesen védve vannak s ez a bejelentés mindössze 25—30. koronába kerül. Ha a m. kir. szabadalmi hivatalnál (Budapest, VII., Erzsébet körút 19. sz.) egy újabb szántógépszabadalmi leírást mintául beszeres, annak alapján maga is elkészítheti a szabadalmi leírást; célszerű lenne azonban mégis oly ismerősehoz fordulni, ki szabadalmi bejelentés elkészítésében járatos. Ha a bejelentés és az anyagi támogatás megvan, akkor kitartással és utánjárással elkészülhet az első gép s ha ez megtörtént és gyakorlatilag jónak bizonyult, csak akkor lehet szó további lépésekről. Megjegyzendő azonban, hogy nagyon sok olyan szántógéptalálmány van, melyet már rég kipróbáltak, de nem váltak be gyakorlatilag s melyeknek létezéséről csak azok a szakemberek tudnak, kik a szántógépek tanulmányozásában elmélyedtek. Rendkívül nehéz ezen a terén újat kidolgozni, azért nagyon ajánlatos óvatossággal lenni és addig nagyobb anyagi áldozatot nem hozni, amíg be nem bizonyosodik, hogy csakugyan új a dolog.

Ujverbász. Ha a sertés 100 kg. élősúlyra s naponta 0,5 kg.-nál nem kap több melászt és ha ehhez az adaghoz egy hét alatt fokozatosan szoktatjuk, akkor nem tarthatnak attól, hogy a melász megártson és hasmenést okozzon. A melász legjobb etetési módja pedig az, ha annyi vízben oldjuk fel, hogy a darával vagy korpával sűrű pépet alkossunk. Vízben oldatát iflaként is alkalmazhatjuk, de akkor annyi vízben oldjuk fel, hogy a konda egyes állatai még akkor se jussanak az emelt mennyiségű több melászhoz, ha szomjukat teljesen oltják vele.

D. B. Pa. Vianjece. Spenót és egyéb főzelékmagtermelés és magkezelésre részletes tájékoztatást nyújt fentebb említett L'huillier: „Konyhakerti magtermelés” című füzet.

M. M. Mezőnyék. Aszalók építése avagy kész aszalógépek szállítása végett forduljon a Magyar Mezőgazdák Szövetségére géposztályához Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

Törhetetlen acélvillák a legmesszebbmenő jótállással azonnal szállíthatók.

Gombos répa villa.

5-ágú gombos répa villa K 11.—
6-ágú gombos répa villa K 12.—

Répakiemelő ósó K 6.—
Répakiemelő villa K 6.—

Répafejszókés K 3-60.

Répaóó K 6.— Répakiemelő villa K 6.—
Azonnal szállítható.

Rendeléseket kér:
acélárutólönlegességek gyári raktára
SOHR PÁL SOMOGYSZIL.

Vigyázzunk drága állatállományunkra!

Ennek fenntartása és ápolása az ország élelmezésének főfegyvere.

Minden gazda kötelessége, hogy alapos fertőtlenítéssel elfojtson veszedelmes, ragályos állati betegségeket. Ezt legjobban elérjük nyerslysoform használatával. A nyerslysoform oldatokban szagtalan, nem mérgező és nem támadja meg a fa- vagy fémalkatrészeket. E mellett olcsó, mert kis %-os oldat elegendő

Kapható a DR. KELETI ÉS MURÁNYI vegyszeri gyár részvénytársaságnál, UJPEST és minden drogériában és gyógyszerárban.

PFEIFFER LAJOS FERENC

nagybani sertés-, zsir-, szalonna- és szarvasmarhakereskedelmi Irodája
Budapest, VII., Alsóerdősor 12., I. 14.
 Sürgőnycim: **Malacos Budapest.** Telefon: József 15-49.

VÁSÁROLOK SÜLDŐ SERTÉSEKET

továbbtartás és
 hizlalás céljára.

Választási malacokat
 és annál idősebb
 malacokat.

Kérem az uradalmakat
 és a gazdaközönet-
 get, szíveskedjenek
 velem közölni az el-
 adásra álló állomá-
 nyaikat.

Legmagasabb áron fi-
 zetem és vásároloom
 azokat.

AJÁNLUNK: dohánykenderzsinegből gyártott Ia **kötőfék** és
iszirángokat kiváló erős kivitelben, **világos**
 eredeti **kolofonyantát**, az őszi szántáshoz magasyomású **hegger-** és
gépajlasokat, továbbérszt és kocsikenőcsőt elismert jó minőségben leg-
 olcsóbb napi árakban.

MOLNÁR ÉS PINTÉR

== MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS ==

BUDAPEST, V. KER., ÁRPÁD-UTCA 2. SZÁM.

ZÖLDEN VÁGOTT NÁDAT

nagy lételekben, vagonba rakva
 vesz **KALMÁR JENŐ**,
 Budapest, V., Zoltán-utca 9. sz.,
 Telefon 87-17. Sürgőnycim: Kalmus Budapest

EREDETI STOCK MOTOREKÉ

SZALMAFELTÁRÓK

MEZŐGAZDASÁGI-IPARI BERENDEZÉSEK

Felvilágosítással és ajánlattal
 szolgál:

GAZDASÁGBERENDEZŐ ÉS MOTOREKÉ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG,

BUDAPEST, VI.,

Vilmos-császár-ut 45., I. em.

TELEFONSZÁM: 76-94.

SÜRGŐNYCIM: „DIPLINGS“

Budapest, V. Visegrádi u. 15.
 telefon: 136-09

Vadas · Sándor

Építési és
 beton- és
 vállalkozó

Ajánlom:

I. Beton- és vasbeton-járatok szabad betonmítatók
 istálló-betonbunkolatók cementfalburkolatók
 lakarmány-füllesztők, vasbeton-jégvermek
 kőgyátelepek csatornázások

II. Gabona és lakarmány-silók, magtárak

III. Vasbeton víztoronyok készítésel.

Referenciával, költségtérítéssel, karvvel kívánságra dímentesen szolgálom.

Ajánlom:

IV. Gazdasági épületek és pedig:
 Istálló, magtárak, malmok, turbina-
 telepek, keményítő, valamint,
 Mezőgazdasági greszgyárak
 és finomított építkezéset.

„GÓLIÁT“

robbanásmentes szállítási tartály.

Amennyiben az olaj szállítását nem eredeti nagy fahordókban, hanem kisebb mennyiségekben kívánja, úgy igen ajánljuk az itt látható ábrájú erős szerkezettű horganyzott **vashádógtartályt**, mely robbanásmentes szerkezettel is bírván, rendkívül erős voltánál fogva elpusztíthatatlan leltári értéket képvisel és a mindinkább dráguló, mindig szivárgó, könnyen törő fahordóval szemben előnyben részesítendő. Rendeléseket az állandó forgalmi zavarokra való tekintettel már most feladni kérjük.

Rendelésnél az összeg előlegül beküldendő.

Árak fenntartással, 40% felárral.

18 literes, súlya 6 kg.	36— K
35 literes, súlya 7-5 kg.	48— K
50 literes, súlya 9-5 kg.	60— K

SCHVARGZ JÓZSEF ÉS TÁRSA

Kézi „Fortuna“ DARÁLÓ

garattal, lendkerékkel (súlya 12 1/2 kilogramm), lendkerék 45 cm. Ara fogyasztónak 90 K az összeg előzetes beküldése ellen.

Gép- Motor- Henger- Cséplő- OLAJ

Sűrített gépszir, „USZÓ“ kocsikenőcs. Zsírozók, olajozók, Stauffer-kenőszelencék, forraszkók, szénlapátok, armaturák, szereszmok és mindennemű műszaki cikkek. Teljes malom- és fűrészbereendezések.

Gép-, szereszm-, szíjgyár, olaj-, gépszir-, kocsikenőtelep. Az összes műszaki cikkek legkitűnőbb beszerzési forrása. (Naját ház.) (Alapítva 1884.) Bürgöcsim: Uszó, Budapest.

!!! MEGJELENT !!!

RUBINEK GYULA és SZILASSY ZOLTÁN
az OMGE igazgatója az OMGE igazg.-helyettese
szerkesztésében

KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR

1918. évi folyama.

A „Köztelek Zsebnaptár“ huszannegyedik évfolyama teljesen átdolgozva két kötetben jelen meg. Az első kötet a tulajdonképpeni Zsebnaptár, amely a naptári részt, a jegyzéknaptárt és a vásáros jegyzéket tartalmazza; a második kötet, amely szakközleményeket tartalmaz. A „Köztelek Zsebnaptár“ két kötetének ára OMGE tagoknak és „Köztelek“ előfizetőknek bérmentes küldéssel 8 K 50 f.

Megrendelhető a „KÖZTELEK“ kiadóhivatalában és a „Patria“ könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Veszünk

direkt uradalmaktól bármilyen mennyiségben

főzelékféléket, zöldséget, zöldbabot, hagymát, sárgarépát, petrezselymet, étkezési répát.

Ajánlatokat kér kvantum, ár megjelölésével

Drach Áron és Fia, Pápa.

4MEZŐS SZÁRÍTÓ

Dr. Zimmermann-féle „Express“ szárító és aszaló elismert legjobb

MINDENT SZÁRÍTÓ.

Gazdaságban nélkülözhetetlen mezőgazdasági termékek, takarmány, gyümölcs, főzelékek szárítására. Költségvetéssel szolgál

RÁCZ FERENC MÉRNÖK,

Budapest, V., Falk-Miksa-utca 8.

A Simmeringi Vagongyár R.-T. magyarországi vezérképviselője, vagy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

Központi Szeszfőzőkészülékek Berendezési Vállalata

ARÁNYI ADOLF

rézműárugyára,
UJPEST, LŐRINC-UTCA 7.
Telefon: 75-00. Isterurban: Arányi Ujpest.

Cégem eddig a következő központi szeszfőzőket rendezte be:

Gyöngyös és vidéke (7 berendezés), Baranyai és pécsi gazdák szeszfőző szövetkezete (4 készülék), Sárospataki és tokaji szeszfőző szövetkezet (4 készülék), továbbá: Zalaegerszeg, Sümeg, Ronsnyó, Tapotca, Zala-szentgrót, Csáktornya, Perbenyik, Gyulafehérvár város, Szakálhőgyész, Paks, Zágráb, Budapest és környéke, Engel Bernát és Társa központi szeszfőzők és még számtalan vidéki szeszfőző berendezését szállítottam.

Készülékeim igen jól beváltak és állandóan üzembn Gyöngyösön megtekinthetők. Szállítási határidő 14 nap.

Uj és használt zsákok, szőlőkötöző fonalak, csomagoló zsinegek, meleg takarók, szalmazsákok és fejpárnák, papírszalagok, papírszalagok.

HAMOS ÉS SZABADOS zsák, ponyva, sárga- és textil-Árnagykereskedőknél, Budapest, V., Gálvay-utca 18. sz. 164

Lukács Lajos és Társa

mezőgazdasági gép-, műszaki, vegyszeres cikkek raktára,
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 20. (GYÁR-UTCA SAROK).
Telefon-isterurban: 51-83.

Szállít:
kézidarálókat, azeoskavágókat, ekéket, kultivátorokat, boronákat, fűkaszálo-aratógépeket, kukoricaszorítókat, motorokat, mindenfajta mezőgazdasági, műszaki, vegyszeres cikkeit.

Kérjen árajánlatot! 170

AJÁNLAT

azonnali megrendelésre.

(Pyroleumszerű) könnyű gépolaj, állítólag, pr. 100 kg.	340— K
Gépolaj, cséplőgépekhez, 3 visc., pr. 100 kg.	270—
Gépolaj, nagy gépekhez, 4 visc., pr. 100 kg.	280—
Gépolaj, gőzekékhez, 5 visc., pr. 100 kg.	310—
Hengerolaj, lokomobilhoz, 225° C lobb., pr. 100 kg.	310—
Hengerolaj, gőzekékhez, 240° C lobb., pr. 100 kg.	375—
Hengerolaj, tulh. gőzhöz, 250° C lobb., pr. 100 kg.	390—
Hengerolaj, összes motorekhez, pr. 100 kg.	400—
Motorhengerolaj, 7—8 visc., pr. 100 kg.	375—
Dieselmotor-hengerolaj, 10—11 visc., pr. 100 kg.	380—
Motorkenőolaj, 4 visc., pr. 100 kg.	290—
kb. 100 kg. nettó tartalmu fahordókban.	
A fahordókat külön felszámítom, darabonként	80.—
Sűrű gépszir (Tovotte), nehezítetlen, pr. 100 kg.	600.—
Sűrű gépszir, nehezített, pr. 100 kg.	420.—
Vazelin, szerszámkenőcs, pr. 100 kg.	580.—
Kocsikenőcs, fekete, kátránymentes, pr. 100 kg.	195.—
bruttó für nettó, hordóstól együtt mért súlyban.	
I-a sárga szíjviasz (gyanta helyett), kg-os rudanként	6.—
Iszapolt kréta, pr. 100 kg.	50.—
zsák hozzá, darabonként 9 K.	
Vörös tömítőlemez, pr. kg.	32.—
Gránitos tömítőlemez, pr. kg.	20.—
Gránitos tömítőlemez, drótbetéttel, pr. kg.	22.50
Fehér aszbestlemez, pr. kg.	4.80
Összes árak helyt, raktáramon, nettó készpénzfizetés mellett értendők.	

FENYŐ BÉLA

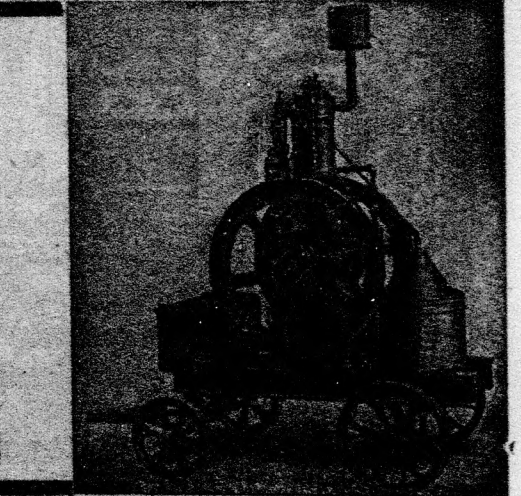
műszaki nagykereskedő,
Budapest, V., Csáky-utca 43.
Telefonszám: 121-64. 407

Takarmánykamrák, Szivattyúk, Dinamók, Darálók, Cséplők

meghajtására alkalmas elsőrangú 2-3 HP és 4-5 HP benzinnmotorokat, valamint még csekély számban lévő marokkrakó aratógépeket, fűkaszálokat, gerbilyeket és mindennemű gazdasági gépeket ajánl.

Dénes B. Betétitársaság

Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 61. sz.
A motorokhoz szükséges benzint beszerzésénél segítünk.

TŐZEGLÁPOK ÉRTÉKESÍTÉSE

TERMELJÜNK TÜZELŐTŐZEGET!

A tőzeg kitünő tüzelőanyag házi fűtéshez, csépléshez, gőzkazánfűtéshez kitünően használható!

Nem minden gép szerkezete felel meg a hazai viszonyoknak. A mi gépeinkért teljes felelősséget vállalunk, sőt **kiváratra a teljes tőzegtermelőberendezést saját költségünkön állítjuk fel** a termelt tőzegenyiség egy részének átengedése ellenében. ∴

A Dunántul tőzegtelepei:

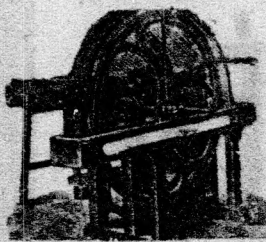

Nyugatmagyarország és a Nagyalföld tőzegtelepei

Felvilágosítással készséggel szolgálunk.

ÜZEMGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER., AULICH-UTCA 7. SZ.

**Erőműhajtásra berendezett legkitünőbb
szecskavágógépek,
répavágógépek,
valódi WESTFALIA
műtrágyaszórógépek,
REFORM-rendszerű
takarmányfüllesztők,**

legelő-
szerűbb
sági gépek és eszközök helybeli raktárról szonnal szállíthatók.

**PROPPER SAMU mezőgazdasági gépraktár,
BUDAPEST, V. kerület, Vilmos-császár-ut 52. sz.**

317

Hampshiredown-tenyészkosok

1½-2 évesek, az 1912. évi leipzig, 1913. évi strassburgi és breslauer kiállításokon
díjjal kitüntetett **kosok ivadékai eladóak a Csejte-császtói gazdaságban, Cséztón, u. p. Csejte, vasút: Vágújhely. Megtekintés céljából érkezőknek kívánatra kocsi küldünk Vágújhely Állomásra.**

1125

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Vegyvizsgáló Állomása
Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 23 szám.

Talaj, trágya, abrak, víz, szén, répa, valamint minden
egyéb gazdasági és ipari **vegyvizsgálatok.**

Analízisértéknek mezőgazdasági vegyipari kérdésekben **ONCE**
tagoknak az állami díjazásból 10% engedmény.

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadó-
hivatalában, minden héten
csak **szere** estig.

Eladó lóheréhiány miatt, 250 darab legfinomabb
merinó, júniusban ellett, **gyönyörű fejlődésű
vegyesivarú bárány.**

Átadás augusztusban. Hertelendy Gazdaság, Somogyvácskány. 1310

ZÖLDBABOT, KALARÁBÉT

stb. vásárol **Kalmár Jenő, Budapest, V., Zoltán-
utca 19. sz.** Telefon: 87-17. Sürgőycím: Kalmás Bpest.

Eladó:

Félfódeles, négyülékes hintó, használható állapotban, 6-45 m. hosszú
50 mm. transzmisszió, 6 darab szijkerék 225×100×50 mm.-től
800×100×50 mm. méreteken, 6 darab állványgy (Stellager)
lapokkal, 4 darab állítógyűrű (Stellring), 50 mm., teljesen új, be-
pakolva, amint a gyárból érkezett. Bővebbet **Budapest, V.,
Erzsébet-tér 1., házfelügyelőnél.** 1295

JUTAZSÁK,

papírszak és
papírszövet **KAPHATÓ
KOHEN JAKAB**
zsáknyakkereskedőnél, Szeged, Kossuth-
utca 17. 846 Telefon: 12-86, 12-75.

Eladó nemesvérű csikók. 1301

Csárdás angol telivér mén után nevelt, 3 drb 1 éves kanca csikó, Dudás angol fél-
vér után nevelt, 3 drb 4 éves kanca csikó, Dudás angol félvér után nevelt, 1 drb
2 éves kanca csikó, Dudás angol félvér után nevelt, 2 drb 2 éves herélt csikó. Cím:
**Simon Jakab, Szakállaspuvizi, Fegyvernek pályaudvar. Ugyarott eladó 0 drb keltős,
12 drb egyes eke, 2 vetőgép és más gazdasági felszerelések, amelyek igen jó karban vannak.**

Takarmányhiányt

nem fogja érezni gazdasá-
gában, ha most elveti
ezévi termésű fehér, kerek, garantált

tarlórépamagunkat,

melyből magyar holdanként elvetett 1 kg. legalább 200-250 q
termést eredményez s mely répa a gazdaságban minden
állattal jól takarmányozható. A bagolylepke álcája által
a répában is mindenütt okozott károk ellensúlyozására és kellő
takarmány biztosítására legalkalmasabb! Meg-
tekinthető és átvehető kg.-ként 150 koronás árban (nagyobb vétel-
nél esetleg megegyezés szerint), **Töketerében, gyári rak-
tárunkban;** mintán a vetés időszerről, **sürgős megkere-
séseket kér,** amíg a készlet tart, a

Felsőmagyarországi Cukoripar Részv.-Társ., Töketerében, Zemplén vármegye.
1283

Precoce Merino tenyészkosokat keresünk megvételre,

jó minőségű, tenyészkepeset. Előjegyzéseket elfogadunk tiszta
telivér Yorkshirei 6-7 hónapos tenyészkanokra szeptember-
októberi átadásra. Megkeresések **Nagygyomosi Urada-
lom Józsa felügyelőségéhez, Nagygyomboz,
u. p. Halván** intézendők. 1288

Villanytelep azonnal szállítható.

1 drb 16 HP kompl. oberursell szivógazmotor, 1 drb 10 kw. kompl. dinamó 110-150
voltra, 1 drb kompl. márványkapcsolótábla, akkumulátor töltésre, rövid ideig üzem-
ben megtekinthető. Bővebbet **Gosztonyi mérnök, Budapest, V., Csanády-u. 17.** 1296

Magyar Királyi Postaállomás, Budapest.

SZÉNA-SZALMA

szükséglete az 1918-1919. gazdasági évre **széna
12.000 q, szalma 8000 q,** széna alatt érthető
lucerna, zabos búkköny, jó minőségű anyaszéna, sarju.
Szállítható akár részletekben **1918. augusztus
1-től 1919. augusztus 1-ig,** vagy folyó év
szeptember hó végéig egyszerre. Szál-
lítás préselve ab **Budapest-Józsefváros ér-
tendő.** Ajánlatot kér **Postaállomás, Buda-
pest, VIII., Röck-Szilárd-utca II. szám.**

1143

Eladó 1 drb 3 éves, 1 drb 2 éves herélt és **AMERIKAI ÜGÉTO CSIKÓ,**
3 drb 2 éves kanca, saját nevelésű, pedigrés
kitűnő származás, nagy reményekre jogosító versenyanyag. **Gógánfal gazda-
ság, Zala m., posta, vasút, táviró: Gógánfa.** 1303

Majdnem

ingyen megszerezhető

egy **48 kötetből álló** teljes

gazdasági közli könyvtár,

ha beküld 75 koronát és megrendeli a BUDAI
BARNA szerkesztésében eddig megjelent

Köztelek Olcsó Könyvtára-I.

Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve
küldi a "Patria" irodalmi vállalat és nyomdai
részvénytársaság könyvkiadó osztálya, Buda-
pest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám. (Köztelek.)

Részletes könyvjegyzéket kívánatra küldünk.

Szabadalmazott új módosítással

GÁSIÓSZERSZÁM

kenderspárga hevederből, bőrrel kombinálva, vízhatlan impregnált. Legelső forgalomba hozója és készítője:

GÁL MIBÁLY szíjgyártómester. Lészerszámpartsolója: Budapest, VI., Lázár-utca 16. (Opera mögött.)

Egy pár dupla erősen készített, extra 310 K, a szíjbőr és hasonlónál is szavatoltan erősebb, tartósabb 390 K. Szügyrészt végig bőrrel párlázva, vastag filccel béleelve (körös-körül), elpusztíthatatlan 510 K, Bőrrel kombinált kötőfék, darabja 17 K. Kötél kötőfék, darabja 9 K. Vízhatlan vászonveder 14 K, lánckötőfékzár 9 K 40 f utánvét mellett.

Parádés és igás bőrlészerszám. Bőr-kötőfékek. Kötélistráng.

Kötelező vétel nélkül. Kívánságra lészerszámgépjárműveinkből gazdaságoknak hűmentes mintát küldünk, tehát mielőtt szükegletéről gondoskodik, küldésen mintát. Elsőrendű uradalmak régi és állandó szállítója. Legjobb referenciák.

TELEFON 130-87
(INTÉLŐRSZÁM)

Zsákot, zsineget, ponyvát

legelőcsöbben szállít

KORNIS ES TÁRSA CÉG,
BUDAPEST, V., SZALAY-U. 3.
Sürgőnycim: MOLINO. Telefonszám: 93-82.
1281

Cséplőszijat
raktárról azonnal szállít

ABONYI ARTUR
műszaki nagykereskedő,
Budapest, V., Balaton-utca 10. sz.
1287

LUXUSLOVAK

heréltek és kancák,
bármely színben, nagy vá-
lasztékban kaphatók: 1286

BISCHITZ SIMONNÁL,
Erekeujvárott, Darányi-tér 14.

Előnyös törlesztéses és jelzálogkölcsonöket

ingatlan- és telekvételeket és eladásokat, birtok és telkek parcellázását, üzleti finanszírozásokat és tranzakciókat gyorsan és kedvezően lebonyolít a

Gazdasági Termelők Szövetkezete

Budapest, VII., Szabó-József-utca 12. sz. Telefon: József 55-42.
Kolozsvárott, Jókai-utca 2. szám. Telefonszám: 12-39.
148

Kerítési és vontatási célra kiválóan alkalmas használt

DRÓTKÖTÉL

valamint gazdasági épületekhez és istállókhöz szükségelt új istálló- és idomvasablakok minden méretben, dus választékban vannak készleten.

Schlesinger Alajos vasnagykereskedő,
Budapest, V. kerület, Váci-ut 30. szám.
327

Kerti és gazdasági magvakat, Rézgálicot, Fehér darabos meszet, Üzemi szenet, Trágyameszet és Trágyagipszet

promptra és kötőre szállít:

MEZŐGAZDASÁGI IPARI VÁLLALAT,
Budapest, VIII., József-körut 49.
576

BIBORMAGAJÁNLAT.

Ajánlunk gazdáközönségnek vetési célra 100%-os garantált, csiraképes, 1-a új bibormagot, napi árban számítva. Szállítandó július és augusztus hónapokban. Megrendelések Drach Áron és Fia céghez, Pápa küldendők. 1055

Egér-typhus-bacillusok

minden fajta egérnél vérsz idéznek elő, mely által az összes egerek a leggyorsabban és legbiztosabban teljesen kiirtatnak.

Árak: üvege 10 50 100 250 500 1000 gr.
Egér-typhus-bacillus 2-50 5-8-15-25-40- K
Patkánybacillus

Szállítási: Raizner gyógyszerár, D.-Miholjac, Szlavónia.
698

Ajánlunk ideit termésű, fehér, kerek

tarlórépamagot,

kg.-ként 78 K-val. Értéke előre küldendő. Csomagolás önköltségen, utánvét.

Strasser és König, Budapest, V., Nádor-u. 34. 1218 Sürgőnycim: Strasserig.

50 drb elsőrendű 4 éves magyar tinó,
60 darab 1½ éves szép tarka üsző és
50 darab 1 éves tarka tinó eladók

Csáky Máté urnál, Hódmezővásárhely.
1256

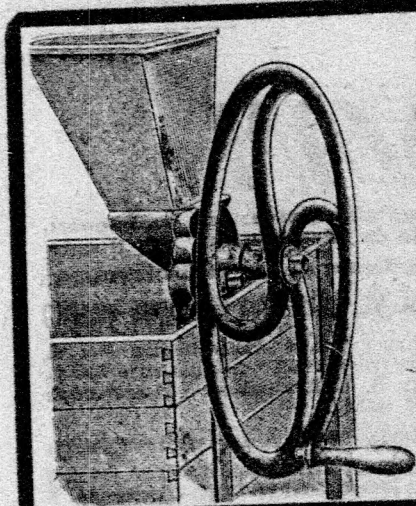
Elsőrendű trágyameszet

vagonitételekben állandóan szállíthatók. Mészszegény talajok termőképességének fokozására. Kitűnő szőlő-permetezésre, valamint szőlőtrágya és istállótrágya konzerváló szer. Fedett helyen eláll 5-8 hónapig. 315

Ratzka Ágoston, Budapest, V., Lipót-körut 17.

Gazdatisztnek ajánlkozik

október 1-i belépéssel, csakis elsőrendű, keresztény uradalmakhoz, 43 éves, nős, hadmentes, 17 évi nagy gyakorlattal rendelkező imléző. Szíves megkereséseket „Többszörösen 1244” címen a kiadóhivatal továbbít. 1244

„Tengeri” csoda kézidaráló

kicserélhető örlőkoronggal,
szabályozható. Ára 114 K.
től kezdve, ingyen ládával,
portómentesen szállít:

Faludi Henrik és Társa
nagykereskedők,
Budapest, V., Akadémia-utca 1. sz.

1204

Minden gazdának, földbirtokosnak nélkülözhetetlen a
MOST MEGJELENT

MEZŐGAZDASÁGI ÚTMUTATÓ I. KÖTETE

NÖVÉNYTERMELÉSI KÉRDÉSEK.

Különös tekintettel a mezői gazdálkodásnál
leggyakrabban tapasztalható mulasztásokra,
hibákra és ezek orvoslásának módjaira.
39 a szöveg közé nyomott ábrával.

Ára bérmentes küldéssel 12-80

Megrendelhető az ország minden részében a

„PÁTRIA” IRODALMI VÁLLALAT ÉS NYOMDAI R.-T.
GAZD. SZAKKÖNYVKERESKEDÉSÉBEN,
BUDAPEST, IX., ULLOI-UT 25. SZ. (KÖZTELEK)

Ökörjáromfejet szilfából, oros kivételben, drbként 25 K-rt, **körinkerek-**
talpat egyes és kettős állapotban, 100 drb-ként I. oszt. 255 K, II. oszt. 220 K ár-
ban **szállítok** úgy vagontelepekben, mint kevesebb mennyiségben ab feladó állomás,
egyébként kötelezettség nélkül. Rendeléskor vételár fizetendő, vagy megfelelő előleg
mellett az áru további értéke utánvételre lesz. **Dénes Izor, Gyula.** 1259

1229 m. holdas birtok Szolnok megyében eladó.

Ebből 760 szántó, főbbi kaszáló és legelő, 5 hold gyümölcsös. A faluban 3 lakás
nagy borsóssággal, a tanya gazdasági épületek főleg masszívusban. Október 1-én
átvehető. Felvilágosítást nyújt **Renák Imre** kántor, Pusztagyenda, Szolnok m. 1181

600 drb sertést veszünk

és hízaltatunk tengeri-
biztosítással hadiüzemünk
munkásai számára. Üradal-
maktól közvetlen ajánlatokat kérünk

MAGYAR REPÜLŐGEPIGYÁR R.-T.,
BUDAPEST, POSTAHIVATAL 112.

1298

GŐZEKÉT

ŐSZI SZÁNTÁSRA

300, esetleg 500 holdra,

KERES

1/1. BEÖKÖNYI VIKTOR, Doltk,
Heves vármegye. 1307

Sikár-gyökerek

szőlőkéfékhez,
szép, világos, száraz árut

veszek

minden mennyiségben.

PROHÁSZKA JÁNOS

Budapest, VI., Gróf Zichy-Jenő-u. 46.

1319

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

ALAPITTATOTT 1900-BAN.

Igazgatóság: Budapesten, IX., Kálvin-tér 10., saját székházában.

Biztosításokat elfogad tűz, jég, baloset, szeszalosság és betörés-lopás ellen, ugyanígy az ember
életeire a legkülönbözőbb módokon szerinti, előnyös feltételek mellett.

Az üzletrendésben a biztosított tagok ártalmukban részesülnek.
Biztosítási ajánlatok benyújtandók kérésre az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes
helyén működő képviselői körzetekkel. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban
közszolgálatot szolgálnak az igazgatóság.

A szövetség biztosítékai 1917. december 31-én:

Alapítók	2581.130--K
Tartalékok	9.249.672-71 "
A szövetségi kötelezettségek fedezésére mindenképp az évi díjbevétel és kamatlóvédelem szolgálat, az kitéti 1917-ben, tehát legalább	11.830.800-92 "
	23.797.575-03 K

Biztosított tagjainak fennállása óta kifizetett fizetéseikben több mint	22.800.000--K
Biztosított tagjainak fennállása óta kifizetett jégszékében több mint	10.480.000-- "
Biztosított tagjainak fennállása óta kifizetett élethétkorban több mint	1.278.000-- "
Biztosított érték tüzben 1917. évben több mint	1.500.000-00 "
Biztosított érték jégben 1917. évben több mint	110.000.000-- "
Élethétkor állománya több mint	32.000.000-- "

A „Gazdák Biztosító Szövetkezete” alapítása és fiókintézménye
A „GONDVISELÉS”

Országos Központi Segélyező-Társulat, Budapest, IX., Kálvin-tér 10. sz.,
mely társulati tagjai részére 50 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítást nyújt, nép-
biztosítási osztálya korábban pedig 3000 koronáig hozomány-, katonai és vegyes biztosításokat kértelt
minden orvosi vizsgálat nélkül.

Körmöcbánya szabad királyi rendezett tanácsú főbányaváros tanácsától.

3258/1918.

Földhaszonbérleti hirdetmény.

Körmöcbánya város, Turóc vármegye, Alsóstubnya és
Turócölgyes község határában levő pusztai

majorságait a hozzátartozó gazdasági épü-
letekkel és egyéb gazdasági felszereléssel

1918. évi november hó 14-én, esetleg 12 évi időtartamára nyilvános
szó- és írásbeli versenytárgyalás útján 1918. évi augusztus 27-én
előlelt 11 órákor bérbeadja.

A majorságok együttes kiterjedése 1773 kat. hold, 1115 □-l és a
hozzátartozó erdei legeltetési jog.

Részletes árverési és szerződési feltételek a város tanácsától díj-
mentesen beszerezhetők.

Körmöcbánya, 1918. évi július hó 6-án.

VÁROSI TANÁCS.

1291

„Unterip“-féle burgonyagépek,
Loebersdorfer Maschinenfabrik A.-G.

Loebersdorfer Maschinenfabrik A.-G.

DIESEL-MOTORAI

kaphatók.

Magyar Földbirtokosok és Bérletk Szövetkezete Géposztálya
Budapest, IV. kerület, Koronaherceg-utca 9. szám.

Telefon: 148-99.

1045

PFANHAUSER OTTÓ MÉRNÖK

mech. talajművelési irodája,
Wien, XIX/1., Karl Ludwigstr. 81.

szállít ez évben:

1. **Gőzekekészleteket**

saját szabadalma szerint, gyártja a Vereinigten Maschinenfabriken A.G. in Pilsen, Smichow és Königgrätz.

2. **Kétegéses motorekéket**

saját javított szabadalma szerint.

071

Takarmánytök szállítására

vagontételeiben, **előjegyzést elfogad** Horváth
András földbirtokos, szatmárudvari gazdasága. 7601

Szontagh Jenő gazdaságában, Hegyeshalom, egy 4 éves, sárga, hibátlan

ardenni fedezőmén,

mely igában is kitűnően használható, **eladó.** Felvilágosítás:
Szontagh Jenő ny. főispán, Mésen. 1250

ZÖLDSÉGFÉLÉT

zöldbabot, zöldborsót, tököt, céklát, káposztát stb.
veszünk nagy tételekben. Hordókra kérünk ajánlatokat.

Ideal konzervgyár, Budapest, VI., Aradi-utca 45. sz.
1186 Telefon 33-48.

Mezőgazdasági Kereskedelmi R.-T.

Teljesen befizetett alaptőke 1,000.000 korona.

Központi iroda:

Budapest, IV., Szervita-tér 5. szám.

Telefon: 120-28. Sürgőny cím: Gazdabank 120-28 Budapest.

Szén:

csépléshez, gőzekeszántáshoz és
malomüzemhez.

Kötélárúk:

tiszta kenderből készült I-a istran-
gov, marhakötelek, kötőfékek,
rudalókötelek stb.

Dohányzsineg és kévekötél.

Mész,**cement,****marhaláncok,****lószerszámok**

és egyéb mezőgazdasági cikkek

legjobb minőségben, azonnali szállításra.

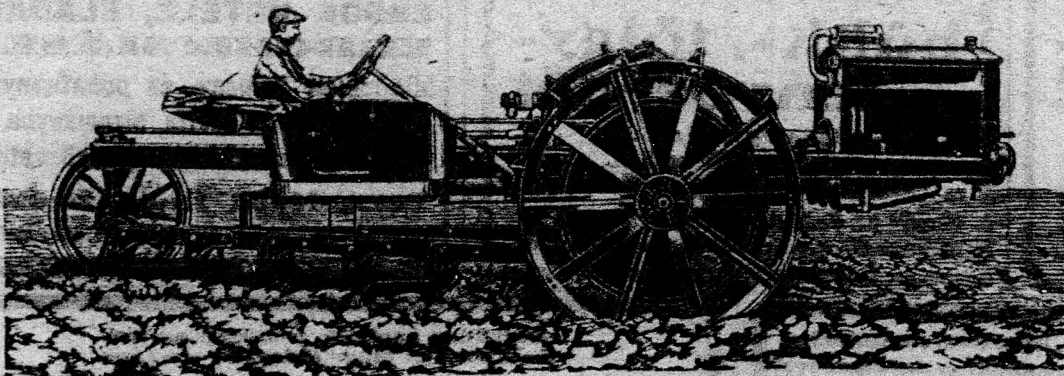
FEHÉR MIKLÓS**GÉPGYÁR R.-T.**

BUDAPEST, V., VÁCLUT 50. SZ.

Városi fiók: V. KER., VILMOS-CSÁSZÁR-UT 63. SZÁM.

Ujabb sorozat **40 lóerejű „RÁBA” MOTOREKE** előre- és hátrajáró szerke-
zettel, automatikus ekekiemelővel,

1918. őszi szántáshoz szállítható!!

Sulya jóval kevesebb,
mint más motorekének!
A földet nem nyomja meg,
emelkedést könnyengyőz!

Könnyű sulyát kiváló mi-
nőségű, igen magas ér-
tékű nyersanyagának és
szabadalmazott elren-
dezésének köszönheti.

Miután csak korlátozott számú gép gyártható,
a megrendelések sürgős feladását kérjük.
Ismeretlenséggel, árajánlattal és előkelő referenciákkal készséggel szolgálunk.

108

Beatercebánya szab. kir. város közlelmzési
vállalata megvételre keres 300 darab
35-40 kg.-os és 300 drb 70-80 kg.-os sovány, hizlalásra alkalmas,

mangolica, esetleg lincolnshire és mangolica keresztezésű sertést.

Ajánlatok fenti vállalatához nyújtandók be.

1290

Sertéstenyészetemből szőke mangolica

tenyészkacák és tenyész kocák,

egy éves korban, ez év november és december hónapokban való átvételre előjegyezhetők. Grosz Zsigmond, Hosszuhát, Bihar megye.

1138

Minden gazdának nélkülözhetetlen eszköze a szabadalmazott

„RÓZSA” kerekekre szerelt

kézi széna- és gabonagyűjtőgép

munkaszélessége 150 cm., súlya 17 kg., 26 acélfoggal, melyek hant, 1175

külön akadályon külön-külön átemelkednek anélkül, hogy a szénát, gabonát elhagynák, egy fu könnyen egész nap dolgozik vele annyit, mint 10 munkás közönséges gereblyével. Ara 125 korona, megrendeléssel egyidejűleg 25 kor. előleg beküldendő.

Egyedüli készítő: Kohn és Társa, Szombathely.

Cséplőgép,

benzin- és olajmotor, szalmaprés, őrlőgép, csővestengeridaráló, eke, borona, szivattyú, lokomobil-feszkendő.

HELENER ÁRMÉN

mezőgazdasági és műszaki cikkek kereskedője, Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 81. sz. Telefonszám: 55-64. 721

KÉNLAP (EINSCHLAG)

elsőrendű szicíliai csomagja (20 lemez) 10 korona.

Nagyobb vételnél előnyár. Gyári és azonnal szállít.

MAYER SANDOR ESZTERGOM.

1292

HAJTÓSZIJ

cséplőgépek, malmok és egyéb gépek meghajtásához ajánlom a kitűnően bevált

„ROBUR” és „TITAN”

hajtószijszjaimat.

Számos elismeréssel és utánrendelés bizonyítja ezen hajtószijszjak kiváló használhatóságát.

Mintákkal és árajánlattal készséggel szolgál

SZABÓ RUDOLF műszaki üzlete, BUDAPEST, V., Visegrádi-u. 19.

URI BIRTOKOT

KERESEK

saját részemre, 1000-1500 magyar holdas, jó földdel, gazdasági épületekkel, uri lakka, parkkal és teljes felszereléssel. Ajánlatok „Mezőgazdasági birtok 2784” jellegre **HAASENSTEIN** és **VOGLER**-hez Budapest, V., Dorottya-utca II. intézendők.

1204

Kirschner

legjobb szabedaruakozók

gyűrűs-gabonaszítályozó hengere

gőzcseplők és szítályozógépek részére

a legjobb!

Kirschner A. gépgyára
Leipzig 90.

TENYÉSZTŐK és HIZLALÓK!

Bármilyen sertéseket, juhekat és szarvasmarhákat a legjobban

értékesít és beszerez

ZADÁK JÓZSEF

törv. bejegyzett sertésbizományos, Budapest, VIII. ker., Rákóczi-tér 6. sz. Nyelvény: 2304/23 BUDAPEST. Telefon (Hörvölgy): 4241 41. 1143

6-vasú „STOCK” motoreke

használt állapotban, de teljesen kijavítva **BENZINES TRACTOR** 5-vasú ekével, eredeti **Wick** marokrakó- és svéd **Wick** fűkaszálógépek, **benzinlocomobilok**, malomberendezések, láncokutak azonnali szállításra kaphatók.

Magyar Általános Géptorgalmi

Betéti-Társ. gépgyárban, Budapest, VI. ker., Váci-ut 141. szám.

1156

Mügyanta, szijak.

Perocid nyers. 3-szor mártott sárga kénlap. Firnisz. Lakkok. Mügyanták. Kenőolajok. Gépszir. Terpentínolaj.

VAJDA PÁL ÉS LÁSZLÓ (ezelött: Vajda Pál), lakk-, kenőgyár, Budapest, V., Lipót-körut 4. :: Telefon: 62-79. Gyár: Erzsébetfalva. 314

Birtokosoktól vagy uradalomtól nagyobb

bükk-, tölgy- vagy fenyőerdőt

talajjal (vagy talaj nélkül)

veszünk.

Közvetítőt díjazunk.

Magyar fabizományi társaság, Budapest, V., Erzsébet-tér 16. szám.

1260

Az ujnépi uradalom (u. p. Nagykanizsa), többszörösen első díjakkal kitüntetett törzstenyészeteiben telivér szimmentáli és keletporosz

hollandi tenyészbiák;

telivér lincolnshirei, lincolnshirei és linkoln x westfáliai keresztezésű tenyészsertések állandóan kaphatók.

977

Állandóan kapható gazdaságainkban elsőrendű erdélyi fehér és tarka 1-2-3 éves

tinó, jármos ökör

ugyszintén erdélyi fehér és tarka prima nagyobb mennyiségben is, megrendelésre saját felelősségünkre szállítunk. Cim:

Erdélyi Mezőgazdasági R.-T. Kolozsvár.

1157

Elsőrendű JÁRMOSÖKRÖKET,

jármosbivalyokat, valamint mindennemű haszon- és tenyészállatot bármilyen mennyiségben teljes felelőség mellett **szállítunk.**

Nagybirtokot parkkal megvételre, erdőt kitermelésre keresünk:

ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG
Kolozsvár, Attila-utca 3. Sürgönyeim: Erdélyi Gazda Társaság
Telefonszám: 983. 983

Több hold ugorkatermése

eladó, savanyítás céljaira alkalmas fajta. Bővebbet „Tiszalök 16” című megkeresésekre. 1274

Gőzekebérszántást

vállal kettősrendszerű gőzeke-készletekkel és motorkéivel 509

ERDÉLYI MÓR, Budapest, VII. kerület, Damjanich-utca 47. szám.

Veszek köményt és majoránnát

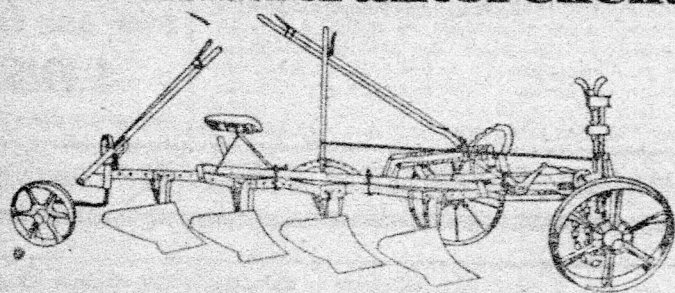
minden mennyiségben.

Ratzka Ágoston,

Budapest, V., Lipót-körút 17. Interurban-telefon: 65-02. 615

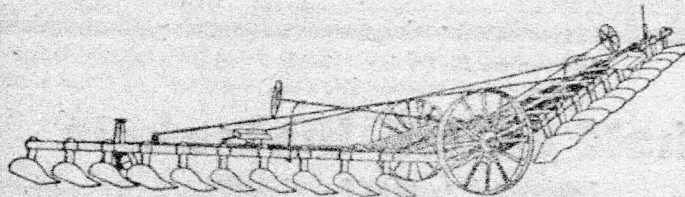
RESICAI ACÉL

fogatos ekék, boronák, kapák, hengerek és egyéb elsőminőségű talajművelőeszközök. Könnyű 3-, 4-, és 5-vasu merevkeretű **traktorekék.**

Antibalance billenőekék

5-, 6-, 7-, 8-, 9- és 10-vasu kivitelben.

Részletes ajánlattal szolgál az

A. U. T. Várbóksáni Gazdasági Gépgyár Vezérképviselete

Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám. 103

GANZ ÉS TÁRSA-DANUBIUS

gép-, waggon- és hajógyár részvénytársaság, Budapest, X., Kőbányai-ut 31. sz.

ajánlja:

Kétgépes gőzekéit,

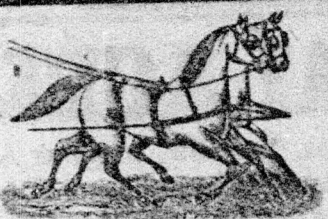
ugyszintén 50—55 HP és 80 HP

WD-rendszerű motoros szántógépeit,

valamint mindenféle gazdasági üzemhez alkalmas

Benzinmotorait és lokomobiljait.

Részletes költségvetéssel készséggel szolgál.

TÖRV. VÉD. TELJESEN UJRENDSZERŰ

IGÁSLÓSZERSZÁM

amely áll: 1 pár huzó vízhatlan kantár és gyeplőből, igen erős kenderberederből, csattos és csatolandó részek, sztyg eleje erős sztygéből, vastag flebeléssel, 1 pár lóra komplett, **magyon erős 210 kor., extra erős 260-280 kor.,** elpusztíthatatlan, bőrt felülmúló extra-extra erős 320-350 kor., Sőrrel köröskörül „elgusztíthatatlan“ 450-500 korona. Ugyanígyen kötőfék darabja 15-20 korona. Erős kenderkötéltátrángok és kötélkötőfék darabja 8 korona.

Eddig többek közt a következő uradalmaknak szállítottunk: Főhercegi urad., Albrecht-föld. Hg. Hohelohe S., Szob. Ögróf Pallavicini Edéné. Gr. Almássy, Kőtegyháza. Dr. gr. Almássy Imre. Gr. Andrassy Géza. Gr. Andrassy György. Gr. Andrassy Sándor. Gr. Cziráky uradalma. Gr. Dessowffy. Gr. Draskovich I. Ciganka. Gr. Eszterházy Pál. Gr. Eszterházy, Salgócska. Gr. Festetics

200 pár tiszta bőr és heveder LÓSZERSZÁM

raktáron, igás és parádés, legolcsóbb árakon

Samu. Gr. Hoyos. Gr. Hunyady Károly. Gr. Károlyi Imre. Gr. Károlyi Lajos. Gr. Lónyay Gábor. Gr. Meran Jánosné. Gr. Pongrácz. Gr. Sennyei Béla. Gr. Sennyei Géza. Gr. Széchenyi A. P. Gr. Széchenyi Domonkos. Gr. Teleky László. Gr. Wilczek Vilmosné. Özv. gróf Wenckheim Fr. Gr. Zichy János. Br. Springer. Arad-Csanádi vasutak. Cukorgyár Oroszka stb., stb. 1080

Megrendelhető: **SZINGER ROBERT** szijgyártómester. törv. hej. cégnél, BUDAPEST, VI., Vasváry-Pál-u. 4. Az Operaház közelében.

ADAM

helybeli vasúti állomáshoz szállítva.

ELADÓ.

SÁFRÁNY ZSIGMOND, BIHARDIÓSZEG.

1200

Tetőfedésre és stukturgyártásra alkalmas 7000 köve, 3-4 méter hosszúságú, 1916. és 1917. évi termésű

Két db 3/4 éves törzskönyvezett angol telivér mén: **Ramassuri**, Ramassudin után Virágóbol, pej, 165 cm. magas és **Sporek**, Wombwell után Spotlessből, aranyárga, 164 cm. magas, Taxis Sándor herceg laitschini méneséből származók, **eladó.** Mindkettő nyereg alatt, Sporek női nyereg alatt is jár, párban bekocsizva, tenyésztésre alkalmasak. Megtekinthetők hétköznap Ersekújvár, tűzárktanya. 1200

Augusztus 18-án d. e. 9 órakor Pusztacség vasútállomásán lévő (Szolnok megye) uradalmi majorban, különböző gazdasági felesleges

holt és élő instrukció

Önkéntes árverésen fog eladni. 1 telivér mén, számfelüli gulyabeli hivályok, mustalovak, 1 Stock-motor, 25 vastengelyes ökröszekér, egyes és kettes Szek-ekék, marokrakók, szecskavágók stb. 1218

Tagyonhegyen, Zala megyében, a Balatonparti vasút Zánka-Köveskál állomásától s a Balatontól 3 km.-nyire, igen szép fekvésű

10 hold oltványszőlő

(erdővel, szántóval, kaszálóval) szőlés pincékkel, présházzal, vin-cellerakással, istállóval **eladó.** — Gyönyörű eladó a Balatonparton, Révfülöpi és Szepesd közt, a csúszai erdőben több villatelek. A tulajdonosok megbízásából, **de csakis komoly reflektánsoknak**, felvilágosítást ad **Dr. Hirsch Károly ügyvéd, Tapolca.**

1240

Sertések miskarolását készséggel vállalja

— kívánatra anyagi garancia mellett is — nagy gyakorlattal rendelkező állatorvos. Cím a kiadóhivatásban. 1260

70 HP., 5 éves, McLaren GOZTRAKTOR

két ekével, 80 HP. még nem használt, új **W.D. motor-traktor eladó.** Megkeresések „Azonnal átvehető“ jellegre a kiadóhivatásba intézendők. 1298

Birtokbérbeadás.

Komárom megyében, vasútállomástól 7, hajótól 8 kilométerre, köül mentén körülbelül 1500 hold szántó, 80 hold rét, 270 hold fásított legelő (botolási joggal), magyar holdanként (1200□-53). Nagyobbitható bérlettel, gazdasági épületekkel (dohánypajták, darálómalom) szalma- és takarmánykészlettel, vetőmag, élő és holt leltárral azonnal **bérbeadandó.** Felvilágosítást ad reflektánsoknak **Baranyay Géza, Kurtakez.** 1198

A magyar királyi államvasutak pécsi **sz-letvezetőségének jótéti bizottsága** részéről 1918. év november hótól 1919. évi március hó végéig

1000 drb hizott sertésre van szüksége.

Felhívja azon sertésenyésztőket, kiknek sertésük van, hogy pályázatukat a fenti címre küldjék el. 1299

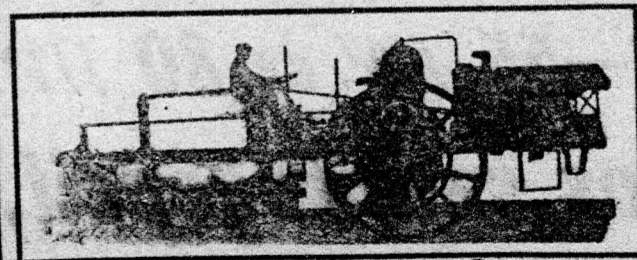
Aratók részére kerti szalmakalapok kaphatók

Virányi J. kalapgyárában, Buda-pest, IV., Ferenciek-tere 3. sz. 1308

Keresek Budapes-től nem nagy távolságra, 10-50 holdas kerti gazdaságot

szép 5-10 szobás kúriális lakással, lehetőleg fővonal közelében, de vasútállomás mellett, tovább 500-800 holdas birtokot, jó helyen, gazdasági felszereléssel. Árleltést kér **Gräber Ede jószágigazgató** címére, Szond, Bács megye. 7600

AKI MOST RENDEL: IDEJÉN SZÁNT! LEGUJABB TIPUSU

80-100 LÓERŐS

ROMNICK

40 LÓERŐS

SCHEFFELDT

MOTOREKÉK

RAKTÁRRÓL AZONNAL SZÁLLITHATÓK!

FLEISCHL SAMU CÉG GÉPOSZTÁLYA MINT VEZÉRKÉPVISELET

BOLINDER-féle NYERSOLAJMOTOROK.

MacLaren-féle gőzekék.

BUDAPEST, V. KER.,

NÁBOR-UTCA 28. SZ.

Mindennemű olajok és műszaki cikkek.

!! Mérnököt díjmentesen küldünk. !!

ÜZEMGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST, V., AULICH-U. 7.

TELEFONSZÁM: 36-54.

TÁVIRATCÍM: SZÉNMEG-
TAKARÍTÓ, BUDAPEST.

ELVÁLLALJA mezőgazdasági ipari berendezések

szakszerű kivitel-
ben való szállítását
a teljesítményre
vonatkozó legmessz-
szobbenő garancia
ellenében.

JÓSZÁGOT

nagyobb mennyiségben legeltetésre
és teli tartásra azonnal befo-
gadunk. Uradalmi intézéség,
Mezőpetérd, Bihar vármegye. 1197

800 magyar holdon felüli

nagyságu nyíri birtok folyó évi október hó elsejétől haszonbérbe adó.
Az őszi vetésre való földek már meg vannak ugarolva. A bérlet már augusztusban
bemenhet a birtokba, a vetést maga végezetheti. Elő és holt instrukció átadó.
Ugyanott egy 165 holdnyi birtok tanyával örökáron eladó.
Értekezhetni Csapónál, Debrecenben, Nyomtató-utca 22., vagy
Szabónál, Miklós-utca 1. Közvetítők nem díjaztatók. 1268

RÉPAMAGTERMESZTÉS

A. DEUTSCH, PRAG

Különleges termesztés:

„KOLOSS“ EREDETI CUKORRÉPAMAG

„ (Törvényileg védve.) „

Kérem azon tisztelt vevőimet, akik a
föltöltészek beküldését a következő ter-
méshez megígérték, hogy azokat mi-
előbb hozzám juttassák. 1317

Táviratcím: „RUBENSAMEN PRAG“. A. DEUTSCH, PRAG.

Tarlórépamagot,

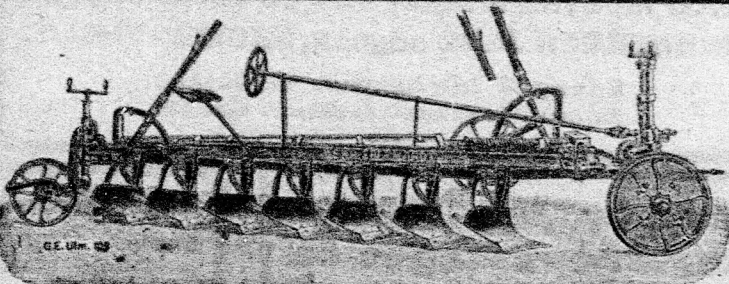
féher, idej termései uradalmi árut, míg a
készlet tart, egy kg.-ként 72 koronáért ajánl,
ah Budapest utánvet mellett SZEMERE SÁNDOR
magkereskedése, Budapest, VI., Csengery-
utca 76. szám. Sürgönycím: Trifolium. 1310

Hány, gyártipari vállalatok önálló vezetésére ajánlközik 29 éves, külföldi mezőgazdasági üzemi okleveles gazda, 10 évi dunántúli belterjes uradalomban szerzett gyakorlattal, a mezőgazdasági képzéssel, a tekintetben is 1906 évi gyakorlattal. Budapesti feladó kereskedelmi érettségivel. Felmentése szükséges. Jelentés november 20-ig felmentve. Feltételek meggyezés szerint. Megkeresések „Gépüzemi gazdálkodás 1908” felíró alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1265

süldő eladó.

Mangalica anyakocának és magkannak 7 1/2 hónapos, Hutyrázott, saját nevelésű
Páronként körülbelül 60 kilogramm, kilónként 25 korona. Megkeresések
Ikladal közalapítványi bérgazdasághoz, Törökszákos, Temes m. küldendők. 1311

Törlesztéses és átmeneti kölcsönöket 4-9% annuitással
teljes készpénzfizetéssel minden előleges költség nélkül azonnal folyósítat!
STRASSER EMIL ÉS TÁRSA banküzlete,
BUDAPEST, LIPÓT-KÖRUT 26. TELEFONSZÁM: 37-35. 1170

A világhírű ekegyár gőzmagánjárókhoz „EBERHARDT“ és motortraktorokhoz való

3-, 4-, 5- és 7-vasú
EKÉI
a legjobbak.

MERT: teljesen kovácsoltacél-
ból készülnek, tehát aránylag
könnyű súlyuk mellett szer-
kezetük rendkívül szilárd!
Vonóerejük rendkívül a leg-
minimálisabb!
Kezelésük rendkívül könnyű
és egyszerű!
Az egész eke egyszerre köny-
nyen kiemelhető!
Nincsen eltörődés!
A szántás egyenletes!
A talaj megművelése és porha-
nyítása az elismert legjobb, mert
bármily talajnemhez és szántási
mélységhez, valamint bármily
vonóerejű géphez speciális ekék szállit-
hatók. Minden traktortulajdonosnak
érdekében áll bekérni ezen ekék-
ről szóló részletes árjegyzéket,
valamint árajánlatomat.

Szállítás raktár-
ról azonnal!

DRESCHER GYULA, BAJA.

Az Eberhardt Testvérek, Ulm, a.D. eke-
gyárának magyarországi vezérképviselője.

Zöldség- és főzeléktermését megvásárolja feladóállomáson átvéve

POZSONYI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, POZSONY

Sürgőnycim: Lauferes Pozsony. Koronázási-domb-tér 2. Telefonszám: 1568 és 1678.

Szállit: ponyvát, zsákokot, fapeckes kévekötőfonalat és mindennemű műszaki cikkeket és vetőmagvakat. 1241

**Mézkészletét
mielőtt eladná**

|| ajánlja fel ||
saját érdekében megvételre:

**ELSŐ MAGYAR MÉZEXPORT ÉS VIASZKMŰVEK
REHBERGER JENŐ cégnek, SZOMBATHELY.**

Edények bérmentve küldetnek.
Az áru készpénzfizetéssel átvétetik. 1044

Maschinentabrik **IMPERIAL** G. B. H. Meissen in Sa.

Egyetlen különleges gyártmányú SZÁRÍTÓBERENDEZESÉK.

Imperial szárító

hőlég és gőz részére. Mindenféle aratási termékek, burgonya, répa, gabona, kukorica, szőlő- és gyümölcstörköly, sör- és szeszfőzdei törköly, moslák stb. részére. Konyhai, vásárcsarnoki és vágóhídi hulladékok értékesítése.

Magyarországi vezérképviselő

DR. KOPPER A., Budapest, VII., Dohány-utca 68. 173

Ajánlunk a legutányosabb árban, míg készletünk tart, a helföldi termésű fehér **tarlórépamagot és biborheremagot.**

Árjajánlattal szívesen szolgálunk. Somogy megyei gazdasági egyesület védnöksége alatt álló Árufogyasztási és terményértékesítő szövetkezet, Kaposvárott. 1242

Uradalmak figyelmébe!

Összes **KÖTÉLÁRU**

(kötőfók, istráng, borjú- és rudalókötel) megrendelhető **SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA** cégnél, Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 53. Sürgőnycim: Uszó Budapest. Saját ház. Alapítva 1884. 1284

100 darab szorgalmatosan lehozott, száraz, jó

**hőrcsögbőrért 50 koronát,
vakkantubőrért 50 koronát**

ízet **KÖLNER D. szőrmenagykereskedés, LIPCSE** (Németország). Igen ösmeretes, jóhírű, vagyonos cég. Megküldést postával, 5 kg-os csomagokban kérés. Az értékét azonnal postával megküldöm. 1067

Megvételre keresek

300-500 m. holdas nemesi birtokot,

lakóházzal, jó gazdasági épületekkel és teljes felszereléssel. Cím a kiadóhivatalban. 1240

ELADÓ hasban importált 3/4 éves befolyatott **5 darab vöröstarka és 13 darab feketetarka hollandi üsző,** továbbá egy ugyanilyen **bika.** Érdeklődök **Dinnyési Uradalom, Dinnyés, Fejér megye** forduljanak. 7592

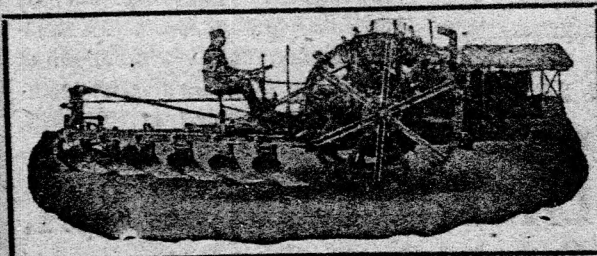
Kosbárányok, Hemshire Down, 4 hónapos, kiváló szép példányok, **eladók.** Megtekinthetők Alsóbesnyői gazdaságban, állomás Adonypusztaszabócs, Fejér megye. Bővebbet **Budapest, IV., Eskü-tér 5., II. 8. Elek Ferenc** és dr. Elek István gazdaságainak központjában. 1287

Tarlórépamagot

ajánlok azonnali szállításra, kerek, fehér húsú, étkezési célokra, ezéni sajáttermésű, kg-ként 90 K árban, 5 kg-os tételktől fogva bármely mennyiségben. 1270

Hacker Lipót, Szilasbárhás, Veszprém vármegye.

Gaál Imre és Társa Szolnok

Sulya jóval kevesebb, mint más motorokénak. Üzemben megtekinthető Szolnokon. 1251

Ujabb szállítmány

40 lóerejű

3-4 ekével

**EXCELSIOR
MOTOREKE**

**előre és hátra
szerkesztett
automatikus
ekkiemelővel.**

Raktárunkból azonnal szállíthatók!

1127

igen erős kenderhevederből, csattos és csatolandó részek, szügy eleje erős szíjbőrből, illebéssel, 1 pár lóra extra erős 240 K, gépszíjgurt-niból 280-320 korona.

Legjobb referenciák!

Petrucz Szilárd

szíjgyártómester,
Budapest, VII., Dembinszky-utca 22. szám.
Az állatorvosi főiskola közelében

RENDELJÜNK KÖZVETLEN
A FELTALÁLÓNÁL!
BŐRREL KOMBINÁLT, KÍPRÓBÁLT
IGÁS LŐSZERSZÁM

Bőrszerszám,
Kötőfék, istráng,
istrángtáska napi
áron. Különféle
nyereg raktáron

MAGVAKAT

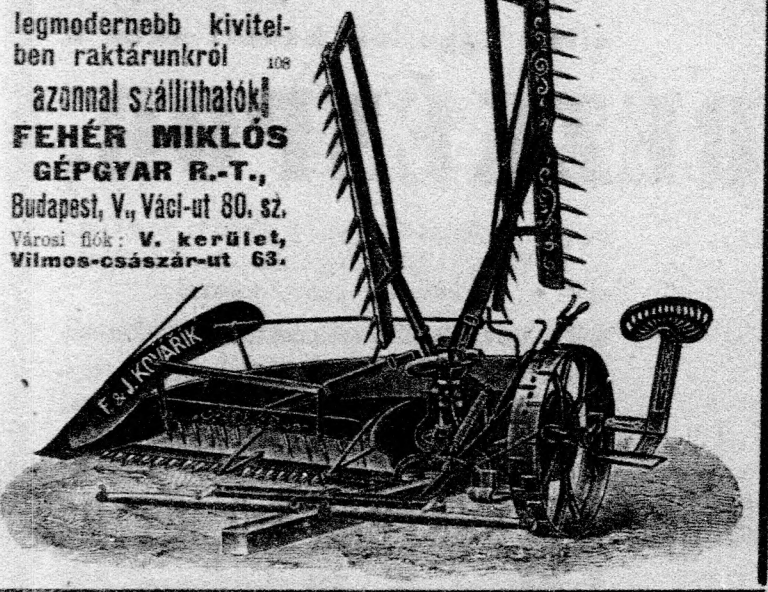
feltétlenül megbízható
minőségben szállít

KUN ÉS SIMONYI CÉG, BUDAPEST, V., BÉLA-UTCA 2.
TELEFON: 166-68 és 183-31.

Idei termésű uradalmi **tarlórépamag** olcsón kapható.

Marokrakóaratógépek, fűkaszalók

legmodernebb kivitelben raktárunkról azonnal szállíthatók!
FEHÉR MIKLÓS
GÉPGYÁR R.-T.,
Budapest, V., Váci-ut 80. sz.
Városi fiók: V. kerület,
Wilmos-császár-ut 63.

Otto Ellerbrock

gépgyár és részöntőde
Hamburg-Barmbeck.

Legújabb rendszerű gépek, mezőgazdasági termények és hulladékok feldolgozására. Mosó-, hámozó-, vágó- és szakítógépek. Főzűstők és egyéb segédgépek aszaltgyümölcs-, savanykukáposzta-, konzervek és gyümölcszagyarak részére. A birodalomnak elsőrendű és szállítóképes különleges gyára. Normális típusok jelenleg raktáron. Tervezetek, kötségetések és nyomtatványok készségesen küldetnek.

Sürgőnycim: **Ellerbrock Maschinenfabrik, Hamburg.**

1042

Ajánlok idei, saját termésű vetőmagvakat

faj és csiraképesség szavatolásával szeptember-októberi szállításra, legkorábban beérő „De grace” cukorborsót, leggyorsabban megérő „Expresse” cukorborsót és legbőtermőbb „Amerika csodája” cukorborsót, stokerai száraz borsót, zöldbabot, vajbabet, fehér spárgatökmagot (guggonulót), óriási sütőtökmagot, kerek braunschweigi hagymamagot, hosszukás makói hagymamagot, édes petrezselyemmagot, hosszú sárgarépa- és rövid karottmagot, legkorábban beérő legbőtermőbb paradicsommagot, görögdiinnyemagot, középhosszu bőtermő uborkamagot, kék makói, ricinusmagot és óriási tányéru orosz napraforgómagot. A magvakat a legkorábban beérített, legszebb gyümölcsökből termelem.

STEINER KÁROLY KALMÁN gazdasága, **PETRÓCZ,** Bácska.

Farhas rendszerű
**Sodronyüveges
íslállóablak**

Farkas és Tsa
Budapest, Lehel-utca 8.

szűcs készítményeknek
beszerzhetők a Magyar
Mezőgazdák Szövetség
által is. Kérjen Állapot!

Farhas rendszerű
**Idomvas-
ablakok!**

Zsák- és ponyvakölesözés.

ZSÁK- ÉS PONYVAKERESKEDŐ
vétel és eladás.
PATAK HUGÓ Iroda: BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 19.
Telefon 156-76. Fióktelep: FIUME, BAROSS-KIRKÓ.

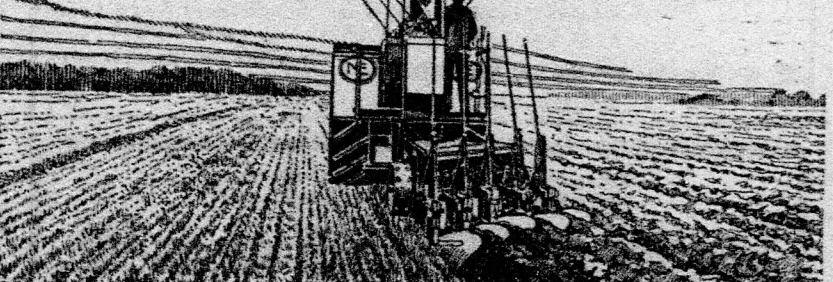
MUNKITELL

ESKILSTUNA SVÉDORSZÁG
Alap. 1832.

MOTOREKÉI

MINDENFÉLE NYERSOLAJJAL HAJTHATÓK.
A VILÁG LEGELŐKELOBB GYÁRTMÁNYAINAK EGYIKE.

Kizárólagos vezérképviselőt Magyarország, Ausztria és Balkán részére:
MAGYAR FÖLDBÉRLŐK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, VI. KERÜLET, ANDRÁSSY-UT 21. SZ.
Telefon: 152-66 és 59-29. Sürgőnycim: Földbérők 15266

MOTOREKÉINK

a traktor-rendszer szerinti vannak építve - vagyis hajtóró és eke külön-külön - még pedig két nagyságban: a 20/24 lóerős, kisebbik 3 vasú ekével, a 30/40 lóerős, nagyobbik 5 vasú ekével.

A TRAKTOR
kizárólag acélból készült és a lehető legnagyobb mértékben SKF önszabályozó, golyós csapágygal van ellátva; ezáltal magas hatásfokot és nagy vontatóképességet érünk el.

AZ EKE
minden tekintetben szilárd és mindenféle talajviszonyokhoz alkalmas konstrukcióval bír. Az ekeket egymástól teljesen függetlenül és munka közben különböző mélységre állítható be.

MOTOREKÉINK
tehát úgy a nagyobb mint pedig a kisebb mezőgazdaságok univerzális gépei szántáshoz, hámozáshoz, hántáshoz, boronáláshoz és a talaj egyéb megműveléséhez, cséplőgép, szalmaprés, szivattyú, malom, szecskavágógép, arató- és kaszálógép hajtásához, valamint mindennemű szállításnál.

Mindennemű gazdasági gépek és műszaki cikkek árusítása.
Kérjen árajánlatot.

EREDETI LOHR-DARÁLÓMALKOK

6. számú, tartalékkövekkel, 600 milliméter átmérővel, budapesti raktáramról azonnal szállíthatók:

SZŐCS SÁNDOR**MŰSZAKI ÜZLET**

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 58/a. sz.

1321

tarlórépamag

Saját termésű, fehér husu kerek

1304

kilónként 90 koronáért eladó

Erdélyi István körjegyzőnél, Somogyváron, posta és vasut Somogyvár.

Bérbeadási hirdetmény.

A néhai Révay Ferenc báró turócmezei uradalmához tartozó:

1. Biatnica község határában fekvő 3 kat. hold belsőség, 352 kat. hold szántó, 50 kat. hold rét és 153 kat. hold legelőből álló, összesen tehát 553 kat. hold terjedelmű Szebeszló pusztának nevezett mezőbirtok a hozzátartozó szeszőzdevel együtt; továbbá

2. Turócbéla község határában fekvő 3 kat. hold belsőség, 98 kat. hold szántó, 6 kat. hold rét és 18 kat. hold legelőből álló, összesen tehát 125 kat. hold terjedelmű mezőbirtok; valamint

3. Szklabinyaváralja község határában fekvő 10 kat. hold belsőség, 110 kat. hold szántó, 20 kat. hold rét és 100 kat. hold legelőből álló, összesen tehát 250 kat. hold terjedelmű mezőbirtok akár együttesen, akár pedig külön-külön 1919. évi május hó 1-től 1920. évi április hó 31-ig terjedő további egy évre ismételtén bérbe fog adni.

Bérbevenni szándékozók felkértenek, hogy írásbeli ajánlataikat f. évi szeptember 20-ig Mosócon, az uradalom központi irodájában nyújtsák be, ahol egy-szersmind bővebb felvilágosítást is nyerhetnek. Ugyanott a szerződési feltételeket is megtekinthetik. Ajánlattevők ajánlataikhoz mindaddig kötvé maradnak, míg azok el- vagy el nem fogadásáról alulírottól értesítést nyernek.

Eperjes, 1918. évi július hó 12-én.

Dr. Novák István s. k.
megyés püspök, zárgondnok.

1309

Tarlórépamagot

ajánlunk a gazdaközönségnek azonnali szállításra, zöldfejű, sárga, kerek ószi tarlórépamagot és fehér, kerek tarlórépamagot legolcsóbb árban. Fajazonosságról és teljes csiraképességéről kezeskedünk.

Veszünk biborheremagot

bármily mennyiségben, első- és másodrendűt, mintázott legolcsóbb ajánlatot kerek.

Drach Áron és Fia mag- és termény-
nagykereskedő, Pápa.**Gazdasági, erdei, mezei vasutak**

tervezését és építését vállalja

Szabady Károly792 magánmérnök, építési vállalkozó.
Budapest, Ilka-utca 26. sz.**ZSÁK**

ponyva, zsineg, papir-szalmaszák, fejtáncos kapható Schillinger Miksánál, Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz. Telefonszámok: 45-26, 142-75. Alapítattott 1878. Zsák- és ponyvakölcsönzés.

60 hold tők idei terméseegyütt vagy vagonkételekben eladó.
Gr. Berchtold uradalom, Nagyoroszi.

1185

tenyészkos.

Ragályi uradalomban az idén eladásra kerül 25 drb tiszta vörben tenyésztett 1 1/2-2 1/2 éves rambouillet tenyészkos. Érdeklődők forduljanak az uradalmi főintézőséghez, Ragály, Gömör m., posta és táviró helyben.

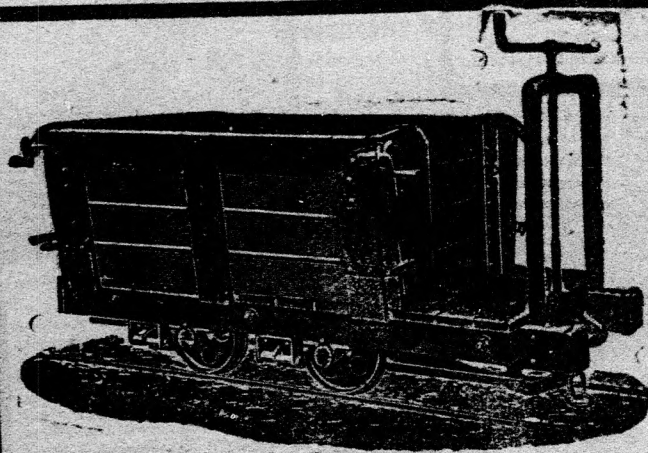
1297

tölgy-, bükk- és fenyőfaállománya talajjal együtt eladó.

Zemplén megye, Izbugyaradvány község határában, 54 hold területen levő erdő,

Vasúti állomás 2 kilométernyire van. Eladási feltételek SZATMÁRY BERTALANNAL, MUNKÁCSON megtekinthetők.

1243

Magyar Bank és Kereskedelmi R.-T.

Reskényvágányú Vasutosztálya

Budapest, V., Vilmos-esászár-ut 32.

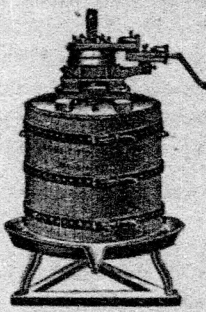
Gazdasági vasutak

nyomjelzése, tervezése és építése.

A Győri Vagongyár gyártmányainak eladása.

Költségvetések és mérnöki látogatás ingyen!

MABILLE RENDSZERŰ SZŐLŐZUZÓK

Kénlap.
Borszivattyúk.
Bortömítők.
Szőlőmetszőgépek.
Erjesztőtölcsérek.
Dugaszó gépek.
Borkeverők.
Palacktöltőgépek.
Akonák.
Hordódugók.

Kérjen részletes
árjajánlatot!

BORSAJTÓK

egyenes és kupos hengerekkel.

Azonnal fedezze szükségét, mert készletünk csekély, s ha eladtuk, a háború alatt nem lesz módunkban szállítanunk.

SCHOTTOLA ERNŐ

borászati és pincészeti
cikk nagykereskedése

Szüretelési
eszközök.
Borszűrők.
Szőlőszedőállók.
Erjesztő akonák.
Kupakoló gépek.
Bormérők.
Palackmosógépek.
Hordóbádog.
Parafa dugók.

Kérjen részletes
árjajánlatot!

Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 53.

1117

AJÁNLÓK

kötelezettség nélkül, postán előleg és utánvétel mellett, vasúton az egész összeg előzetes beutalása mellett:

98% rézgálic 250 kg-os hordó vételnél 1 kg.	17.— K
98% rézgálic postacsomagokban 1 kg.	18.— K
Kénlap sárga, 1 kg-ra körülbelül 100 lemez, 1 kg.	38.— K
Rézkénpor 98% kénből, 10% réztartalom, 1 kg.	28.— K
Rézkénpor 70% kénből, 10% réztartalom, 1 kg.	18.— K
Kénpor sárga, 96%, prima, 1 kg.	38.— K
Kénrud vagy darabos kén 1 kg.	38.— K
Perocid 45% tiszta, 2 kg. megfelel 1 kg. rézgálicnak, 1 kg.	5.— K
Perocid 35%-os, 1 kg.	4.— K

és más e szakmába vágó cikket a legolcsóbb napi árban.

Stern Henrik

nagykereskedő, Budapest, VIII. ker., Rökk-Szilárd-u. 6/18. sz. Telefon: József 52-01.

871

HAJTÓSZIJAK

cséplőgépek, malmok
stb. meghajtására.

Azonnal szállíthatók!
Nagy erők átvitelére is alkalmasak!
Medvesség iránt érzéketlenek!

Kattner és Társa, Graz, 16.

1272

Kazánfűtők, gőzgépezők, gyárosok stb. figyelmébe!

Legjobb gyakorlati tankönyvek:

NASZÁLYI JÓZSEF kir. ipari főfelügyelő munkái:

A gőzlokomobilok szerkezete és kezelése

III. kiadás. 194 oldal. 8 Kor. és 75 fillér
183 ábra. Bolti ára postaköltség.

A stabil gőzkazánok és gőzgépek

IV. kiadás. 276 oldal. 10 Kor. és 75 fillér
244 ábra. Bolti ára postaköltség.

Mindkét munka a vizsgákon előforduló kérdések jegyzékét is tartalmazza.

Megrendelhető az összeg előzetes beutalásával a "Patria" szakkönyvkereskedésben, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. (Köztelek.)

SZŐLŐKÖTŐZŐK, KÉVEKÖTELEK,

szakkötőzörsínek, gabonaszák, szalmaszák, fejpárna, takaró, kölcsönponyva legolcsóbban beszerezhető
Faludi és Eleknel, Budapest, V., Nagykorona-utca 22. sz. Sürgőnycim: Segel. Telefon: 82-37. és 175-80.

802

Birtokeladás és bérlet.

A szatmári székeskáptalan jásznagykunsozónokmegyei, Besenyszög községhez tartozó birtokából 3500 magyar hold, 500 holdas részletekben is, örökáron eladó. 1750 hold pedig: 500, 500 és 750 holdas részletekben, 1919. év október elsejétől haszonbérbeadó. Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt **Chiovini Ferenc uradalmi felügyelő**, Tiszapüspöki, posta helyben, Jász-Nagykun-Szolnok megye.

1288

Szavatolt minőségű káposzta- és braunschweigi sárgarépmagra

termelő vevők előjegyzéseit már most elfogadjuk. Telepünkön lábon megtekinthető,
a Magyar Vetőmagvakat Nemesítő Intézetnél, Beleneze, Temes m.

Nedves gabonát is csakis szabadalmazott dobkosárbetételeim alkalmazásánál lehet tökéletesen kicsépelni.

!! Tekintettel a nagy áruhiányra, kérem t. vevőimet, szükségletüket a következő időnyre már most fedezni. !!

Cím: **KEMÉNY MANÓ**, műszaki üzlet, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8. szám.

A HUNYADVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET vándorfőkertészt keres

Évi 4800 korona törzsfizetés, 1200 korona háborús drágasági pótlék és 1200 korona lőtarási általán mellett. Kertészeti tanintézeti oklevéllel bíró s különösen a gyümölcsfakertészetben jártas, agilis, jó előadóképességű urak ajánlatát okmánymásokkal a Hunyadvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala címére (Déva) kérjük beküldeni.

1282

Dr. Jékel László min. eng. nyilvános Himlőnyirktermelő Intézete

Nagykárolyban.

Malacok oltására szállít kiváló eredményű védhimlőnyirkot,

tömeges oltáshoz 100 egyénenként 12 koronáért. Sok uradalomhoz bevezetve s rendszeresen használva. Használati utasítás mellékelve; oltógerely 12 kor. árban mellékelhető.

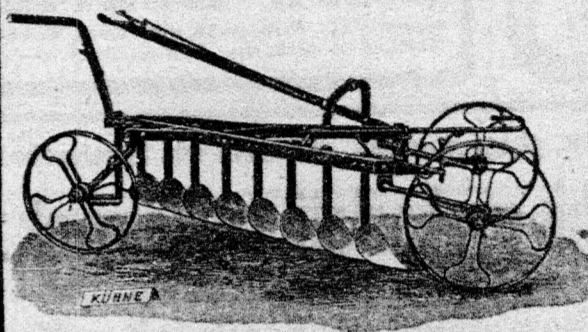
1264

Magyar Földbérlok Szövetkezete

Géposztálya

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. szám.
Sürgőny cím: Földbérlok 15266. Telefon: 152-66 és 59-29.

Mindennemü gazdasági gépeket és eszközöket elismert elsőrangú kivitelben szállít:

„KÜHNE“

Mezőgazdasági

Gépgyár R.-T.

Mosonban.

Alapított 1856.

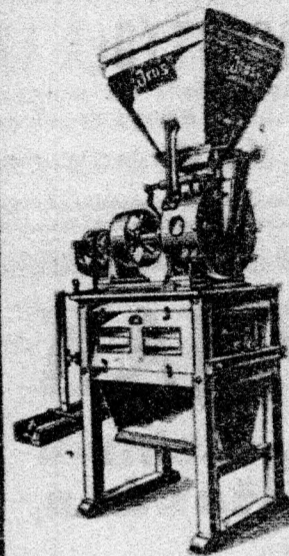
Főraktár: Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 59. szám.
Fiókraktárak: Debrecen, Temesvár, Kaposvár, Szabadka.

Októberi szállításra

ajánlunk eredeti svéd acélanyagból 30 sodronyból 5 részben font, 19 mm. vastag, egyenként 450 méter hosszú

gőzkesodronykötelet,

melynek szilárdsága □-milliméterenként 170—200 kilogramm. Előjegyzéseket már most elfogadunk és a rendeléseket beérkezések sorrendjében intézzük el.

Uradalmai, gazdasági, kenyérgyárak, sütődék, szövetkezetek, közösek stb. ~~1222~~ szükségletük előállítására ajánljuk legjobban bevált, szabadalmazotti

K. modell Irus daráló- és lisztőrőlmalminkat.

Malmainkkal takarmánydara, tészta, 1026- és kenyérliszt, minden finomságban állítható elő, kiőrés búzánál 84%, rozsnál 80%. Takarmánymagvak, szeszszórt szalma, hafa, lucerna, tengoriszka, csutka stb. szintén lisztfinomságig őrlhetők.

Ezen speciális gép gazdaságokban ma már nélkülözhetetlen.

Bárhol felállítható, kevés helyet igényel és minden előzetes műszaki képzettség nélkül bárki által kezelhető. Minden hajtóerőre alkalmas. Bővebb felvilágosítást és ábrák iránti kérelmekkel forduljon!

Irus-Művek Magy. Közp. Iroda

Budapest, VI., Podmaizky-utca 21. sz. Telefon: 97-82.

TARLÓRÉPAMAGOT

idei termésű, belföldi fehér, szavatolt csiraképes, kilója 90 K. ajánlok

REICHENFELD GYULA

magnagykereskedő,
NAGYKANIZSA.

Fehér darabos meszet, prima portlandcementet, gipszet, kátránypapírt, üzemi szenet, henger- és kenőolajat, kocsi-kenőcsöt, kénport, kékgálicot, vasgálicot, cukorgyári mészszipot, ökörlánost stb.

szállít: Weiner Gyula műszaki és gazdasági irodája, Budapest, V., Pozsonyi-ut 2/B. Telefon: 170-68. A cég bejegyezett 1909-ben.

Konyhakerti és gazdasági magvakat

megbízható termelők-
től legmagasabb áron veszünk.

Hagyma- és főzelékféléket

állandóan vásárolunk.

Áruforgalmi R.-T., Makó.

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V., Zoltán-utca 2-4. sz.

Szállít: tatabányai, tokodi, dorogi akna, dara, darabos és cséplési szenet, tatabányai és téglabrikettet, felsőgallai és miskolc-diósgyőri darabos és építkezési meszet, felsőgallai M.Á.K. védjegyű portlandcementet.

Borsodi Szénbányák Részvénytársasága

Budapest, V., Zoltán-utca 2-4. sz.

Szállít: Királyi, Sajószentpéteri, Sajókazai, Rudóifalvi és Kazincsi akna-, cséplési és darabos **SZENET**

Egy 25 HP Ganz-gyártmányú, Bánki-féle **BENZINMOTOR**

(stabil) álló hengeres, jó karban, az összes hozzávaló tartozékaival eladó. Megtekinthető San-Marco hercegné uradalmában, Nagykömlös, Torontál m.

Jószággfelügyelői, főtisztai állást keres

35 éves, keresztény, nagy munkabírásu és organizáló képességű, legelsőrendű szakérő, intenzív üzemi nagy uradalomban, vagy mezőgazdasággal egybekötött iparvállalatnál. Megkereséseket „Intenzív 826“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Megkeresetnek olyan gazdálkodók, gazdaszövetkezetek és ipari hízalók, akik a m. kir. földművelésügyi miniszter 105.600/1918. sz. rendelete értelmében közszükségleti célokra **sértéseket hízalhatnak,**

sziveskedjenek a városi közlémezési irodával, Pozsony, közölni, vajjon hajlandók volnának-e **Pozsony szab. kir. város közszükségletére** sertéseket, milyen számban és milyen időszakban hízalásra beállítani.

Eladó kb. 1000 m. hald kiterjedésű földbirtok,

Berettyóújfalui állomáshoz 2 km.-nyire, országot és folyóviz mentén, melyből 500 hold szántó, a többi jó minőségű kaszáló és legelő. Parcellázásra igen alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad báró **Vay László uradalma, Zsák, Bihar m.**

Megvételre keresünk

két éves yorkshirei tenyész kocákat és fél- vagy háromnegyed éves süldőket.

Cím: beodrai Karátsonyi Andor uradalma, Beodra, Torontál m.

Motorekevezetőket és gőzekegépészeket

keres azonnali belépésre a Torontálmegyei Talajművelő Részvénytársaság, Nagybecskerek.

Vétel

Keresek megvételre egy-két millió értékű, elhanyagolt művelési terű, vagy erdőbirtokot. Cím: Erdélyi 7351 jellegű a kiadóhivatalban. 7351

Anyarozsot allandóan vész budapesti vegyészeti gyár, Budapest. X. ker., Gyömöri-ut 25. sz. alatt. 7355

Megvételre kerestünk egy gőzszállító gépet. Ajánlatokat Ujpesti gazdaság, Báncsólai utca. 7423

Gözeke karbantartó keresztek azonnali megvételre. Glaser A., központi iroda, Fosszony, Stefánia-ut 6/b. 7338

Hidraulikus vagy motoros gépek azonnali megvételre. Ajánlatot és leírást kérek. László Lajos, Ape, Heves m. 7338

2 db jókarban lévő fűtőgép repárgépeket vásárolnánk. Ajánlatokat gyártmány és ár megjelöléssel kérünk. Főnöki Ügyosztály, Pusztaleányok, posta Tolna. 7334

Azonnali átvételre keresztek egy, esetleg már használt, de feltétlenül jó állapotban lévő és korlátokkal el látott marhanizáció; ugyan- csak keresztek 4-5 használt, de teljesen jó állapotban lévő vasanyagú öklorszékek és egy darab jó hordású kétkerekű fedéres kordé. Ajánlatok Beszék Béla, Pusztaleányok, u. p. Gáboros címre kérjétek. 7318

Birtokot hatszáz ezer korona készpénzért eladni, körülbelül egy millió korona vételárig, vannak. Jó minőségű, sík fekvésű, vasút- és országúthoz közel fekvésű kívánatos. Irásbeli ajánlatokat leírással az irásokból továbbít Dr. Klein Sándor, Budapest, Margit-kört 1. sz. Ugyanaból honoriálok. 7329

Szülőbirtokot keresek megvételre. Micskei, Budapest, Ferenc-kört 19. 1929

Keresek két darab használt csúszós tegeredődarabot, teljesen üzemképes, vonórúddal egybekötve, továbbá két fűhenge t. Ajánlatok Strausz Gyula, Horgos címre küldendők. 7307

Keresek megvételre, esetleg bérbe 300-400 holdas birtokot, lehetőleg fekete földet, esetleg fekete homokot, Állomások közel. Cím: Hartmann Péter, Miskolc, posta Albert-utca. 7480

Bérlés

Bérlés keresztek folyó évi október hó 1-ére, esetleg azonnali átvételre, 1500-2000 holdig, síkfekvésű, lehetőleg dunántúli vidéken, esetleg Heves, Nógrád, Hont és Borsod vármegyékben, közel vasúti állomáshoz, jó közlekedési úttal, elegendő élő és Holt léltárral és gazdasági épületekkel, urilakkal stb. Részletes leírást kérek a kat. biróknál másolatban beküldésével Károlyi István címre, Retéd, u. posta Jánosváza, Yas m. 6795

Budapesttől 61 kilométerre, nyitra prima, téglázott, körülbelül 26 magyar hold körül, az északi oldalra néző, Kovács, Budapest, főposta 115. 7397

Keresek 500-800 holdas birtokot megvételre. Cím: Filipi Pál, Antalvár, u. p. Zirc. 7432

Keresek saját részemre októberi átvételre körülbelül 800 holdas birtokot megvételre. Cím: Filipi Pál, Antalvár, u. p. Zirc. 7432

Ho: szabb idejű bérlésre keresek 2-3 holdas konyhakertet, vasút mentén, tisztességes lakóházzal és mellékhelyekkel. Kovács Gyula, ok. kertész, Harsbarszka, 7396

Őszi átvételre keresek 500 hold birtokot használt bérbe, állomáshoz közel. Mahovits Gyula, Kuncsorba. 7368

KÖNYVEK! UJDONSÁGOK!

Az itt hirdetett könyvek megrendelhetők a "Patria" R. T. szakkönyvkereskedésben, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen.

A világháború és az új élet. Hoer. Lambert. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Magyar nyelv. Egy fűzött könyv. Csiki Károly. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 2-70

Gazdasági kézikönyvtár. (Kézikönyv- és kézikönyvtár) Szerkesztette: Buday Barna. 14 kötetes könyv a gazdasági élet minden ágáról. Állomások közel. Cím: Hartmann Péter, Miskolc, posta Albert-utca. 7480

A földterületek földmunka és kertészeti munkái. Szerkesztette: László Lajos. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Gépjárművek. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Köztelkek zsebnaptár 1918. Szerkesztette: Székely Gyula. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

A napraforgó termelése. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Heszteróczy Adorján és Székely Zoltán. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Tejgazdaság. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

A ragadós és fertőző állati betegségek ismeretése, valamint az ellenük való oltásokról és a megelőzésről. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Köztelkek zsebnaptár 1918. Szerkesztette: Székely Gyula. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Tűzgépek, vagyis a fűtőgép és gőzgépek ismeretése. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Stabil gépjárművek szerkezete és kezelése. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Lokomobil és felálló gépjárművek szerkezete és kezelése. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Schidlof módszerének lényege. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Benzinmotorok, a négy- és kétféle motorok szerkezete és kezelése. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Földművelés, takarmány- és konzervgyártás. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Központi szeszizatók kézikönyve. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

A mézszőlőgyógyászat alkalmazásának szerkesztése. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Házállatunk oltásai. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Takarmányozásban a legújabb elmélet és gyakorlati ismeretek alapjai. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Német nyelvű zsebkönyv haladók részére. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Német nyelvű zsebkönyv haladók részére. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Német nyelvű zsebkönyv haladók részére. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Német nyelvű zsebkönyv haladók részére. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Német nyelvű zsebkönyv haladók részére. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Német nyelvű zsebkönyv haladók részére. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Német nyelvű zsebkönyv haladók részére. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Német nyelvű zsebkönyv haladók részére. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Német nyelvű zsebkönyv haladók részére. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Német nyelvű zsebkönyv haladók részére. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Állatorvosi recipienetk. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-60

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Károlyi István. R. T. szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25., az ország előzetes bekládás ellenében portómentesen. K 3-90

ELEVÁTOROK, SZŐLŐZUZÓK, SZŐLŐPRÉSEK,

minden más mezőgazdasági gép raktárról azonnal szállítható

ZENTAI JÁNOS ÉS FIA gépnagykereskedők, SZABADKA.

MARHALÁNCOK

12 kor. 50 fill. és kötőfékláncok 6 kor. 50 fill. árban kaphatók Diósy Jánosnál, Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 24. szám.

NÉGYEZER holdas mágnás-birtok Alföldön eladó.

Kétézer ötszáz holdas mágnás-birtok Alföldön **hárbeadó.** Kétézer holdas hírneves mintagazdaság Dunántúli természettel, pazar felszereléssel bármikor **megvehető.** Ezer hold körüli birtok kastélyval, lehetőleg szeszgyárral, bárhol sürgősen keresztek. Felvilágosítás: **Török István** hirdetőirodájában, Budapest, VIII., Rákóczi-ut 61. szám. Ugyanígy kaphatók: minden terjedelemben birtokok, erdők, birtokok, továbbá birtokok, paloták, villák, családi házak, telkek, mindennemű pénzkölcsönök, finanszírozások. Törvényszékileg bejegyzett cég. Telefon. Magas referenciák és összeköttetések. Birtok-jegyzék ingyen! 1808

Egy mezőhegyesi kitűnő hágo NONIUS MÉN ELADÓ.

Bővebbet **SZÉKERES ÁRKSNÁL,** Vajta, Temes megye. 1237

Birtokeladás.

Bács megyében, Zombor város határában, eladó 208 kat. hold első minőségű, igen kedvező fekvésű föld, szép urilakkal és megfelelő, jó karban levő gazdasági épületekkel. Érdeklődők forduljanak az alulírottához, ki készséggel szolgál minden irányban felvilágosítással. **BICHLER VILMOS** takarékpénztári igazgató, Œrszállás (Bács megye).

BÖRBAKANC

fatalpall K 36.40. cipőtalvány ellenében bárhova szállítható.

Cipőjegy nélkül szállítható ARATÓPAPUCS

TELEFON: 16-34. párja K 8.30 TELEFON: 16-34. SCHÖNFELD MUNKÁSBÁKANCRAKTÁR Budapest, VI., Vilmos-ozászár-ut 43. szám.

Vegyesek

Földbérlet, gondáskodó, vagy erdősz családánál keresek hat hétre nyári tartózkodást nővérem és két kis gyermek és kisasszonya részére, egy-két szobával, polgári ellátással, árnyas udvarral, kert vagy erdő közelében. Ajánlatok Zoltán Béla gyógyszerész, Budapest, Nagykörút-u. 23. cím-zendők. 7666

Pathányok egerek,

meseli egerek, hőseregők, vakondok, fűgék stb. néhány óra alatt jótállással kipusztíthatók mérleg nélküli

"Dulkánkockák"

Által. Kapható 4, 8 és 20 koronára eredeti dobozokban, ház-nálai utasítással.

Özv. Reiner Gézáné,

Budapest, VI., Csongy-utca 24., telefonszám 86-80. Ugyanott pakliknyok és egerek kirtána jóállással vállaltatik. Nagybőv rendelésnél árongetemeny 6874

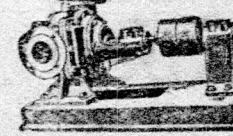
Eladás

Ziska József

utóda **ROSTIÉLY GYÖRGY** mérleggyáros. Iróda és raktárhelyiség: Budapest, VI., Eötvös-utca 47. Alapítási 1872. Telefon 46-12. Ajánlja a legjobb kivitelű és legmegbízhatóbb gébons-művelési, üzedei és száms-dos, valamint gazdasági szeker-, lád- és marhaszer-legyek. A budapesti, főmői és győri gabonatorozók szállítója, ugyancsak számtalan nagy gémsion és uradalom szállítója. **Arjegyzék bérmentve.** Használt mérlegek beca-rítottak és kaphatók. Ugyancsak állapottban javítottak ellapadtak és pontosan eszközöltetnek. Kivátsra szabadlomba is küldök szerszót.

CSILLAG GYULA

szivattyu- és gépgyára, Budapest, V., Tisza-u. 8. Telefon: 170-15.

Uradalom és gazdák

figyelmébe! Kétforgó szivattyúk, kony-hakértészet locsolásra, ren-gesleg mennyiségű víz szór-lítására. Tízliteresek, kü-lönböző szivattyúk, gézeka, lapokozók és lilliszivatty-tyuk speciális gyártása. 376

ARATÓGÉP

eg alkatrészeit minden számban és minden mennyiségben szállít meg a készlet tart **JOSEF ROSHON,** PRAG, Plorenz 19.

Darálómalom,

használt, de napi 40 máza teljesítőképességű eladó. Hátú gazdaság. Kny-gola. 7932

Vajgyéheny és gyéhenykötelek

5 öles kötelekben, nagyobb mennyiségben eladó. Cím: 513 **Schumacher Rudolf Fiai, Óbuda.**

MARHASÓT,

kösöt, szitali sőt szállit **SÓMALOM,** Budapest, VIII., Tömö-utca 24. szám. Telefon: József 45-49. 684

7-VASU EKE

motor vagy magánjáró utáni kapcsolásra, Klső Magyar Gazdasági Gép-gyár gyártmányu, alig használt, teljesen új, ta-laj alkalmazhatósága miatt **ELADÓ** **Schumacher Ru-dolf Fiaival, Óbe-csén.** 453

Sajtgyár

(gépek, üstök, hűtőkészüle-kek, tejszállító- és hűtőka-nák, készülékek, állványok, kádak stb.), ugyancsak leg-modernebb

sertesölberendezés

24 szakaszszal, palafalakkal, esőhomlokzatráccsával, granitvályukkal, minden a leg-jobb állapotban (ugyzinte fogaskereket, biztons. járgány transzmissió- és előgörgővel) **azonnal eladó.** Megtekinthető jelentkezésre **H. Judmair** földbirtokos-nál St. Stefan Ob/Loeben, kérdőzködések és ajánlatok **R. Scherbichter, Feidbach, Steiermark,** kéretnek. 7181

Méhkerelőzet

bármily mennyiségben folyómentenként 1 koronáért, valamint gazdasági kerekéket, míg a készlet tart, darabon-ként 120 koronáért, az összeg előzetes bekl-dése mellett **2 napon belül szállit!** **Lam Tibor** rebec-nádori gazdasága, **Városhidvég** (Somogy megye). 7113

Tarlórepamag,

fehér, hosszú, idei termésm, 120 kg. eladó, kicsi-ben is, gróf Teleki Józsefnél, Eszék-széki uradalomban, Bacs-ánud. 7472

Eladó

egy 10 lóerős, W. F. Foster & Comp. Lincoln gyártmányu lo-komobíll, valamint egy 10 lóerős Elő Magyar Gaz-dsági gépgyár gyárt-mányu cseplőszekrény, mindkettő használható jó karban. Bővebb felvil-gosítást az alábbi a Pestszentlőrinc Gazda-ság Intézetébe, Pest-szent-Girincen. 7387

Szappan-gyökér,

elsőrendű, rudakban és megvágya, 100 kilogrammos tételekben is kapható. 7598 **Gyógyszereszek Orsz. Pénzületele.**

Törött gazdasági gépreseket

újjal azonos szilárdság mellett **meghegesztünk** autogén uton. Hegez-tésre bármely gazda-sági gépműhelyt csekély költséggel berendezünk. **LAKOS és SZÉKELY hegesztő-gyár, Budapest, VI., Béke-tér 3/a.** 7416

10 lóerős MÁV. cseplő-

gurutúra, Készült jaluus géppel eladó, azdig használt-lakható. Továbbá mindentelje-gép, igazgatási stb. eladó. Wolf E. Cickota. 7419

Szántógép,

benzinmotor, hatbarátok, eladó. Cím: Föld-ényiud György Birta, Ga-vodaia, Lachitány, Krassóvár-erény megye. 7469

A karcagi határban

10 lóerős MÁV. cseplő-gurutúra, Készült jaluus géppel eladó, azdig használt-lakható. Továbbá mindentelje-gép, igazgatási stb. eladó. Wolf E. Cickota. 7419

lgátszekérkerekéket,

újja, vasalva, 4-es ráfál, 2-2 kar-kával, vagy vasalattal is állan-dóan szállitok 15-20 g. ler-belester, szilárdgyak, áka-vagy kővályok, bukfatapok. Ár: vasalattal K 260.-, vasalva K 300.- Tolnay Dániel, Deb-recen, Eötvös-utca. 7471

Tarlórepamag,

fehér, hosszú, idei termésm, 120 kg. eladó, kicsi-ben is, gróf Teleki Józsefnél, Eszék-széki uradalomban, Bacs-ánud. 7472

Schwartz

Zsigmondnak, Me-zőtur város határában, a Körös partján, Konyhakertészetre különösen alkalmas, 2000 hol-dos birtokhoz elegendő épüle-tekkel, 377 magyar hold szántó, 73 hold kaszáló, jutáryosan el-adó, esedeg használatra kiadó. Ertékesíthető Schwarz Zsig-mond tulajdonosnál, Mezőturon, Felsőbb leányiskolával szemben levő lakásban. 7420

Tarlórepamag,

fehér, hosszú, idei termésm, 120 kg. eladó, kicsi-ben is, gróf Teleki Józsefnél, Eszék-széki uradalomban, Bacs-ánud. 7472

Uj gazdasági szeker,

12 drb. eladó, **pestszentlőrinc, Gitye Gépgyár, Nagy-nyád.** 7475

Eladó földbirtok.

Töröttl-ban, kiváson vasút és közúv mellett, 24 kat. hold, 8000 koronájával azonnal átvé-hető, 230,00 korona kedvező költségen van rajta. Csak komoly vevők kéretnek. Leveleket "7522" sz. alatt a kiadói által továbbit. 7322

Báró Berg Miksa

uradalomban eladára kerülő nagyobb mennyiségű idei termésm szilárd, fehér, kerek tarlórepamag. Eladás egy telé-lben történik. Ajánlatok Ura-dalmi Intézetébe, Róttók, posta Fertőszentmiklós kéretnek. 7344

Eladó teljesen jó karban

levő két darab **Deering** ideál kéve-kötő aratógép, 20 kg. maullattal, Prágay Lajos-nál, Vámosgyörk, Heves megye. 7862

Benzincseplőkészlet

8 HP Wichlerle, cseplő Shuttleworth 80 TDD, teljesen felszerelve, javított állapotban eladó Dó-mény Rezső gépműhelyében. Nagyszombat. 7400

Szatmár

megyében, 3 km. vasuti állomástól, 320 magyar holdas birtok (250 hold szántó, 25 hold rét, 37 hold legelő), melyhez 19 hold belsőleg, lakóházal és magyárai tartozik, hódoltsáért 1300 koronáért eladó. Ertékesíthető lehet **Dr. Szabados Béla ügyvédnél, Fehér-gyarmaton.** 7410

Alsó

Zemplénben, 170 holdas (1000 j-6) birtok, kitűnő földök, megfelelő szőlők-ültetvények, lakás, kerttel el-adó. Ár: 6000 K holdanként. Cím: Szeb Ernő, Nagy-kinva, u. p. Halmaj, Abauj m. 7417

Két

másra kivonat használt, nagyon jó minőségű do-hányasné eladó. Cím: Mező-utca 8. Pest m. 7416

Békésszentandrá

közég fekvő 20 magyar hold birtok eladó. Továbbá ugyanazon köze-ghez tartozó, szépen termő, gyümölcsfaikkal szegélyezett 4 hold szőlő is eladó. Ertékesíthető lehet **Báró Brauncker Lano-ránánál, Csabacsőd.** 7418

10 lóerős MÁV. cseplő-

gurutúra, Készült jaluus géppel eladó, azdig használt-lakható. Továbbá mindentelje-gép, igazgatási stb. eladó. Wolf E. Cickota. 7419

Szántógép,

benzinmotor, hatbarátok, eladó. Cím: Föld-ényiud György Birta, Ga-vodaia, Lachitány, Krassóvár-erény megye. 7469

A karcagi határban

10 lóerős MÁV. cseplő-gurutúra, Készült jaluus géppel eladó, azdig használt-lakható. Továbbá mindentelje-gép, igazgatási stb. eladó. Wolf E. Cickota. 7419

lgátszekérkerekéket,

újja, vasalva, 4-es ráfál, 2-2 kar-kával, vagy vasalattal is állan-dóan szállitok 15-20 g. ler-belester, szilárdgyak, áka-vagy kővályok, bukfatapok. Ár: vasalattal K 260.-, vasalva K 300.- Tolnay Dániel, Deb-recen, Eötvös-utca. 7471

Tarlórepamag,

fehér, hosszú, idei termésm, 120 kg. eladó, kicsi-ben is, gróf Teleki Józsefnél, Eszék-széki uradalomban, Bacs-ánud. 7472

Tarlórepamag,

garantált esztraképes fehér, kerek, emberi élvezet-re való, saját termésm eladó. **Schwerer József,** Vinkovce, Szerém megye. 7648

3000

magyar hold. Arányosan szántó, rét, legelő, eszerjés. Urtak parkban. Minden székességen építet. Debreceni fővonal állomáshoz 5 km. E26 és holt felszereléssel, termésmel átvethető. Leveleket a kiadó-hivatal. **Veó csak magyar telek 7569** jelégen továbbit. 7669

Eladó

alig használt, 14 HP Avance nyersalajmotor-szántógép, szemképes, jó álla-potban, összes alkatrészekkel és 8 horud nyersalajvasallal **Öv. Haraszty Károlynál** gazdaságban, posta, Lányóda és tele-főállomás Tiszánok, vasut-állomás Tiszaföldvár, Jászmagy-konaszóknok m. 7692

Gőzcseplőgép,

Clayton és worth gyártmányu, 8 lóerős ka-zán, 400 koronáért és MÁV-gyártmányu cseplő fűszakadó-vel, mássalval és szerszerek-vel, összesen 5500 koronáért, használt állapotban, gyönyörű kisarással, külön-külön is eladó. Felvilágosítást ad dr. Rosztval József, Pozsony, Ven-túr-u. 10. 7693

150 HP

gőzgép, hűtési gyártmány, horz 2 drb. **Kozzwalli** szék, 17 m² szellőztető, P-1 légkörre em-gedélyezve, eladó. Bálori, Buda-pest, Népszínház-u. 44. 7697

Hajtószipjak,

prima pamut-ból, 30-50 mm. szélességgel, eladó. Bálori, Budapest, Népszínház-utca 44. 7698

Alfő gőzmotor,

6-8 HP, fűszakadó, képes állapot-ban. Eladó. Bálori, Budapest, Népszínház-u. 40. 7699

Korfűreszsztalok,

10 lóerős MÁV. cseplő-gurutúra, Készült jaluus géppel eladó, azdig használt-lakható. Továbbá mindentelje-gép, igazgatási stb. eladó. Wolf E. Cickota. 7419

Eladó birtok.

Klanzsallás város határában 183 m. holdas birtok, mind igen jó minőségű szántó, sok és jó karban levő gazdasági épületekkel, eladó. Bővebb felvilágosítást nyervek **Kovacs József** tanárnál, Fegyver-neken. 7694

Eladó

egy, a MÁV. gépgyára-ban készült M.A.B. 20. jellű, ténylegesen 20 lóerős ben-zinlokomobíll előtűtel, kitűnő karban, azonnal átvevehető. Karczag Henrik, Femesvár-Józsefváros, Uri-utca 3. 7696

Birtok,

700 holdas, simonyi ronlan székessé el-adó. Ertékesíthető, Budapesti, Ferenc-kürt 19. 7698

Konkolyozó

(Triéri eladó Gümény Rezső gépműhelyében, Nagyszombat. 7694

Házak, telkek,

villák, nyaralók, földök, szőlőbirtokok, szőlők, kis-és nagy birtokok, erdők, bányák, gyárak, malmok e-mindenféle ingatlanok és vállalkozási eladását, ve-telét, bérletét szolid al-po-n közvetít **Budape-sten, Ujpestben.** Híköp-pletán, Pestszentlőrinc, Kis-pestben, Pestszentlőrincen, Erzsébetfalván és ezek kör-nyékén, továbbá Magyar-oroszág minden vidékén. Ugyancsak, valamint épít-keszítők és személyitűelro

pénzkölcsönt

szere **Keszler Béla**

hatóságilag engedélyezett bankszövetület, ingatlan-forgalmi, továbbá kereske-delmi és birtokbérlet iradája, **Ujpest,** István-utca 10. sz. Ugyancsak kisebb és nagyobb áruvelésműz bérletek, továbbá csetne családok házak, villák, nyara-lók és idebefejezőre alkalmas telkek, emelkivül vidéki kis-és nagybirtok-kei kedvező feltételekkel eladó, esedeg bérbe-adás. 7691

A „HANGYA”

országos szövetkezeti központ bpesti fiókja **A „HÁZTARTÁS”** fogynattal szövetkezet éves szerződés mellett

több ezer liter tejet venne

közvetlen a termelőktől. Ajánlatok a szövet-kezet igazgatóságá-hoz, **BUDAPEST, IX., Boráros-tér 6. szám** küldendők. 1111

Főuri birtokot

500-1500 hold között, f. évi októ-berre, saját részem-re, bérbevétele **kereksek.** Szives ajánlatokat **Főuri birtok 7669** jelgére a kiadó-hivatalba kérek. 7693

Ingatlanok,

ingók és árucikkek adásvételét a legsikeresebben közvetít **Zelmannovics Mózes Técső.** 7687

Veszdünk

jobb vadászféky-kat magá árakon. Radó A. és Tsa, Budapest, Egerem-tér 5. 6798

150-200

kat. hold birtokot, lehet hegyvidéken is, mély vagy vasúttól nem távol, uralkás és gazdasági épületekkel, kereksek meg-vétele. Kaszáló, legelő és bő-víz öltöztetőhelyesen. Ajánlatot teljes letérde és ármegjelöléssel **Berényi József,** Mako, Csanád megye címre kérek. 7311

60-80

lóerős benzindmotor-szántógépet keresek megvételre. Cím: Bakos Dániel, Cegléd, V., Malom-tér 1. 7337

Prima

esőna vagy egyéb mesterséges takarmány készítmény 3-500 g mennyiség-ben. Ajánlatok, preésit állapot-ban, vasúti állomásra szállitva, ott vasúti rakva. **Ruzsiga Ernő,** Honfalkter, posta Honf-várany körúton, a takarmány azonnal szállítható lenne. 7259

Allást keresők Gazdasági alkalmazottak

Bognármester Állást kereső... 7617

Főgépezési vagy jobb gépészi... 7612

Főgépezés megfelelő állást... 7613

Hadmentes szeszyárvezető... 7618

45 éves, nyugdíjazott, na... 7647

Kovácsmester nagyobb... 7649

11-od éves gazd. akad. halgató... 7650

Irnoki Állást kereső augusztus... 7652

Gőzekőfogépezés, szeszy... 7651

Gyakorlott gyors- és gépjáró... 7653

Kisebb gazdaságba gazdasági... 7655

Pagonykezelőberendezési... 7654

Gazdasághoz, főképp szőlő... 7656

Uradmali mérnöknek erdősz... 7670

50 éves, hadmentes, nő... 7659

Fiatallal urinó, ki a kislő-be... 7657

Főkörtészi Állást kereső... 7660

Kőművesmester, hadmentes... 7679

Gépész 10 évi gyakorlattal... 7680

Körtész, terén régebbi... 7681

Szeszyárvezető (gépészi... 7682

Szeszyárvezető, kesztyű... 7684

Főgépezési Állást kereső... 7686

Bizalmi állást kereső... 7696

Gépészkövacs, földmérés... 7698

Állatok

BAUER B. GYULA sertésbizományos... 7699

200 darab fejős juh, mely további tenyész... 7670

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket

hasasokat, borjasokat és tenyészvikákat

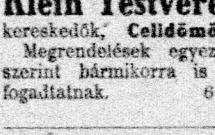
KLINGER MÓR tenyész- és haszonállatkereskedő...

növendékök és üszőborjakat,

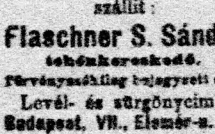
ugyszintén legprimább lekötni való és jármosökreit

Klein Testvérek kereskedők, Celiudmők.

Elsőrendű fajlagú vöröstarka ökor és üszőborjakat

Flaschner S. Sándor tehénkereskedő.

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket

hasasokat, borjasokat és tenyészvikákat

FUCHS LAJOS tenyész- és haszonállatkereskedő...

Munkaközi hidegvérű (nori) igás tenyészkanékat

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

PAJZS GYULA orsz. lószaknyesztő

Eladó az ördögösi gazdaság... 7221

2 drb egyforma hófehér faj... 7224

Bika eladás. Nagyméltóságú... 7227

Juh, 400 darab, fiatal, tarcani... 7404

Malac, 30 darab, különböző... 7434

Eladó 3 pár behajtott, 5 éves... 7405

Motorekevételek folytatás... 7408

Irlender, hátastól, szürke... 7484

Kifogástalan, honghái... 7487

Barrias angol telivér után... 7518

10 pár 2 éves tarka tinó el... 7520

Özv. Fáy Zoltánné özvegy... 7519

Eladó egy 11 éves ardenai... 7529

Raczkák, kosok, jól fejődött... 7530

Ponny lovak. Egy darab... 7531

Hasban importált 4 darab... 7547

Dr. Szász Alfréd királyi főbakteriológus

baromfikolera-ellenes vakcináját

(tartósan immunizáló ojtóanyagát) Buda... 939

Csikók, 8/8 évesek, heréltok... 7500

Tiszta, gondozott magyar... 7593

Amerikai trapperek sürgősen... 7519

Tisztavérű, ivartört, hágo... 7625

200 darab vészelt tenyészko... 7677

Eladó egy 12 éves, hófehér... 7682

Hollandi feketetarka, 2 éves... 7682

Vegyések

Utak feltöltésére vagy ipar... 4902

600-800 kat. hold részint... 7479

Anyá birkát, 200-300 darabot... 7608

Kölcsönponyvák és zsákok minden célra. Szőlőkötöző fonalak.

NAGEL ADOLF

zsák- és ponyvagyár
és kölcsönintézet
Budapest, V., Arany-János-utca 10.

Telefon: 35-92, 80-82,
104-10, 164-00, 117-79.

ELADÓ BIRTOKOK.

Több elsőrangú birtoknak, esetleg felszerelés és vétessel együtt való eladására közvetlen megbízásom van. Bankösszeköttetésem révén kevés pénzzel rendelkező vevőnek a vétel finanszírozását a legelőnyösebb módon eszközölöm.

328

**Törlesztéses kölcsönököt
4-75%-os alapon szerzek meg.**

Schwarz Gusztáv banküzlete. Budapest, V., Gizella-tér 8.

Nagy uradalom gazdasági irodájának vezetésére egy intelligens, több nyelvet beszélő, kereskedelmi érzékkel bíró, jó megjelenésű

INTÉZŐ KERESTETIK

Munkaköre lenne: állatvásárlások, gazdasági jelentések és elszámolások felülvizsgálata és ellenőrzése, a gazdaságokban a munkásfizetések eszközzése, a szabadságon levő, beteg kerületi intézők helyettesítése. Kiscsaládu, esetleg családtagok urak szíves ajánlatát, részletes életleírásával, bizonyítványmásokkal, továbbá katonai viszonyokra vonatkozó adatokkal kérem alantí címre: **Minarik János jószágigazgató, Hatvan (Nagytelek).** 1186

Szolinszky Jenő

mérnök
bőrszántó-vállalata

Budapest,

VII., Damjanich-utca 32. Telefon József 109-74.

AJÁNLÓK azonnali szállításra
kerek, fehérhúsú étkezési,
ezévi termésű

TARLÓRÉPAMAGOT

különként 90 korona árban.
Csomagolás önköltségen, az árral
együtt utánvételeztetik. **Kiss Lajos**
Pa-Zobnaticza, u. p. Topolya,
Bács megye. 1156

Alapítva 1831.

Telefon: 32-58.

Alapítva 1831.

Telefon: 32-58.

ELSINGER M. J. ÉS FIAI

vitorlavászon-, len- és jutaárugyár,
kikészítő-, telítő- és festőde.

Iroda: Budapest, V., Báthory-u. 6.

Gyár: LAJTASZENTMIKLÓS.

GŐZEKE- ÉS MOTOREKERÉSZLETEK,

mint acélfogaskerekek, fémcsapágyak, broncetolattyuk, dugattyuk, ekevasak, kormányok, tűzszekrények, forraszók, I-ő rendű sodronykötelek stb. minden gyártmányu gőzekéhez készülnek és kaphatók

SZILÁGYI ÉS DISKANT

MOTOR- ÉS GÉPGYÁRÁBAN,
MISKOLCON.

Malmok szerelését és átalakítását

erőtaikarmánygyárak, szesz-, cu- főzelék- és gyümölcsaszalókat,
Mor- és Konzervgyárak, burgonya- valamint malmok és ipartelemek,
gyárak berendezését, szállítható raktárak, automatikus tűzoltóbe-
rendezéssel való felszerelését a leggyorsabban és legolcsóbban vállalja a

Malomépítő és Gyárberendező Vállalat,
Budapest, VI. Kerület, Izabella-utca 84. szám.

Zala megyében

1000 m. hold birtok

melynek fele erdő, azonnal eladó és átvehető. Bővebbet
E. EITNER SÁNDOR salomvári gazdasága, SALOMVÁR, Zala megye.

HUNGÁRIA BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

MEZOGAZDASÁGI GÉP- ÉS ÁRUOSZTÁLYA
BUDAPEST, IV., KORONAHERCEG-UTCA 18.

Hollingsworth szénagyűjtő, acélgűjtőgereblye.

Tökéletesített 8 barázdás kultivátor

tarlóbuktatásra, vetéselőkeverésre, kitűnő konstrukciója és elsőrendű anyagainál és kivitelénél fogva minden talajra alkalmas, állandóan raktáron.

☛ Megrendelésre azonnal szállítható. ☛

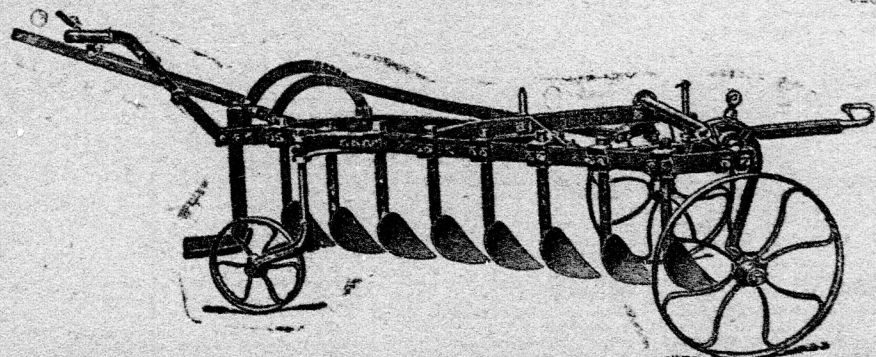
Állandó nagy raktár az összes mezőgazdasági gépekben és mezőgazdasági gépezethez szükséges műszaki cikkekben.

BORSAJTÓK

MABILLE-rendszerű és különbözőkéi 250 és 320 liter űrtartalomra,

UGYSZINTÉN SZŐLŐZUZÓK

raktárról azonnal szállíthatók.

Rézgálic, prima 98-99%, friss perocid, szőlőpermetezők, meszelőgépek, natroncellulose-gabonazsákok, kenőanyagok.

☛ Előjegyzéseket júliusi szállításra már most kérünk.

Betöltendő állás

Gazdasági alkalmazottak.

Szeszgyárvezető, hencseur-füzemben jártas, kerestetik, gazdasági ismeretekkel bírjon, hogy istálló, mágiári, raktári felügyelő, ezek elszámolását, valamint fizetési listáit...

A „Carpathia” Vegyipari R. t. Privigyé, mely termékeit, gyanú, benzol gyártásával foglalkozik, állandó és jó alkalmazásra keres egy oly komoly és hadmentes munkavégzőt, aki a desztillálás vagy szeszgyártás terén járatos és gyakorlott, aki a desztillálás vagy szeszgyártás terén járatos és gyakorlott...

Szeszfűzőt keres méltóságos, kora megfelelő, Erődi Rudolf kassai gazdasági igazgató, aki a szeszgyártásban mély ismeretekkel rendelkező, aki a szeszgyártásban mély ismeretekkel rendelkező...

Gazdaasszonyt keresek Tápistályi birtokomra, ki jól főz, a baromfi neveléséhez és sertés-hizlaltáshoz kiemelkedően ért. Ajánlatok illetékes igazgatóknak és bizonyítványokkal a kiküldendő Léonay Istvánné címére, Tápistály, Pest m. 7626

Botosispánt keresek, nőket, nagy gyakorlatú gazdasági munkásokban ajánlatok Schreckner Gyulához, Legend, u. p. 7637

Egy nagyobb bányamező gazdaságba német, elsőrendű referenciákkal rendelkező pénztárkezelő, ki a pénztár kezelésén kívül a gazdaság számviteli és gazdasági dolgokban is segédkezői tartozik, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatok minden részben már alkalmazott munkások részéről megvárva, a kiküldendő Léonay Istvánné címére, Tápistály, Pest m. 7637

6000 holdas bányamező gazdaságba főigazgatói minőségben elsőrendű szakember kerestetik. Csak nagy tapasztalattal rendelkezőeknek, kik minden részéről góké- és motorvezetésben és ezen gépek javításában, ugyancsak az építési munkákban, különösen a vízvezeték és a villanyüzemben, valamint malom- és víznyelőüzemekben, valamint a víznyelőüzemekben, valamint a víznyelőüzemekben, valamint a víznyelőüzemekben...

Bognármester, aki magyar nyelvben, nyelven, ki jól főz, a baromfi neveléséhez és sertés-hizlaltáshoz kiemelkedően ért. Ajánlatok illetékes igazgatóknak és bizonyítványokkal a kiküldendő Léonay Istvánné címére, Tápistály, Pest m. 7626

Uradalmi gépészkezdő keresünk, javítás, megjavítás szerinti, ugyancsak bognárt. Cím: Pusztai 7699 sz. alatt a kiadóban. 7692

Vizsgázott gépész egy benzincéplőgéphez, azonnali felvétel. A céplő 2-3 hónapig tart. Cím: Adleff Frigyes, Segesvár, 7693

Sertésekhez őrök intelligens egyén utazáshoz kerestetik, havonként néhány napi elfoglaltsággal. Levélben jelentkezések dr. Daróczy Béla felé, Budapest, V., Zoltán-utca 11. 7697

Vadász-felügyelőt keresek, lehetleg nőket, kerestetik, gazdasági ismeretekkel bírjon, hogy istálló, mágiári, raktári felügyelő, ezek elszámolását, valamint fizetési listáit...

Gazdasági cselédek.

Számadó panaszt, kik között az október 1-re felvételre kerülnek, fizetésük 1900 K és konvenció. Köffler Vilmos gazdasági, Győmezőrs. 7528

Béresgazda, aki a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos...

Első kocsis, aki a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos...

Allást keresők. Okl. gazdatisztek.

Intézői, akik a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos...

Ispáni, akik a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos...

A harctérrel, akik a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos...

Önálló gazdatiszt vagy intézői, akik a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos...

Kisebirtokos önkéntes, akik a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos...

Lehetőleg, akik a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos...

Segédtsit, akik a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos...

Szántartói, akik a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos, a gazdaság vezetésében járatos...

Gazdatiszt, 54 éves, családos, német nyelvben, könyvelésben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Okleveles, 26 éves, román nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Főtiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Magyaróvári gazdasági akadémiát, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdász, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatisztek, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Kisebirtokos önkéntes, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Lehetőleg, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Segédtsit, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Szántartói, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

GŐZEKEBÉRSZÁNTÁS! Nagyobb területek szántását, mélyrigolozását, szőlő- és gyümölcsültetvények, valamint gyöptörést tavaszra és ősze elvállal gőzszántási vállalat, Budapest - Kelenföld. Telefon: 42-50. 323

Gazdasági segédtsit, 27 éves, r. kath. vallás, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdasági irnoknő, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

1919. január 1-re, esetleg későbbi időpontban gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Intézői, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

25 éves, teljesen hadmentes, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdász, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatisztek, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Uradalmi főtiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Uradalmi főtiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Intézői, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Lehetőleg, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Rokkant katonát, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Főintézői vagy önkéntes, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Ispáni, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Allást keresek szeptember, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Nagyobb szőlőteleppel birtokos, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Kezelői, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Érettségizett, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Intéző-kezelőtiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Értesítőt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Értesítőt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Kisebirtokos önkéntes, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Gazdatiszt, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

20 éves kiváló gazdasági gyakorlatú és kutató a kenyérszárítást és magermelést minden ágában szak- és gyakorlati ismeretekkel rendelkező okleveles gazdatiszt, jelenleg is egy bányamező gazdaságban dolgozik. Cím: Pusztai Gyula, Budapest, V., Alkotmány-u. 20. 7507

Földművesiskolát, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Teljesen hadmentes, nem rokant, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

Földművesiskolát, 36 éves, magyar nyelvben, gazdasági gyakorlatú, azonnali belépésre kerestük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, 7465

A 36 év óta fennálló Fischer J. és PONYVA-GYÁRA, BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 31-33. SZÁM. KÉPERŐTÉL kenderből, favéggel. SZŐLŐKÖTŐZSINÓ szőlőkötőző-zsinór, erős cellulózából. 321

KISHIRDETÉSI ÁR: Minden szöveg... 25 fillér...

KISHIRDETÉSEK

ALLÁSTKERESŐK KISHIRDETÉSI ÁRA: Minden szöveg... 15 fillér...

Betöltendő állásokra vonatkozó hird... 25 fillér...

KISHIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK

Kishirdetések után támlapot nem küldünk

Csak olyan levelekre válaszolunk, melyekhez válaszlevegély vagy levelezőlap van mellékelve.

Földbirtokosok figyelmébe. Díjmentes állások... A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztok Országos Egyesülete...

Állástkeresők figyelmébe. Díjmentes állások... A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztok Országos Egyesülete...

Gazdatisztek figyelmébe. Díjmentes állások... A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztok Országos Egyesülete...

Gazdaságok folyó évi adóköteles jövedelmének... M. Gazdatisztek és Erdőtisztok Országos Egyesülete Elnöksége.

Betöltendő állás. Okt. gazdatisztek.

Segéd-tiszt állás betöltendő... Marospetres, Arad m. címre kéretnek.

Gazdatisztek.

Kulcsár kerestetik a baji uradalomba...

Kulcsár, keresetkelt, szep-tember hó 1-én való belépés...

Önálló gazdasági intéző... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gazdasági számtartó keresetkelt... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gazdatisztek, nőden, tölnt... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

A hosszupályi uradalomban... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Ispán, nőden, hadmentes, szántóterületen jártas... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Számtartó-könyvelő keresetkelt... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Önálló gazdasági intéző... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Keresünk egy gazdatiszt... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Lehetőleg akadémiát végzett... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gróf Péjacsévi-Mikó Endre... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Segéd-tiszt vagy kulcsár... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gazdatiszt, írásvallás, kezes... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Önálló gazdasági intéző... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Főintéző, konyhakertész... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Irodai segédzenévezető... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Képzett, 1500 holdas garda... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gazdatisztek keresetkelt... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gazdatiszt, nőden, hadmentes... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Kisobb gazdaság részese... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Tejgazdasági szakiskolát... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gazdatisztek vagy jobb... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Segéd-tiszt, 20 éves fehé... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

AZ Ujász-részesei ber... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Ispán, vagy gazdát keresek... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gyakorlattal rendelkező... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Számtartó, tölnt, könyvelő... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gazdatiszt, írásvallás, kezes... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Ispán, vagy gazdát keresek... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Ispán, földművelésiskolát vég... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gazdasági alkalmazottak... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Tapasztalt kereskedelmi... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Kertész, konyhakertész, jó... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Földművelésiskolát végzett... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Szakvizsgázott erőtlen... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

1 gőzekefutó és 2 csepőg... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Főgépész és gőzekeg... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Keresek 800 holdas kezes... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Hatvani cukorgyár keres... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Földművelésiskolát végzett... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Házikasszonyt vagy gazd... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Szeszgyárral kapcsolatos... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Benzinmotorhoz egy... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Keresek konyhakertészt... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Keresek gazdaságomban... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Kertész, vízvezetékkel ellá... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Kertész, konyhakertész, jó... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Konyhakertészt keresek... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gyakorlott gépész keresetk... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Főkertész október hó 1-ére... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gépészkövacs, egy bogár... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Szeszgyári gépész, ki a vil... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Könyvelő vagy könyvelő... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gyümölcsöszetben, konyha... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Tehéneszeti gazdát keres... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Kertész, konyhakertész, jó... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Bolgárrendszert, nagy ker... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Molnár, bizalmas, meg... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Kertész, konyhakertész, jó... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gépész, főgépész állás be... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Kertész, konyhakertész, jó... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Bolgár kertész kerestetik... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gépész benzinszállító... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Mérlegképes könyvelő gaz... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gazdát keresek, kien család... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Egy szakmában jártas... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Tehéneszeti gazdát keres... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

Gyümölcsöszetben, konyha... Kertész, konyhakertész, jó erőt, részese és konvencionára...

**Nem lehet belterjesen
gazdálkodni szárító-
berendezés nélkül!**

BÜTTNER-FÉLE SZÁRÍTÓBERENDEZÉSEK

**az összes gazdasági
termékek, mint: bur-
gonya, répafejek,-
szeletek,- levelek,
csövestengeri, sze-
mes termények, főze-
lék és gyümölcsfélék
stb. szárítására a leg-
alkalmasabbak.**

**Felvilágosítással, költségvetéssel, tervvel szolgál a magyarországi
vezérképviselőt:**

**A Magy. Kir. Államvasutak Gép-
gyárának Vezérügynöksége**

Budapest, V., Vilmos-császár-ut 32.